

NEDELJA, 3. MAJA 1998

Evro samo prvi korak

VOJKO COLJA

V Bruslju so včeraj sprejeli zgodovinsko odločitev, ki bo spremenila navade skoraj 300 milijonov Evropejcev. Enajst držav, med katerimi tudi Italija, bo s 1. januarjem leta 1999 uvedlo skupno evropsko valuto evro, po 1. januarju 2002 pa bo iz obtoke izginil se zadnji nacionalni bankovec. Tega se odkrito veselijo Italijani, ki upajo, da bo z uvedbo evra zanje konec tistih tegob, ki so jih doživljali v povojni zgodovini. Skupna denarna enota naj bi bila tista priloženost, ki bo omogočila posodobitev države, tako da bo Italija blizja razvitim državam zahodne in srednje Evrope tako v gospodarskem razvoju kot v civilni družbi. Breme za doseg tega cilja je bilo hudo, a se je izplačalo, saj so od včeraj Italijani bolj samozavestni. Uspela jim je prava kvadratura kroga, kar so morali priznati tudi njihovi najhujši nasprotniki od Nemcev do Nizozemcev.

Seveda pa je evro le prva stopnička pri uresničevanju združene Evrope. Je monetarno sredstvo, ki pri nekaterih vzbuja strah in pomisleke. Ti bi bili brzkone upravičeni, če bi vse ostalo le pri monetarni politiki, a to se skoraj gotovo ne bo zgodilo, saj so sedaj dani vsi pogoji, da prične resnična politična integracija stare celine. Od vseh bo torej odvisno, da Evropa ne bo ostala vtesnjena v ozke monetarne okvire in bo ob gospodarskem postala tudi politični velikan. Pri tem mora Evropa odkriti svojo dušo, porušiti se obstoječe pregrade, ki so predvsem v nezaupanju in sumenju, tako da bo vzajemna solidarnost in medsebojno zaupanje tisti beton, ki bo utrdil evropsko zgradbo.

Seveda to ne bo lahko. Italija je že res med prvimi državami, ki bodo uvedle evro, a do nje bodo močnejše partnerice skrajno pozorne. Prav zato bo morala dosledno nadaljevati s svojo doseženo gospodarsko in finančno politiko, saj bo le tako potrdila zaupanje, ki ga je bila deležna.

Uvedba evra pa ne bo tisti čudežni recept, ki bo preko noči zagotovil Evropi blagostanje. Prav tako ne bo odpravil 18 milijonov brezposelnih v Evropski uniji. Po bremenih za vstop v evro bo morala sedaj Italija napeti vse svoje sile, tako da resi predvsem problem brezposelnosti.

EVROPSKA UNIJA / KLJUB ZAPLETU GLEDE IMENOVANJA PREDSEDNIKA EVROPSKE CENTRALNE BANKE

Zgodovinska odločitev o enajstih članicah evra

BRUSELJ - Zaradi zapletov v zvezi z imenovanjem predsednika Evropske centralne banke pozno sinoči se vedno ni končalo vrhunsko zasedanje predsednikov držav in vlad Evropske unije posvečeno evru, tako da se bo brzkone nadaljevalo se danes. To pa je navsezadnje postransko, saj je Evropski parlament s 467 glasovi za, 65 proti in 24 vzdržanimi glasovi podprl predlog, naj ustanovne članice Evropske gospodarske in denarne unije (EMU) postanejo Avstrija, Belgija, Finska, Francija, Irsko, Italija, Luksemburg, Nemčija, Nizozemska, Portugalska in Španija.

Na 2. strani

TRST, GORICA / NA PRVOMAJSKIH PROSLAVAH

V ospredju delo in socialna varnost

TRST, GORICA - Na prvomajski proslavi v Trstu, ki so jo priredile sindikalne organizacije Cgil, Cisl, Uil, je bilo letos v ospredju vprašanje brezposelnosti, socialne varnosti, izkoriščanja otroške delovne sile. O teh temah je bil govor tudi v Miljah, v Nabrezini pa so med drugim odkrili spominsko ploščo

sindikalnemu voditelju in delavskemu organizatorju Jozefu Marizzi.

Na Goriskem pa je bil letos osrednji shod v Gradiscu, tradicionalno slovensko prvomajsko slavlje je bilo tudi v Steverjanu, prvomajski praznik pa so imeli še v Rupih.

Na 3. in 7. strani

Kosovo: še vedno srditi spopadi

PRISTINA, TIRANA - Tudi včeraj so prihajale s Kosova dramatične vesti. V bližini vasi Iglarevo med Pečjo in Pristino je prislo do silovitega spopada med oboroženimi Albanci in enotami srbske policije. Predsinocnim pa so srbske sile s granatami obstreljevale vas Vojnik blizu Drenice. Pri tem so bili trije Albanci ubiti, trije pa ranjeni. Odbor za človekove pravice iz Pristine je sporočil, da na območju Drenice poteka operacija srbske policije in da je v vseh Turčevac in Rakinica več albanskih hiš uničenih ali požganih.

Na 2. strani

Odprta meja med Miljami in Koprom

TRST - Odprta meja je včeraj prvič potekala med miljsko in koprsko občino. Pri Cerejih nad Miljami so po dvajsetih letih odprli mejni prehod za pešce. Stevilne prisotne so pozdravili miljski župan Di Piazza, koprski županja Irena Fister, državni sekretar ministrstva za zunanje zadeve Franco Iuri in Willer Bordon, podsekretar ministrstva za kulturne dobrine.

Na 4. strani

Pri Domju revija Glas harmonike

TRST - Na prvomajski popoldan se je pri Domju odvijalo netekmovalno prijateljsko mednarodno srečanje godcev na ljudsko harmoniko, ki ga KD Fran Venturini prireja že od leta 1985. Revija Glas Harmonike je privabila v Kulturni center Anton Ukmar - Miro lepo stevilo obiskovalcev, predvsem pa je petdeset godcev, ki so v glavnem zaigrali na diatonično harmoniko.

Na 4. strani

Romanje Fatimske Matere božje

TRST - Včeraj se je z mašo v openski cerkvi, ki jo je daroval pater Egon Sendler, začelo romanje kipa fatimske Matere božje, ki bo potekalo ves mesec po naših župnijah in verskih skupnostih na Trzaskem.

Na 4. strani

MVCERAMICHE

250 m² izložbenega prostora
- talne keramične ploščice (notranje in zunanje)
- zidne ploščice za kopalnice in kuhinje
- oprema kopalnic, armature
- sanitarije, razna ostala oprema
- kadi in tuši
- hidromasaža in savna

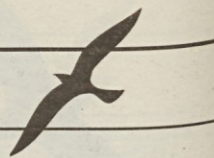
Ugodne cene
Brezplačni predračuni in dobave

TRST, ul. Pascoli 5
(pri trgu Garibaldi)
tel. +faks 040/761592

fagnus OB 5. OBLETNICI delovanja nudimo bajne popuste 20% - 30% - 40% KOLEKCIJE ZA POSEBNE PRILOŽNOSTI ZENSKA MODA **Inka** MOSKA MODA **FENDI** **G. Valentino** **OBLEKE IN SRAJCE PO MERI** Trst - Ul. Mazzini, 19/a - Tel. 040/3720020

EDIL - PORFIDI TRENTINA s.n.c. Skladišče in urad na Proseku (nasproti avtobusne garaže ACT) Tel. 040/251044; faks 251145
VSE VRSTE PODOV ZA ZUNANJE POVRŠINE porfirji • peščenjaki • prane cementne plošče • kamnite kocke in obloge • kamniti robniki • material za pokrivanje streh • strešne opeke iz žgane glin...
VELIKA IZBIRA GRADBENEGA MATERIALA opeke • železne in lesene konstrukcije • izolacijski materiali • železne PVC cevi • ograje...

Salvadanaro **oblačila 0-16** ul. Flavia 62 - Trst tel. 040/8324651

EVROPSKA UNIJA / OB ZAPLETIH GLEDE IMENOVANJA PREDSEDNIKA EVROPSKE CENTRALNE BANKE

Zgodovinska odločitev o 11 članicah Evropske gospodarske in denarne unije

Predsednik italijanske vlade Prodi se je Italijanom zahvalil, da so z odrekamjem dosegli ta cilj

BRUSELJ - Medtem ko je Evropski parlament včeraj z veliko večino podprl predsinoci sprejeto priporočilo mistrov Evropske unije za gospodarstvo in finance, naj evro 1. januarja prihodnje leto uvede enajst članic petnajsterice, pa se je zapletlo glede imenovanja predsednika prihodnje Evropske centralne banke (ECB). »Delovno kosilo«, na katerem bi morali resiti ta spor je trajalo kar šest ur. Ob koncu se je že govorilo, da bodo na čelo ECB imenovali sedanjega predsednika EMI Wima Duisenberga, ki naj bi po polovici mandata odstopil in položaj prepustil francoskemu kandidatu Jeanu-Claudeu Trichetu. Ker pa je Francija

zahtevala pismeni dogovor, je prišlo do zapleta, tako da so se pozno sinoci ponovno sestali francoski predsednik Jacques Chirac nemški kancler Helmut Kohl, britanski premier Tony Blair in predsednik nizozemske vlade Wim Kok.

Kot rečeno ni bilo pred tem v Evropskem parlamentu nobenega zapleta. Evroparlamentarci so s 467 glasovi za, 65 proti in 24 vzdržanimi glasovi podprli predlog, naj ustanovne članice Evropske gospodarske in denarne unije (EMU) postanejo Avstrija, Belgija, Finska, Francija, Irska, Italija, Luksemburg, Nemčija, Nizozemska, Portugalska in Španija. Izid glasovanja so poslanci pospreminili s

Wim Duisenberg (AP)

spontanim aplavzom.

Odločitev je bila pričakovana, saj je parlament že minuli četrtek sprejel svoje poročilo, v katerem je podprl enako odločitev. Parlament je potrdil tudi deklaracijo o stabilnosti, v kateri so se države EMU zavezale k nadaljevanju stroge finančne in proračunske discipline.

Po mnenju predsednika Evropskega parlamenta Joseja Marie Gil-Roblesa udeležba parlamenta v procesu odločanja o uvedbi evra zagotavlja, da so odločitve sprejete nepristransko in pregledno, kar bo prispevalo k večjemu zaupanju državljanov v prihodnjo skupno denarno enoto. Denar mora uživati zaupanje uporabnikov in prav to zaupanje bo določilo pravo vrednost evra, je menil predsednik Evropskega parlamenta.

Gil-Robles je menil, da je odločitev o uvedbi evra velik korak v smeri tesnejše povezanosti med ljudmi Evrope; z evrom bodo državljanji unije se bolj cutili, da pripadajo istemu gospodarskemu in političnemu prostoru. Napovedal je, da bo Evropski parlament odigral pomembno vlogo v demokratičnem nadzoru nad skupno denarno politiko, v kateri se »za velikimi makroekonomskimi stevilkami, skrivajo določne stvari, pomembne za državljanje kot zaposlovanje, cene ...«.

Z odločitvijo so bili seveda najbolj zadovoljni v Italiji, kjer ocenjujejo kot zgodovinski včerajšnji dan.

Predsednik vlade Romano Prodi je v televizijskem nagovoru zmagovalno poudaril, da bodo bodoči rodovi potovali po celine, na kateri ne bo več mark, frankov in lir, ziveli bodo na območju, ki je bogato skoraj kot dolarsko območje in bo se bogatejše, ko se bodo pridružile še druge evropske države. Za Prodija evro ni cilj temveč le sredstvo za posodobitev javne uprave, solstva, davčnega, gospodarskega, finančnega in institucionalnega sistema. Prodi se je tudi zahvalil vsem Italijanom, ki so s svojim odrekamjem omogočili, da se je Italija pridružila tej novi fazi evropskega združevanja.

Nemški kancler Helmut Kohl je bil glavni zagovornik Duisenberga (AP)

NOVICE

Aretiralali 23 kamoristov

NEAPELJ - Italijanska policija je v noci na 1. maj aretirala 23 članov neapeljske kamore, obtoženih za vpletenost v medsebojne obračune. Policija je tudi sporočila, da so aretirani člani dveh klanov neapeljske kamore, ki se borijo za nadzor dejavnosti na območju Ponticelli vzhodno od Neaplja. Med aretiranimi sta tudi vodji obeh klanov, Antonio De Luca Bossa in Carmine Sarno. De Luca Bossa je obtožen, da je aprila ukazal bombni atentat, v katerem je bil v svojem blindiranem avtomobilu ubit član rivalskega klana Luigi Amitrano. Sarno pa se je na »odgovor« z atentatom pravkar pripravljaval. Njegove priprave so bile tudi povod za obsežno policijsko racijo, ki je preprečila še hujše krvoprelitje. Na območju Neaplja je bilo letos v obračunih med kamorističnimi klani ubitih že 50 ljudi.

Palestinci podpirajo ameriški mirovni načrt

RAMALAH - Vlada palestinskih avtonomnih oblasti je sprejela ameriški predlog za pospešitev zastalega bliznjehzodnega mirovnega procesa. Palestinci so soglasje z ameriškim nacrtom izrazili le nekaj ur pred srečanjem palestinskega vodje Jaserja Arafata z ameriškim pogajalcem Dennisom Rossom. Kot je povedal palestinski minister za mednarodno sodelovanje Nabil Saath, naj bi se Izrael v skladu z ameriškim nacrti umaknil s 13, 1 odstotkov zasedenega Zahodnega brega. Izraelski premier Benjamin Netanjahu pa je pred tem Palestince pozval, naj se zadovoljijo z manjšim obsegom umika izraelskih enot.(STA)

Havel zapustil oddelek za intenzivno nego

INNSBRUCK - Češkega predsednika Vaclava Havla so z oddelka za intenzivno nego innsbruske univerzitetne klinike včeraj premestili na običajni oddelek bolnišnice. Kot je povedal njegov kirurg prof. dr. Ernst Bodner, je zdravstveno stanje češkega predsednika »zadovoljivo«.

KOSOVO / NAPETOST NE POPUŠČA

Na Kosovu se nadaljujejo oboroženi spopadi med Albanci in srbsko policijo

PRISTINA, TIRANA - Ob vsakodnevnih mirovnih manifestacijah kosovskih Albancev v Pristini (na sliki AP) so včeraj prihajale z drugih krajev Kosova dramatične vesti. Po poročanju beograjskega radia B 92 je prišlo v bližini vasi Iglarevo, ki leži med mestoma Peč in Pristina, do silovitega spopada med oboroženimi Albanci in enotami srbske policije, ki je pri tem uporabila oklopna vozila. O morebitnih žrtvah sinoci se ni bilo podatkov. Včeraj pa se je izvedelo, da so predsinocnjim srbske sile z granatami obstreljevale vas Vojnik blizu Drenice. Pri tem so bili trije Albanci ubiti, trije pa ranjeni. Odbor za človekove pravice iz Pristine je sporočil, da so se žrtve nahajale v svoji hiši, ko jo je zadela granata.

Odbor je tudi sporočil, da na območju Drenice poteka operacija srbske policije in da je v vaseh Turčevac in Rakinica več albanskih hiš uničenih ali požganih.

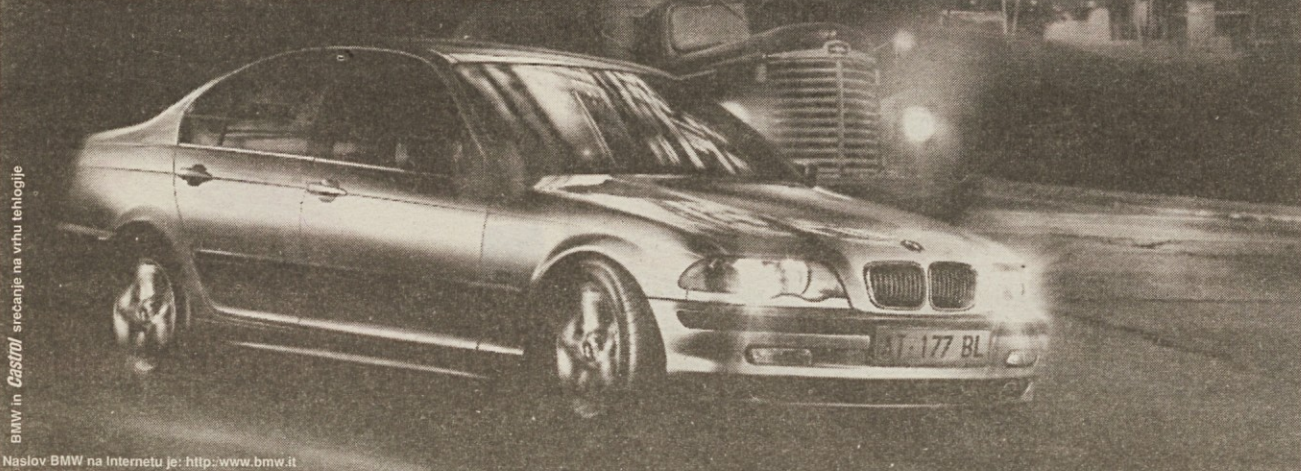
Kot je včeraj sporočila albanska tiskovna agencija ATA, pa je organizacija za varnost in sodelovanje v Evropi (OVSE) sklenila okrepiti svojo navzočnost na obmejnem območju s Kosovom. Vodja misije OVSE v Albaniji Dan Everts je napovedal, da bodo v obmejnem Kukesu odprli urad z osmimi opazovalci. Pred mesecem dni so v prav tako obmejnem Bajram Curiju odprli podoben urad. Everts je priznal, da Albanija ne more povsem nadzorovati 160 kilometrov dolge albansko-jugoslovanske meje in da torej ne more izključiti trgovanja z orožjem.

Oranžisti proti mirovnemu sporazumu za Severno Irsko

LONDON - Na poti mirnega reševanja severnoirske krize je včeraj prišlo do novega zapleta. Oranžisti, najpomembnejša severnoirska protestantska organizacija, so namreč obtožili 10. aprila sklenjen mirovni sporazum, ker nevarno sibi vezi Ulstra z Veliko Britanijo in ker odpira vrata postopnemu približevanju Ulstra Irski. Do hladne prhe je prišlo le 48 ur potem ko je Irška republikanska armada (IRA) kategorično sporočila, da kljub pomembnemu koraku, ki ga predstavlja mirovni sporazum, ne bo pristala na enostransko razorožitev.

Vlada Tonyja Blaira pa si kot kaže ne dela prehudih pregledov ob teh zapletih. Prepričana je namreč, da bo na referendumu 22. maja večina podprla mirovni sporazum. Tony Blair pa se bo vseeno v prihodnjih dneh sestel s predstavniki organizacije »Orange order«, ki jih do sedaj Blair ni hotel sprejeti. Ministrica za severnoirsko Mo Mowlan se sedaj vsestransko trudi, da bi na referendumu podprli sporazum.

Za več kot petdeset let je tehnologija hitela proti času. Danes se lahko ustavi kadar hoče.

Naslov: BMW na Internetu je: <http://www.bmw.it>

Novi BMW Serija 3 berlina. Varnost ni nikoli bila tako aktivna. Začenši pri zaviralnih sistemih: zavorne kolute so povečane za 20%, distribucija teži je optimalna (50%-50%) in, v slučaju zaviranja na ovinkih se aktivira CBC (Cornering Brake Control), ki zagotavlja vedno maksimalno stabilnost. Če je cestišče spolzko, ASC+T (Automatic Stability Control - Traction) preprečuje drsenje gonilnih koles. Vse je varnost, tudi ITS: zračna blazina, ki obvaruje glavo pred bočnimi trki. Vse je inovacija. Vse ostalo je že preteklost.

Zastopnik BMW Aticar Autoest - ul. III Armata 121 - Tel. 0481/520688 - GORICA

Zadovoljstvo v vožnji

NA TRGU GOLDONI / V SPREVDU TUDI SENATOR ANTONIO DI PIETRO

Osrednja manifestacija ob 1. maju v znamenju »dela in socialne varnosti«

Pozdrav slovenskih sindikatov - Zapleti s slovenskim govornikom Ravlom Kodričem

Vstop v Evropo, ki so ga spremljale izredne žrtve, je za nami, sedaj je treba podoben napor posvetiti vprašanju brezposelnosti: kot druge po Italiji je tudi osrednja tržaska manifestacija ob 1. maju, ki so jo priredile sindikalne organizacije Cgil, Cisl, Uil izzvenela ne samo kot praznik dela, temveč se predvsem kot »praznik za delo«, za socialno varnost, za odpravo dramatičnega in nečloveškega izkoriščanja otroške delovne sile, za samo varnost pri delu. Tako je med drugim poudaril Raffaele Minelli, državni glavni tajnik Spi-Cgil za upokojece, medtem ko se je ob tukajšnjih razmerah zaustavil predvsem tajnik Uil Luca Visentini, ki je dejal, da se po dolgih letih nazadovanja in propadanja tudi Trstu naposled le ponuja možnost razvoja. Napovedan je bil tudi slovenski govornik Ravel Kodrič, govoriti bi bil moral v slovenscini in italijanscini, vendar ga ni bilo ne na odru ne na trgu. Ravelovo pojasnilo in pojasnilo sindikata objavljamo posebej.

Shod, ki mu je bilo kljub sila neugodnim napovedim tudi vreme naklonjeno, se je začel v tradicionalno delavski četrti pri Sv. Jakobu, kjer je vzdusje pozivila tudi godba na pihala s koracnicami, zatem je sprevod krenil proti Trgu Garibaldi, kjer so se mu pridružili upokojeanci, in se po Stari mitnici, Ul. Carducci in po Koržu Italija podal do Trga Goldoni. Pridružila sta se mu tudi podtajnik za kulturne dobrine Willer Bordon in senator Antonio Di Pietro, ki je v Trstu promoviral svoje gibanje »Italija vrednot« in referendum za odpravo proporcne kvote v volilni zakonodaji. Medtem ko je lanski shod potekal pod geslom »Bodočnost za Trst« in je Renato Kneipp pou-

Pojasnilo Ravla Kodriča

V torek, 28. maja sem na sindikalni prireditvi na Fernetičih naletel na prijatelja, ki je tako rekoč do prejšnjega dne bil visok deželni voditelj CGIL. Zaupal mi je stisko sindikalnih zvez v zvezi s slovenskim govornikom za tržasko prvomajsko proslavo; letos naj bi ga namreč ne prispevala CGIL, pač pa ena od sestrskih organizacij. Ker ni dotlej se nihče postregel z imenom, je nalogo prevzela CGIL. Voditelj strokovne zveze solnikov (vanjo sem včlanjen) ga je opozoril name. Zato me je naprosil, ali bi bil voljan sprejeti dvojno nalogo: italijanski in slovenski nagovor. Nacelnega ugovora nisem imel, zato je predlog pri prici predal na prireditvi navzočemu članu pokrajinskega vodstva. Ta je pristal na to, da predlog prenese na pristojna vodstvena telesa in se zavezal, da me naslednjega dne pokliče po telefonu in me seznani s sklepi. S prijateljem pobudnikom sva tudi vztrajala pri potrebi, da se v primeru pozitivnega sklepa sestanem s pokrajinskim tajnikom CGIL, zato da uskladiva poudarke mojega nastopa. Ker telefonskega klica nisem doživel, sem sklepal, da so prireditelji nasli primernejšega govornika.

To je zaenkrat vse, kar imam prispevati k javnemu razumevanju neprijetnega zapleta.

Ravel Kodrič

Pojasnilo tajništva CGIL

V okviru sindikalnih govornikov, ki bi morali poseci na prvomajski manifestaciji, smo Ravla Kodriča zaprosili za poseg v slovenscini v imenu sindikalne zveze CGIL-CISL-UIL. To se je zgodilo 28. aprila 1998 zaradi težav, da si UIL priskrbi govornika, v okviru običajne rotacije. Glede na dano razpoložljivost smo ga nato poiskali na mobitelu, da bi dobili dokončno potrditev. Vsekakor smo tisku posredovali vest, da bo on slovenski govornik kot predstavnik zveze CGIL-CISL-UIL. Ob prihodu sprevoda na Goldonijev trg in ob začetku posegov smo z zaskrbljenostjo ugotovili odsotnost Ravla Kodriča, ki si je nisimo uspeli razložiti. Lahko sklepamo, da je, kar se je zgodilo, rezultat komunikacijskega nesporazuma. V vsakem primeru ni povoda za politične spekulacije. Globoko obžalujemo, da ni prišlo do posega Ravla Kodriča, ki ga spoštujemo in ki bi s svojim posegom dal prestiž naši manifestaciji. Smatramo torej, da se da iz vsega, kar smo navedli, razbrati dejansko dogajanje.

Za tajništvo CGIL
Renato Kneipp

stavlja vprašanje ohranitve dose- danjega sistema dogovarjanja, omenil je delo na črno, ki pred- stavlja veliko nevarnost, da ita- lijsanske delavce zoperstavi tistim z onkraj meje in razbije delavsko solidarnost: potreben je izjemen napor, saj samo preko sožitja in

srečujemo kot dobri sosede,« je zaključil Mazalen, »je potrebno še večje sodelovanje.« Predstavnik kolektiva za socialne centre Andrea Olivieri je opozoril, da tudi na videz bogati severovhod države tarejo težki problemi, pri čemer izstopa delo na črno, opozoril je na nevarnost kontrapozicije med mladimi in starimi, ženskami in moškimi, na »vojno med reveži«, na potrebo po znižanju delovnega urnika in zagotovitvi minimalnih dohodkov.

Zadnji je spregovoril Minelli, ki je uvodoma dejal, da obstajajo tako pozitivni kot zaskrbljujoči signali. Italija je v Evropi, k čemu so veliko prispevale sindikalne organizacije, delavci, upokojeanci, tisti Italijani, ki posteno plačujejo davke. Sedaj pa državo čakajo novi izzivi, boj proti brezposelnosti, za razvoj Juga, za ostarele, ki so na meji revščine: spet je govor o reformi pokojnin, je poudaril, vendar gre za lažno vprašanje, za socialno državo gre manj denarja kot druge po Evropi. Ob »evru« je torej treba ustvariti tudi Evropo državljanov, Evropo dela, saj je na stari celini 20 milijonov brezposelnih: osnovni problem je socialnega značaja, to vrašanje bodo sindikati prenesli na evropsko raven. Omenil je, da je letos pri delu umrlo že 117 ljudi, in poudaril podporo mednarodnim pobudam za boj proti izkoriščanju otroške delovne sile. Iznesel je ugotovitve, da so sindikalne organizacije skupaj z voluntariatom najbolj življenjski del družbe, ter naglasil, da so stranke potrebne boj proti organiziranim lobijem: strankarski sistem je treba utrditi, vendar sistem učinkovitih strank.

Podelili nagrade za zasluge pri delu

Na sedezu Trgovinske zbornice so podelili »zvezde za zasluge pri delu«, ki jih je prejelo 23 zaslužnih prebivalcev iz nase dežele. V imenu vlade se je slovesnosti udeležil podtajnik za kulturne dobrine Willer Bordon.

V Nabrežini postavili ploščo v spomin na Jožefa Marizzo

Krisko-nabrežinski prvomajski shod je letos imel posebno slovesen pečat, saj so ob tej priložnosti v Nabrežini odkrili ploščo v spomin na sindikalnega voditelja, mirovnika in političnega preganjca Jožefa Marizzo (na spodnji sliki). Ne ravno številnemu sprevodu, ki je krenil s kriskega Ljudskega doma, se je v Nabrežini pridružila vaska godba, ki je sprevod v ritmu Internacionale pospremila do glavnega trga. Tu sta zbrane v italijanscini in slovenscini nagovorila sindikalna predstavnika Flavio Dambrosi in Renato Kneipp, ki sta se zaustavila na sodobnih sindikalnih temah, predvsem v zvezi z vprašanji varnosti na delovnem mestu, »ceni« evropske združitve, izkoriščanju otroške delovne sile in seveda brezposelnosti.

Jožefa Marizzo, družbenega delavca, ki se je v Nabrežini rodil konec prejšnjega stoletja in umrl v prvih šestdesetih letih, se je spomnil Ivan Vogric, ki je dejal, da nam svetel lik Marizze ponazarja pomen mednarodnega delavskega praznika v najtežjih casih, ko so bili delavci tudi v naših krajih najbolj izkoriščani, njihovi voditelji pa preganjani. »S tem, da so nam jasni tisti časi, lahko bolje cenimo tudi današnji pomen prvega maja«, je zaključil Vogric, ki se je nazadnje v imenu iniciativnega odbora za postavitev spominske plošče zahvalil vsem, ki so sodelovali pri postavitvi in si-

cer devinsko-nabrežinski občinski upravi, krajevni CGIL, Združenju za mir iz Trsta, krajevni sekciji VZPI-ANPI, Albertu Crasnicu, ki je izdelal ploščo in Linu Visentinu, ki je omogočil namestitev plošče na hiši v njegovi lasti, se pravi na isti stavbi, kjer se je Marizza rodil in živel. Marmornato ploščo tik ob spomeniku padlim je nato odkril Ferruccio Gratton, ki je skupaj z Marizzo sedel v prvem izvoljenem občinskem svetu po drugi svetovni vojni.

V Miljah so spregovorili z besedo Prežihovega Voranca

Tudi na miljskem shodu so največjo pozornost namenili izkoriščanju otrok, vprašanju dela na črno, nedavnim tragično preminulim delavcem, ki so pri delu izgubili življenje in katere so pocastili z enominutnim molkom. Te probleme je v imenu pokrajinskih tajnistev Cgil, Cisl, Uil nacel Lucio Cavalieri, medtem ko je v slovenscini spregovorila Vladimira Vodopivec. Odločila se je za nekoliko neobičajen, vendar posrečen poseg: prebrala je del crtice Prežihovega Vo-

ranca, v kateri pisatelj opisuje, kako se je prvič v življenju srečal z besedama 1. maj in kako je sele cez leta spoznal, kaj pomeni 1. maj, ki je bil pod Avstrijo prepovedan.

Manifestacija, na kateri je bila udeležba zal skromna in na kateri je pozdrave prinesel tudi predstavnik sindikata iz Kopra, je bila v parku Evropa, ker je Trg Marconi zaradi del zaprt. Nastopila je godba na pihala od Korošcev, jutraj pa je Skp organizirala budnico s sprevodom avtomobilov.

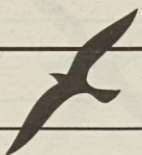
daril, da mesto lahko upa v razvoj samo v primeru, da bo prevzelo vlogo mednarodnega gospodarskega središča, je bilo letošnje geslo bolj splošno, »Delo in socialna varnost«, o čemer je govoril predvsem Minelli, medtem ko so problemi našega mesta pršli do izraza zlasti v posegu Visentinija, ki je izrazil mnenje, da volja Tržacanov po prenovi lahko tokrat prevlada, ker z več strani prihajajo zamisli in novi načrti za razvoj mesta in ker sta politika kot gospodarstvo, doma in v tujini, naposled morda razumeli stratesko vlogo Trsta. Zatem se je Visentini zaustavil pri samem sindikatu in z zaskrbljenostjo ugotovil, da zaupanje Tržacanov vanj upada: v vseh teh letih se je sindikat vsakodnevno ukvarjal s krizami, se boril proti zapiranju obratov, sedaj je treba nadoknaditi zamujeno, iznesti nove predloge in zahteve, sodelovati pri izbiri ob- bodocnosti Trsta, se se zlasti posvetiti mladim. Pred vrati je tudi prodor tujega kapitala, ki po-

nil, da se sindikati v Evropi soočajo z enakimi problemi, z reformami, pokojninami, zdravstvom, zato je sodelovanje izjemnega pomena: »Tukaj, kjer se

Po naših vaseh so za delavski praznik navsezgodaj zadonele tradicio- nalne budnice. Na sliki trebenska godba Viktor Parma pred vaskim spo- menikom v Trebčah.

CEREJI / PROSTI PRETOK MED MILJAMI IN KOPROM

Da bi bila odprta meja še naprej odprta

Med udeleženci tudi podministra F. Juri in W. Bordon

Včeraj je bilo v Miljah se posebno slovesno. Pri pobudi odprte meje je prvič sodelovala tudi miljska občina. Pri Cerejih nad Miljami so po dvajsetih letih odprli mejni prehod za pešce. Slove-

snosti se je udeležilo res veliko število ljudi z obeh strani meje. Po pozdravnem govoru miljskega župana Roberta Di Piazzese so prisotne pozdravili koprski županja Irena Fister, državni sekretar ministr-

stva za zunanje zadeve Franco Iuri in Willer Bordon, podsekretar ministrstva za kulturne dobrine. Prisotni so bili tudi številni predstavniki vojaških in cerkvenih oblasti. Zbor Jadran iz Milj je slovesno-

st zaključil s krajšim sporedom. Po zakuski smo se peš napotili do kulturnega doma pri Božičih. Sprehod je bil res prijeten, ker nam je bilo vreme zelo naklonjeno. Lepo je bilo videti toliko ljudi, ki so si prihajali naproti iz obeh strani meje. Občudovali smo, v kako lepem kraju živimo in kako malo ga poznamo. Slovesnost odprte meje se je nadaljevala na prostem. Ponovnim pozdravom je sledil kulturni program, ki so ga oblikovali zbor Adriatik od Hrvatitov, gojenci glasbene sole iz Kopra in folklorna skupina Oljka. Programu je sledila krajša družabnost. Padel je predlog, da bi bila meja še naprej odprta za pešce. Po uspehu današnje pobude, ki je še tesneje povezala tukaj živeče ljudi, si tega res želimo. (v.v.)

DOMJO / NA POBUDO KD F. VENTURINI

Petdeset godcev na uspehi reviji Glas harmonike

Kot vsako leto na prvomajski popoldan so tudi letos pri Domju zaigrali godci na ljudsko harmoniko: netekmovalno prijateljsko mednarodno srečanje, ki ga KD Fran Venturini prireja od leta 1985, je v Kulturnem centru Anton Ukmar-Miro privabilo kar lepo število obiskovalcev, predvsem pa je pozornost petdesetih godcev. Revija Glas harmonike, je imela letos tudi nadvse uglednega gosta, slavnega Lojzeta Slaka, ki je med drugim tudi avtor valčka, po katerem je revija svoj čas povzela svoje ime. Slak je s svojo prisotnostjo pocastil dolgoletno in dobro delo vseh, ki si pri Domju, in v zadnjih letih še drugod, prizadevajo, da bi zanimanje do diatonične harmonike razvili na posebnih kulturnih osnovah. Cenjenega gosta je občinstvo predstavila predsednica društva Nevenka Kozina, Lojze Slak pa je prirediteljem in prisotnim godcem čestital za to posrečeno pobudo in za dobro raven igranja. Ob koncu pa je podelil še priložnostne nagra-

de, ki jih je KD Fran Venturini letos uvedlo kot popestrilo tradicionalnega poteka revije. Nagradil je najstarejšega godca, 89-letnega Emilija Gamboza, ki od dvajsetih let igra na triestino in je tudi med najzvestejšimi udeleženci revije. Najmlajši godec je bil 10-letni Etien Vizintin, Silvano Viola pa je prejel priznanje tudi zato, ker je prišel iz najbolj oddaljenega kraja, iz Belgije namreč!

Sicer pa je prvomajski Glas harmonike ustvaril tudi ob letošnji izvedbi tisto prijetno vzdušje, ki vsakic spremlja to srečanje.

Petdeset godcev je v glavnem zaigralo na diatonično harmoniko, veliko je bilo mladih, kar nedvomno dokazuje, da se priljubljenost glasbila uspešno širi. Bilo pa je tudi nekaj »bisserčkov«, ki je nedvomno pozivilo potek te prireditve: že v prvem delu je zaigral tako Emil Zonta, znani raziskovalec ljudskega glasbenega izročila, predvsem istrskega prostora, ki je na svojo rimoniko zaigral značilni vizi iz Režije in Istre in tako

vzporedil dva oddaljena, a vendar precej sorodna prostora. Posebno pristno so zazveneli nastopi nekaterih starejših godcev, ki imajo z mlajšim rodov pravzaprav skupnega le diatonično harmoniko: njihov pristop do igranja je namreč čisto drugačen, lahko bi rekli naraven ali pa sploh ljudski. Med že starimi znanci so bili Palmiro Krmac, Mario Razem, ki je ponudil celo svojevrstno inčico Internacionale, nenazadnje pa Emilijo Gamboz, ki je verjetno nasploh najstarejši godec na Trzaskem. Kot prava medicinska je občinstvu predstavil Nerodno zabavni ansambel Fežuleti, ki ga sestavljajo pevec Igor Pegan - Picko, harmonikar Aleks Pockaj, trobentac Tomas Velikonja in na »bombardinu« Andrej Budin - Budinček. S svojim nastopom so pozivali potek revije, s škecem pozabavali občinstvo, pa obenem tudi dobro zaigrali.

Z razliko od prejšnjih let je bilo letos manj ženske prisotnosti, pa tudi večletnih zasledb je bilo manj: poleg Fežuletov sta se v duu predstavila še Silvano Sinković in Lionello Altin, ki sta zaigrala na triestino in stari bajs. V zadnjem delu koncerta je pred občinstvo stopil tudi Tiberio Mauri, ki mu lahko pripišemo zaslugo, da se je pri Domju tako razvila ljubezen do ljudske harmonike. Za poslastico pa so se čisto na koncu v skupini predstavili Denis Novato in trije njegovi gojenci, Igor Spetic, Dean Del Giusto in Sebastian Segga. Vsi godci, ki so se bili na prireditvenem prostoru, pa so se nato na povabilo napovedovalke Luane Grilanc, zbrali še za skupno sliko.

Letošnji Glas harmonike je uvedel posebno zanimiv kulturni dogodek: Aleks Jercog je namreč pred začetkom revije v društveni dvorani predstavil svoj esej o harmoniki. Kot je v uvodni predstavitvi napovedal David Stepancic, mladi glasbeni raziskovalec namerala izdati knjigo o harmoniki tudi v slovenscini. Sicer pa je to strokovni priročnik, po katerem lahko sežejo glasbeniki, harmonikarji in sploh vsi, ki jih zanima zgodovinska pot tega glasbila. O predstavitvi je z Jercogom zaigral tudi kitarist Dimitrij Rosso.

Neva Lukeš

(Dam)

SINOČI ZAČETEK NA OPČINAH

Romanje Fatimske Matere božje

S skupno mašo za slovenske in italijanske vernike v openski cerkvi sv. Jerneja, ki jo je vodil jezuitski pater Egon Sandler, ter z odprtjem razstave Silve Bogatez »Ikona podoba nevidnega« v župnijskem domu Andreja Zinka, se je včeraj dejansko začelo romanje kipa Fatimske Matere božje, ki bo potekalo ves mesec maj po naših župnijah in verskih skupnostih.

Danes ob 11. uri bo mladinska masa, ki jo bodo s petjem oblikovali madi in Mladinski zbor Hozana iz Ljubljane. Mladi bodo nato popoldne preživeli ob igri, pogovoru in na razstavi ikon, nato se

bodo vključili v skupni župnijski program ob kipu Matere božje v cerkvi. Ob 18. uri bo »S pesmijo in molitvijo pri Mariji«. Pri srečanju bodo sodelovali CPZ Sv. Jernej, CPZ Sv. Florijan od Banov, MPZ Vesela Pomlad, Tercet Ver Laetum, mladi, zbrani na mladinskem dnevu in gostujoči Mladinski zbor Hozana iz Ljubljane. Po bogoslužnem srečanju bo od 20. do 24. ure sledila molitev raznih skupin ob Mariji. Jutri od 8. do 16. ure bo priložnost za osebno molitev ob Mariji. Ob 16. uri bo sveta masa in slovo od Marije. Ob 17. uri bodo kip sprejeli na Ferlugih, ob 19. uri pa pri Banih.

NOVICE

Grožnje sen. Di Pietru

Preden se je začela manifestacija senatorja Antonia Di Pietra, ki je v Trstu zbiral podpise za referendum za odpravo proporcne kvote v volilni zakonodaji, so na pomorski postaji našli paket z izrezki iz časopisov in nekaj tulcev za pistolo. Takoj zatem je neznanec telefoniral na sedež Rai in grozil Di Pietru, nakar se je po telefonu oglašil še na sedež Promoturja. Policija se je spomnila na 42-letnega Gerarda Deganuttija, ki se je že izkazal s podobnimi »podvigi«. Res ga je kmalu zatem izsledila na tamkajšnjem območju, v žepu je imel nekaj tulcev, podobnih tistim iz paketa, ter strašljivo pistolo »browning kal. 8« brez predvidenega rdečega zamaska. Prijavili so ga sodišču, ne izključujejo pa možnosti, da je namereval izpeljati kakšno demonstrativno gesto.

Sindikati »Lisipo« proti odpravi dosmrtnih ječe

Policijski sindikat »Lisipo« (Libero sindacato di polizia) iz FJK pravi, da je odprava smrtnih kazni »neprimerna« v trenutku, ko zgleda, da je kriminal, se zlasti tisti najbolj krvoločni, povečal svojo moč. Po mnenju sindikata se odprava dosmrtnih ječe slabo usklaja s potrebo po zagotavljanju reda in varnosti in je zelo slabo znamenje glede dejanske volje, da se bojujemo proti narasajočemu kriminalu: naš sistem, trdi se sindikat, je itak preveč popustljiv, zato ni primerno, da morilec nudimo gotovost, da svojih dni ne bodo prebili v jeci. Za hujše prekrške bi bile celo nujne hujše kazni, država bi morala pokazati potrebno odločnost.

BARKOVLJE / TRADICIONALNA PRIREDITEV

Praznik kruha in vina

V četrtek zvečer je bila v prostorih TPK Sirena že tradicionalna prireditev, ki jo v Barkovljah imenujejo »Praznik kruha in vina«. Praznik ima med ljudmi velik odziv in uspeh. Prav takšen uspeh ima seveda tudi med tistimi, ki na prazniku kažejo, kar zmerejo kot vinogradniki, domačinke pa tudi s peko raznih vrst kruha in peciva.

Tokrat so se pridelovalci vin prijavili k sodelovanju že teden dni pred praznikom: 21 se jih je predstavilo s svojim belim, 9 pa z rdečim vinom.

Strokovna komisija je vzorce vina ocenila in na prazniku so prouvrščeni prejeli pokale. Za belo vino so prejeli pokale: Ivan Tavcar, Emil Martellani in Andrej Gregori.

Za rdeča vina so bili deležni nagrad: Ivan Tavcar, Savino Bevilacqua in Franko Starc.

Seveda je imelo pri ocenjevanju vin besedo tudi občinstvo, ki se je večera udeležilo. Tokrat so se ocenjevalci večera in ocenjevalne komisije nekoliko razlikovale. Tako je občinstvo nagradilo za bela vina najprej Emila Matellanija, nato Rina Mosettija, Andreja

Gregorija in Ivana Tavcarja. Za rdečo kapljico pa so prejeli po mnenju občinstva največ glasov: Franco Starc, Ivan Tavcar, Emil Martellani in Savino Bevilacqua.

Ocenjevanje vin in razdelitev nagrad nista prav nič vplivala na prijetno razpoloženje, ki se je razvilo po tem prvem delu prireditve. Sledila je namrečokusna raznih vrst kruha in peciva, ki ga je tudi tokrat spekla in pripravila požrtvovalna Sabina Nibrant (na sliki - foto KROMA). Brez njenih izdelkov bi bil praznik in

pokusnja vina zelo osiromašena. Tako pa so si lahko udeleženci, poleg dobre kapljice, privosčili razne vrste kruha, potic in drugega peciva, za katere je bila g. Sabina deležna veliko pohval.

Pokala in nagrade za letošnje zmagovalce na tem prazniku so prispevali: Cremcaffè, podjetje Cunja, Drevesnina Andrej, Zavarovalnica Fondiaria, trgovine La Familiare, Fernando, Mirta ter podjetje Jolly-Pertot. Vsem se zeli društvo, preko našega dnevnika, zahvaliti.

ZGONIK / DANES OB 11. URI

Danes zadnja proslava ob 53-letnici osvoboditve

Po tradicionalnem množicnem pohodu ob spomenikih NOB v zgoniski občini, ki se je odvijal sinoči od Gabrovca do Brisckov, bo danes zadnje dejanje v vrsti proslav ob prvem maju in dnevu osvoboditve. V sodelovanju s krajevnimi organizacijami bo namreč zgoniska občinska uprava priredila proslavo 53. obletnice osvoboditve, in sicer ob 11. uri v Zgoniku pred spomenikom padlim. Poleg priložnostnih govorov so predvideni nastopi godbe na pihala s Proseka, osnovnosolskih otrok in moškega pevskega zbora ter amaterske gledališke skupine Rdeca zvezda.

Levi demokrati praznovali evro

Vest o sprejemu Italije v skupino prvih držav, ki pristopajo k skupni evropski valuti evro, so včeraj proslavili v pasazi Tergesteo, kjer je trzaska federacija Levih demokratov priredila krajšo slovesnost, ki so se je udeležili župan Riccardo Illy, senator Fulvio Camerini in tajnik LD Stelio Spadaro, pa tudi številni navadni občani, ki so izrazili zadovoljstvo nad uspehom, ki ga je dosedla Italija.

Ljudska praznika SKP

Danes se bosta nadaljevala ljudska praznika, ki ju prireja Stranka komunistične prenove, in sicer na dvorišču krožka Tabor na Opcinah, kjer bo ob 17. uri nastop Trzaskega partizanskega pevskega zbora Pinko Tomazič, ter v Ul. Peco (naselje S. Sergio).

Kraskim ovčarjem le uspelo

Pred nekaj dnevi so iz Rima sporočili, da bodo Furlanijo-Julijsko krajino na državnem natečaju Anagrumbi v mestu L'Aquila zastopali Krsaki ovčarji, glasbena skupina, ki jo sestavlja pet mladih zamejcev. Uvrstitev v končno fazo tega natečaja predstavlja za Kraske ovčarje prav gotovo pomemben rezultat, saj bodo med drugimi vse udeležence, ki se bodo v prihodnjem tednu zvrstili na odru Anagrumbe uvrstili na CD ploščo, katere producent bo združenje neodvisnih glasbenikov. (p.d.)

Danes manifestacija Edinosti

Družbeno politično društvo Edinost sporoča, da bo danes 101. redno mesečno zborovanje v znak protesta proti zamudi pri uveljavljanju zaščite manjšine. Ker bo na Trgu Unità potekala prireditev malega maratona, je kvestura odredila, naj se manifestacija Edinosti odvije nekaj metrov stran od središča trga, kar je povzročilo protest društva Edinost.

Nov trajekt Split-Trst

Včeraj dopoldne je prvič priplul v Trstr trajek iz Splita, ki bo do septembra povezoval vsak teden dalmatinsko mesto s trzasko lukko. Trajekt z imenom Split, ki pluje pod panamsko zastavo a nosi veliko hrvaško šahovnico na dimniku, bo priplul vsako soboto in odplul v nedeljo, tako da bo nudil možnost kratkega potovanja v Trst številnim turistom, ki preživljajo dopust v Dalmaciji.

Sodišče določilo rok za vlaganje kandidatnih list

V okviru priprav na skorajšnje deželne volitve 14. junija bo čas samo od prihodnje nedelje, 10. maja, do srede, 13. maja za vlaganje kandidatnih list, in sicer od 8. do 20. ure v zapišničarskem uradu sodnije, soba 266. Vest je sporočilo predsedstvo trzaskega sodišča.

Lutke v Ljudskem vrtu

Ob 11. uri bo v Ljudskem vrtu v Ul. Giulia prva spomladanska predstava lutk, ki jo prireja trzaska občinska uprava in jo namenila »vsem otrokom od 3. do 90. leta...«
Danes bo na vrsti predstava cirkuskih lutk lutkarja Antonia Zavate. Predstave bodo vsako nedeljo do 14. junija.

CD solidarnosti z afriškimi otroki

V dvorani Tripčevih bo jutri ob 12.45 predstavitev glasbenega CD-ja Lively up Africa, ki je namenjen zbiranju solidarnostnih prispevkov za afriške otroke. Pobudo je dal svetovni sklad za otroštvo Unicef, s katerim so sodelovali trzasko odborstvo za kulturo, Sony in Promoservice. Na jutrisnji predstavitvi so napovedani igralci Milana Weah in Ba, Juventusa Dimas, Sampdorie Dieng in Bijik in drugi.

Podtajnik Corleone v Trstu

Jutri ob 14.30 bo na sedežu direkcije oddelka za umsko zdravstvo v Ul. Waiss 5 v nekdanji umobolnici srečanje, posvečeno odpravljanju preostalih petih kriminalističnih umobolnic, kar jih je se v Italiji. Med drugimi izvedenci se bo srečanja udeležil tudi podtajnik na pravosodnem ministrstvu Franco Corleone.

Pravice otrok in odgovornosti odraslih

V torek. 5. maja, ob 20.30, bo v Gregorčičevi dvorani v Trstu v okviru torkovih večerov Slovenskega kluba zanimivo srečanje z naslovom »Zakon 285/97: pravice otrok in odgovornosti odraslih«, ki ga prireja Združenje Lupusinfabula v sodelovanju z drugimi ustanovami, ki se v nasi skupnosti ukvarjajo s solsko problematiko. Povod za srečanje je dal zakon 285/97, ki zadeva razne posege v korist otrostva in mladostnikov. Otroci in mladostniki so namreč postali prvič v zgodovini italijanske zakonodaje predmet zakonskih določil. Za izvajanje tega zakona so se po vsej državi mobilizirali razni dejavniki, od občinskih in pokrajinskih uprav do krajevnih zdravstvenih enot in solskih skrbništev, ki se soočajo s to problematiko.

Zakon kliče k odgovornosti tudi takomimeno civilno družbo, ki naj bi skupaj z institucionalnimi osebki poskrbela za boljše življenjske pogoje najmlajših članov družbe. Tudi v nasi skupnosti je potrebna poglobljena razprava o tej problematiki. Večkrat se namreč spoprijemamo s problemi solstva, delovanja sportnih in kulturnih društev itd. z zornega kota interesov odraslih ter pri tem zane-marjamo potrebe, ki jih izražajo resnični porabniki teh storitev.

Torkov večer bo zato priložnost in izziv, da se z večjo pozornostjo in spostljivejšim zanimanjem obrnemo do nasih otrok. Srečanje bo uvedla Anamarija Kalc z Deželnega ravnateljstva za zdravstvo in socialne politike.

VČERAJ-DANES

Danes, NEDELJA,
3. maja 1998
FILIP

Sonce vzide ob 5.50 in zatone ob 20.14 - Dolžina dneva 14.24 - Luna vzide ob 12.17 in zatone ob 2.06

Jutri, PONEDELJEK,
4. maja 1998
CVETKO

VREME VČERAJ OB 12. URI: temperatura zraka 15,1 stopinje, zračni tlak 1013,2 mb raste, veter severozahodnik 12 km na uro, vlaga 70-odstotna, nebo spremenljivo oblačno, morje skoraj mirno, temperatura morja 14,7 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI
Rodil se ni nihče.
Umrli so: 70-letni Milivoj Djuvanovic, 83-letna Brunilde Rupp, 104-letna Giuseppina Razman, 87-letna Darinka Reja, 76-letni Giovanni Corsi, 82-letna Carla Hrobat, 94-letna Palmira Bonelli, 80-letni Giovanni Angelica, 78-letna Maria Komar.

LEKARNE

Nedelja, 3. maja 1998
Lekarne odprte od 8.30 do 13.00
Borzni trg 12, Ul. Giulia 14, Ul. Costalunga 318/A, Ul. Dante 7, Milje - Mazzinijev drevored 1, Prosek.

MAJENCA '98

Dolina, 7., 8., 9., 10., 11. in 12. maja 1998

cetrtek, 7. maja
od 20. do 22. ure ljudska pokušnja domačih vin v dvorani Albina Grmeka v Mladinskem krožku
petek, 8. maja
ob 20. uri odprtje dokumentarne razstave ob 120-letnici tabora in društva v galeriji Torkla, nato razstav umetniških obrtnikov in domačih likovnikov v cerkvi sv. Martina z nastopom dekliske pevske skupine Valentin Vodnik pod vodstvom Tatjane Jercog
sobota, 9. maja
Ob 18. uri odprtje kioskov ob 18.30 otvoritev in nagrajevanje 42. občinske razstave domačih vin vso noč postavljanje maja
nedelja, 10. maja
ob 15. uri odprtje kioskov ob 17. uri koncert Pihalnega orkestra Breg ob 18. uri nastop folklorne skupine RKUD Rudar iz Rase-Labina ob 19.30 prihod parterjev in parterc in otvoritev plesa, nato plesna zabava z ansambлом Igor in zlati zvoki
ponedeljek, 11. maja
ob 18. uri odprtje kioskov ob 19. uri v Torkli predstavitev romana Marija Cuka Pena majskega vala od 21. ure dalje plesna zabava z ansambлом California
torek, 12. maja
ob 17. uri odprtje kioskov ob 18. uri koncert pihalnega orkestra Breg ob 19. uri slovesno podiranje maja

Lekarne odprte od 13.00 do 16.00

Ul. Giulia 14 (tel. 572015), Ul. Costalunga 318/A (tel. 813268), Milje - Mazzinijev drevored 1.

Prosek (tel. 225141/225340) - s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

Lekarne odprte od 16.00 do 19.30

Borzni trg 12 (tel. 367967).

Lekarne odprte od 16.00 do 20.30

Ul. Giulia 14, Ul. Costalunga 318/A, Ul. Dante 7, Milje - Mazzinijev drevored 12.

Prosek (tel. 225141/225340) - s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

NOCNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Ul. Dante 7 (tel. 630213).

Od ponedeljka, 4. do sobote, 9. maja 1998

Lekarne odprte od 13.00 do 16.00

Ul. Giulia 1 (tel. 635368), Largo S. Vardabasso 1 - ex Via Zorutti 19 (tel. 766643), Zavljje - Ul. Flavija 89 (tel. 232253).

Zgonik (tel. 229373) - s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

Lekarne odprte od 19.30 do 20.30

Ul. Giulia 1, Largo S. Vardabasso 1 - ex Via Zorutti 19, Korzo Italia 14, Zavljje - Ul. Flavija 89.

Zgonik (tel. 229373) - s predhodnim telefonskim pozivom in z nujnim receptom.

NOCNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Korzo Italia 14 (tel. 631661).

Za dostavljanje zdravil na dom tel. 350505 - TELEVITA
Urad za informacije KZE-USL - tel. 573012.

Urad za informacije KZE deluje od ponedeljka do petka od 8. do 13. ure. - tel. 573012.

Dežurna zdravstvena služba

Nocna služba od 20. do 8. ure, tel. 118, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

Hitra pomoč tel. 118.
Telefonska centrala KZE-USL: 399-1111.

PRIREDITVE

ZACETEK ROMANJA KI-PA FATIMSKÉ MATERE BOZJE NA TRZASKEM -

OPCINE, danes, 3. maja ob 11. uri MLADINSKA MASA, ki jo bodo s petjem oblikovali madi in Mladinski zbor Hozana iz Ljubljane. Mladi bodo nato popoldne preziveli ob igri, pogovoru in na razstavi ikon, nato se bodo vključili v skupni župnijski program ob kipu Matere božje v cerkvi. Ob 18. uri S PESMIJO IN MOLITVIJO OB MARIJI. Namesto tradicionalnega smarniskega koncerta na koncu Marijinega meseca maja, bomo s pesmijo domačih zborov in gostov počastili Marijo, ki bo nato ves mesec romala po nasih župnijah in verskih skupnostih. Pri srečanju bodo sodelovali CPZ Sv. Jernej, CPZ Sv. Florijan od Banov, MPZ Vesela Pomlad, Tercet Ver Laetum, mladi, zbrani na mladinskem dnevu in gostujoči Mladinski zbor Hozana iz Ljubljane. Po bogoslužnem srečanju bo od 20. do 24. ure sledila molitev raznih skupin ob Mariji. JU-TRI, 4. MAJA od 8. do 16. ure priložnost za osebno molitev ob Mariji. Ob 16. uri sveta masa in slovo ob Mariji. Ob 17. uri SPREJEM KI-PA NA FERLUGIH, sveta masa, smarnična pobožnost, molitev ob Mariji, odhod s procesijo do Banovskega vrha ob 18.45. Ob 19. uri SPREJEM KI-PA PRI BANI, slovesna sveta masa ob prazniku vaskega zavetnika sv. Florijana, smarnice in molitev ob Mariji, skupna družabnost. Kip ostane v cerkvi. Slovo bo v torek, 5. maja ob 9.45. Ob 10. uri ga bodo sprejeli v Trebčah.

PROSVETNI DOM OPCINE - v petek, 8. maja ob 21. uri NOVI PADSKO-BALKANSKI KABARET, izvaja skupina Paolo Paolin & i rocciosi. Vabljeni!

ZVEZA SLOVENSKE KULTURNIH DRUŠTEV in KD KRASKI DOM vabita na odprtje razstave DRUGI V ALPAH v soboto, 9. maja 1998 ob 20.30 v Pokrajinskem muzeju in Repnu. Sodeluje Zenska pevska skupina Stu ledi, avtorica Wolftraud de Concini bo predstavila knjigi gli Altri delle Alpi in le minoranze in pentola. SPREMNE PRIREDITVE: v cetrtek, 14. maja ob 20.30 v Kraski hiši narečno gledališče Rusa riga trzej ugrade v izvedbi članov SKD Tabor; v soboto, 23. maja ob 20.30 v Pokrajinskem muzeju rezijski večer Rože majave in citiravci; v soboto, 30. maja ob 20.30 v pokrajinskem muzeju istrski večer Trio Kras iz Groznjane. Razstava bo odprta do 7. junija z urnikom: ob petkih in sobotah od 18. do

20. ure, ob nedeljah od 10. do 12. in od 16. do 19. ure.

OPENSKA GLASBENA SREČANJA - v nedelejo, 10. maja bo ob 18. uri v Prosvetnem domu na Opcinah zadnji koncert pomladanske sezone. Igra Aleksander Sluga - violončelo (na sporedu Merkù, Bach in Škerjanc) in pihalni ansambel glasbene sole Fondazione musicale Città di Gorizia (flavta, oboa, klarinet in fagot), ki bo izvajal Iberta, Zanettovicha in Mozarta.

PEVSKO DRUSTVO VESELA POMLAD vabi na PRAZNIK DRUZINE, ki bo potekal v dvorani Finzgarjevega doma na Opcinah v nedeljo, 10. maja s pričetkom ob 16. uri. Oblikovali ga bodo OPZ, DePZ in mesani pevski zbor staršev Vesela pomlad pod vodstvom Zdenke Krizmančič in Franca Pohajaca ter naša priljubljena carodeja Vikij in Tanja. Priložnostno misel bo podala Maja Lapornik.

KINO

ARISTON - 16.00, 17.30, 19.00, 20.30, 22.15, »Aprile«, r-i. Nanni Moretti.

EXCELSIOR AZZURRA - 17.40, 19.50, 22.00 »L'urlo dell'odio«, i. Anthony Hopkins, Alec Baldwin.

EXCELSIOR - 17.00, 18.45, 20.30, 22.15 »Sesso e potere«, i. Dustin Hoffman, Robert De Niro.

AMBASCIATORI - 15.30, 17.40, 19.55, 22.15 »U. S. Marshals«, i. Tommy Lee Jones.

NAZIONALE 1 - 15.45, 17.50, 20.00, 22.15 »Codice Mercury«, i. Bruce Willis, Alec Baldwin.

NAZIONALE 2 - 15.20, 18.30, 21.45 »Titanic«, i. Leonardo Di Caprio, Kate Winslet.

NAZIONALE 3 - 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Breakdown - La trappola«, i. Kurt Russell.

NAZIONALE 4 - 15.30, 17.10 »Anastasia«, risani film; 19.30, 22.00 »Jackie Brown«, r. Quentin Tarantino, i. Robert De Niro, Bridget Fonda, Michael Keaton.

MIGNON - 15.30, 17.45, 20.00, 22.15 »La maschera di ferro«, i. Leonardo Di Caprio, Jeremy Irons, Gerard Depardieu, Gabriel Byrne, John Malkovich.

CAPITOL - 16.45, 18.30, 20.20, 22.10 »Full Monty«, r. Peter Cattaneo, i. Robert Carlyle.

ALCIONE - 16.45, 18.30, 20.15, 22.00 »Il ladro«, r. Pavel Chukhrai.

IZLETI

KLUB PRIJATELJSTVA priredi v soboto 9. maja izlet v Vipavsko dolino z obiskom Stanjela, Vipave in Loga, dalje na Pivko v Matenjo vas. Cas za vpis je do torka, 5. maja v trgovini Fortunato blizu cerkve Novega sv. Antona, Ul. Paganini 2.

ŠOLSKE VESTI

SINDIKAT SLOVENSKE SOLE obvesča, da so v trzaski pokrajini za natečajni razred 49A - matematika in fizika izcrpane pokrajinske lestvice za suplente na nižjih in višjih srednjih solah. Rok za predložitev prošnji za obnovev oz. vključitev v omenjeno lestvico zapade 10. maja 1998.

OPENSKA OSNOVNA SOLA prosi vse vasčane, ki hranijo doma stare fotografije ali dokumente v zvezi s solo, da jih posodijo Didaktičnemu ravnateljstvu do 15. maja

za reprodukcijo (tel. st. 211119).

SINDIKAT SLOVENSKE SOLE - tajništvo Trst obvesča, da je Ministrstvo za solstvo in sport Republike Slovenije razpisalo osem enoletnih stipendij za akademsko leto 98/99 za izpopolnjevanje v slovenskem jeziku in stroki na Univerzi v Ljubljani na podlagi 8. člena Osimske pogodbe in Zapisnika za področje izobraževanja za manjšine. Stipendije so namenjene učiteljem in profesorjem slovenskih sol na Trzaskem in Goriskem. Prosnje sprejema Deželni solski urad, trg Sv. Antona 6, do vključno 20. maja 1998.

URAD SINDIKATA SLOVENSKE SOLE, Ul. Carducci 8, tel./fax 370301, posluje vsak torek in cetrtek, od 16. do 17.30.

Dne 27. aprila nas je zapustila naša ljuba mama

Marija Puntar vd. Pertot

Marica Gardelinka

Od nje se bomo poslovili v sredo, 6. maja ob 11.45 na družinskem grobu na Proseku, kjer ji bomo poklonili zadnji blagoslov.

Hcerki Milvia in Bruna z družinama

Prosek, Trst, 3. maja 1998

ZAHVALA

Ganjeni ob tolikih izrazih sočustvovanja ob izgubi našega dragega

Ivana Licerja

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so na katerikoli način počastili njegov spomin in ga pospremili na njegovi zadnji poti.

Posebna zahvala naj gre gospodu župniku Kosmaču za pogrebni obred.

zena Anna in sin Dario

Dolina, 3. maja 1998

2. 5. 1978 2. 5. 1998

Dvajset let je poteklo odkar nas je zapustil naš dragi

Žarko

Spominjamo se ga z ljubeznijo.

Zahvaljujemo se vsem, ki se ga spominjajo, ki so ga imeli radi in so mu bili prijatelji.

Družina Race

Trst, 3. maja 1998

2. 5. 97 2. 5. 98

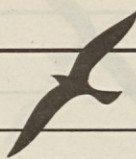
Eno leto je minilo odkar si ti

Milka

naša draga mama, žena in nona za vedno zatisnili oči, a ljubezen do tebe v naših srcih večno zari, saj ti si z nami vse dni in noči.

Svojci

Rovte, Bazovica, 3. 5. 1998

ZVEZA SLOVENSKE KULTURNIH DRUŠTEV in KD KRASKI DOM

vabita na odprtje razstave DRUGI V ALPAH

v soboto, 9. maja 1998 ob 20.30
v Pokrajinskem muzeju v Repnu

Sodelujejo Zenska pevka skupina Stu ledi, avtorica Woltraud de Concini bo predstavila knjigi Gli Altri delle Alpi in Le minoranze in pentola

SPREMNE PRIREDITVE:

v četrtek, 14. maja ob 20.30 v Kraski hiši narečno gledališče Rusa riga črkez ugrade in izvedbi članov SKD Tabor;

v soboto, 23. maja ob 20.30 v Pokrajinskem muzeju rezijanski večer Roze majave in citiravci;

v soboto, 30. maja ob 20.30 v pokrajinskem muzeju istrski večer Trio Kras iz Groznjana
Razstava bo odprta do 7. junija z urnikom: ob petkih in sobotah od 18. do 20. ure, ob nedeljah od 10. do 12. in od 16. do 19. ure.

STRANKA KOMUNISTIČNE PRENOVE - KROŽEK KRAS prireja na Opcinah

PRVOMAJSKI PRAZNIK

POD SOTOROM

danes, 3. maja

koncert TPPZ Pinko Tomazič - ples z ansamblom Oasi

DRUŠTVO SLOVENSKE IZOBRAŽENCEV in KROŽEK ZA DRUŽBENA VPRAŠANJA VIRGIL SCEK vabita jutri, 4. maja na predstavitev studije

KATOLIŠKA SOCIALNO-POLITIČNA MISEL VIRGILA ŠČEKA

O knjigi bosta govorila kasnikar MARKO TAVCAR in avtor, sociolog BORIS BANDELI

**Zacetek ob 20.30 v Peterlinovi dvorani,
Donizettijeva 3 v Trstu.**

ZDRUŽENJE LUPUSINFABULA v sodelovanju s Slovenskim klubom, s Slovenskim dijaskim domom Srečko Kosovel, z Zadržnim centrom za socialno dejavnost in s KRUT-om

ZAKON 285/97: PRAVICE OTROK IN ODGOVORNOSTI ODRASLIH

Vljudno Vas vabimo

v torek, 5. maja 1998, ob 20.30

v Gregorčičevo dvorano

Trst, Ul. S. Francesco 20, II. nadstropje
Srečanje, ki ga bo uvedla ANAMARIJA KALC z Deželnega ravnanstva za zdravstvo in socialne politike, želi poglobiti vsebinske novosti Zakona 285/97 v korist otrokom in najstnikom, predvsem pa osvetliti spodbude in izzive, ki jih lahko zakonsko besedilo vnese v našo stvarnost.

* ČESTITKE

Včeraj, 2. maja je
MARKO KARIS s Peska v

ogromni družbi dopolnil
18 let. Naj mu bo življenjska pot čim lepša in brez ovir mu zelijo njegovi najdražji domaci.

ZDRUŽENJE STARŠEV in KD VESNA iz Kriza

iskreno čestitata

učiteljicam in otrokom osnovne šole Alberta Sirka

ob prejemu priznanja za posebne dosežke na celjskem natečaju solskih glasil

Zivjo Nas Super časopis

ZADRUŽNA KRAŠKA BANKA

Upravni odbor je odobril začetni prispevek v pomoč prizadetim ob potresu v Posočju in istočasno vabi člane, stranke in vse zamejce, da sodelujejo pri nabiralni akciji.

Prispevke lahko nakažete na tekoči račun št. 16043 na sedežu oz. na podružnicah ZADRUŽNE KRAŠKE BANKE.

Danes praznuje 90 let

Franjo Gruden

*Iz srca mu čestitajo
in zelijo zdravja in zadovoljstva*

vsi domaci

Zivijo nono!

Danes praznuje v
družinskem krogu

Franjo Stupčev

90 let.

*Dragemu stricu zelijo
zdravja in zadovoljstva*

otroci Anice

Stupčeve z

družinami

Danes stopata na
skupno življenjsko pot

Michela Zeriali

in

Alessandro Tedesco

*Naj vaše novo skupno
življenje prinese
mного sreče, zdravja,
razumevanja in... vsega,
kar si sama zelita.*

mama Carmela

in oče Dario

Ringa ringa raja

Sandro

nam nagaja.

*Iz Milj v Domjo prileti,
našo*

Michelo

poroči.

*Vse naj naj naj, jima
zelita*

sestra Suzana in Korado
ter stric Danilo

Končno je 3. maj prisel
in je ALESSANDRO MICHELO
vzel. Da bi bilo njuno
življenje srečno in veselo
jima zeli vsa klapa.

Danes se poročita MICHELA
in ALESSANDRO. Veliko
sreče v skupnem življenju
jima zelita Mila in Ivo.

Danes se vzameta MICHELA
ZERJAL in SANDI TEDESCO.
KD Fran Venturini jima vošči
vse lepo na skupni življenjski
poti.

Danes se poročita MICHELA
ZERJAL in SANDI TEDESCO.
Vso srečo v skupnem življenju
jim voščijo Bruna, Marjan,
Igor in Katja.

LUKSA

* BAR

* SLADOLED

* POSLOVALNICA
TOTOCALCIO
TOTIP - ENALOTTO
DIRKA TRIS

PROSEK 140 - Tel. 225286

MILIC DARIO
SEMPOLAJ 54/A
34011 - NABREŽINA
☎ 040 / 201169

■ Električne napeljave:

■ Alarmne naprave tudi
brez žične;

■ Automat za odpiranje
zunanjih vrat od instalacije
do vzdrževanja.

OBVESTILA

SLOVENSKA KULTURNO-GOSPODARSKA ZVEZA in tednik NOVI MA-TAJUR pozivata vso slovensko javnost, da po svojih močeh pripomorejo k obnovitvi prizadetega področja v Posočju. Po dogovoru s krajevno upravno enoto za Tolmin bodo prispevki dodeljeni najhuje poškodovanemu področju. V ta namen je odprt tekoči račun št. 02.990/06 z naslovom »POMOC POSOČJU« pri Novi trzaski kreditni banki - podružnica Cedad.

KD IGO GRUDEN v sodelovanju z obcino Devin-Nabrežina in odborništvom za kulturo, solstvo in sport vabi vse člane in prijatelje, da se pridružijo čistilni akciji ob otvoritvi stare ribiske poti med Nabrežino in Bregom. Zberemo se danes, 3. maja 1998 ob 8.30 pri električni centrali v Nabrežini.

KNJIZNICA PINKO TOMAZIČ in TOVARISI vabi jutri, 4. maja ob 20. uri na srečanje bivše učence openske osnovne šole, ki so v solskem letu 1945/46 obiskovali 1. razred.

KD VALENTIN VODNIK vabi slikarje in vse, ki se ukvarjajo z likovno umetnostjo v Bregu, da se prijavijo k tradicionalni razstavi domačih likovnih ustvarjalcev, ki bo v Dolini v okviru letošnje Majence. Vsi, ki vas sodelovanje zanima, se javite ob uri kosila pri gospe Ester (tel. 228562), v skrajnem primeru tudi na ZSKD (Damiana - tel. 635626). Zadnji čas za prijavo se jutri, 4. maja: že vnaprej obveščamo, da bo postavljanje razstave potekalo v sredo, 6. in v četrtek, 7. maja v večernih urah.

ODBOR ZA MLADINSKO PASTORALO, Finzgarjev dom in Marijanišče vabijo v torek, 5. maja ob 20.30 v Finzgarjev dom na predavanje prof. sociologije Vinka Potocnika: MLADI PROTI LETU 2000.

SD SOKOL - ZAMEJSKE SPORTNE IGRE 98 - 25. 6. - 3. 7. 1998. Prijavnice dobite: knjigarna Tercon v Nabrežini, Boris sports club v Brisčikih, bar Prosvednega doma na Opcinah, jestvine Top market v Bazovici, Narodna in študijska knjižnica Trst; Prijavite se lahko tudi po telefonu, na št. 0347-7602835. Prijave sprejemamo do 5. maja 1998.

KRISKI JUSARSKI ODBOR vabi vse člane v sredo, 6. maja 1998 ob 20.30 v dom Alberta Sirka na razsrijeno sejo s člani. Vljudno vabljeni!

ODBOR ZA ROMANJE KIPA FATIMSKE MATE-RE BOŽJE v sodelovanju z ZCPZ vabi v sredo, 6. maja ob 20.30 v Marijanišče na SREČANJE ZA ORGANISTE, ZBOROVODJE IN CERKVENE PEVCE. Vodil ga bo prof. Ivan Florjanc. Govoril bo o drži cerkvene peva pri liturgiji in se posebej pri petju Marijnih pesmi. V drugem delu bo prisotne naučil priloznostno pesem, ki jo bomo

prepevali ob romanju kipa Fatimske Matere božje in na jubilejnem 50. Marijanskem shodu.

KULTURNO ZDRUŽENJE MITTELEUROPA - v četrtek, 7. maja ob 18. uri bo v dvorani nemskega dobrodelnega društva v Ul. Coroneo 15 (ex Goethe) predavanje na temo Kaj pomeni danes biti pripadnik Mitteleurope. Predaval bo predsednik združenja Mitteleuropa dr. Paolo Petiziol, castni konzul Republike Ceske.

SKD GRAD - BANI prireja fotografsko razstavo Maria Magajne Bani in Ferluga v fotografiji skozi čas - od leta 1955 do današnjih dni. Otvoritev v soboto, 9. maja ob 20.30 v društvenih prostorih s krajsim kulturnim programom. Odprta bo po sledecem urniku: v nedeljo, 10. maja ob 16. do 19. ure, v soboto, 16. maja ob 17. do 19. ure in v nedeljo, 17. maja ob 16. do 19. ure. Vabljeni!

SKD CEROVLEJ-MAVHINJE - VASKA SKUPNOST GORJANSKO v sodelovanju z obcinama Devin-Nabrežina in Komen priredijo v nedeljo, 10. maja 1998 5. pohod prijateljstva Gorjansko-Mavhinje z odprto mejo. Program: ob 10. uri zbirališče v Gorjanskem, ob 11. uri odhod. Na cilju v Mavhinjah bo na voljo topli obrok. Po kosilu govori osebnosti, kratek kulturni in rekreacijski program. Sledil bo ples z ansamblom Kraski kvintet. Za udeležence bo poskrbljen avtobusni prevoz iz Mavhinj do Gorjanskega in nazaj ob 8.30 dalje. Udeleženci naj prinesejo s seboj osebni dokument.

ODKRIVAJMO SVOJO TELESNOST: vegetoterapija, bioenergetika, rebirthing. Delavnica, v nedeljo, 10. maja 1998 v Dijaskem domu S. Gregorčica, Ul. Montesanto 84, Gorica. Urnik: ob 10. do 13.30 in od 15. do 18.30. Delavnico bo vodil dr. Gustavo Mariconda, psiholog in psihoterapevt. Informacije in prijave tel. št. 040/220130 (Milena).

KRUT obvešča, da je zaradi velikega zanimanja za potovanje na Kreta dobil se nekaj mest. Vpisovanje in informacije na sedežu krožka v Ul. Cicerone 8, tel. 360072.

TECAJ BONSAI - KD LIPA BAZOVICA v sodelovanju z ABT-Amatori Bonsai Trieste vabi na tečaj bonsai. Učili se bomo veščin priznane japonske tehnike pripravljanja in vzdrževanja bonsaiev. Tečaji se bodo vršili v Bazovskem domu v sredo 6., v torek, 12., v sredo, 20., v torek, 26. in v četrtek, 28. maja. Vpisovanje in informacije: Dorci - tel. 226569 ob uri kosila.

SLOVENSKO DOBRODELNO DRUŠTVO sklicuje OBCNI ZBOR v četrtek, 7. maja t. l. ob 17. uri v prvem in ob 18. uri v drugem sklicanju na sedežu društva v Ul. Mazzini 46 (I. nadstropje).

SK DEVIN sklicuje 24. redni občni zbor, ki bo na sedežu v Cerovljah v pe-

tek, 8. maja ob 19.30 v prvem in ob 20.30 v drugem sklicanju. Vabimo vse člane in prijatelje, da se udeležijo skupščine in se prijavijo kot kandidati za nov odbor. Tajništvo je na razpolago v večernih urah na tel. št. 2916004.

SKD TABOR OPCINE - Ob 200-letnici openske šole zbira krožek OB PLETENJU SE KAJ stare veznine nasih babic in druga ročna dela za razstavo, ki bo maja v soli. Dela sprejemamo v Prosvednem domu vsak četrtek, ob 20. do 22. ure do vključno 14. maja. Za informacije pokličite na tel. št. 213945 od 16. ure dalje.

OB 130-LETNICI USTANOVITVE in 20-letnici poimenovanja zbira COS Pinka Tomaziča v Trebcah listine, fotografije, pripomočke in pricavanja bivših učiteljev in učencev. Pricakujemo vase sodelovanje.

MLADINSKI DOM IN ZUPNIJA BOLJUNEC zbirata material o zgodovini boljunske cerkve. To so pesmarice, podobice, spominske slike, stari rojstni, mrtvaski in poročni listi, verske podobice, kipci, krizi, clanki, prti in drugi dokumenti verske vsebine. Če imate doma kaj takega, vas vljudno prosimo, ce nam bi material posodili, da bomo lahko pripravili čim bogatejšo in zanimivejšo razstavo ob 350-letnici letnice nad oltarjem. Hvala. Informacije na tel. 228422.

SKLAD MITJA CUK nudi POPOLDANSKI DOPOLNILNI POUK iz vseh predmetov in za vse solske stopnje, INDIVIDUALNE LEKCIJE iz vseh predmetov in za vse stopnje, ANGLESKI TECAJ - različne stopnje, individualne in skupinske lekcije. Informacije po tel. 040/212289 od ponedeljka do petka v dopoldanskem času.

SKLAD MITJA CUK obvešča, da je vsak torek, petek in soboto na razpolago posvetovalnica za vzgojo in razvoj. Informacije od ponedeljka do petka na tel. št. 212289 v dopoldanskem času.

SKD VIGRED vabi vse, ki bi radi pomagali pri obnovi »Stalce« na organizacijski sestanek, ki bo v sredo, 6. t.m., ob 20.30 v društvenih prostorih v Sempolaju.

MALI OGLASI tel. 040-7796333

VRTNARJE zaposli socijana zadruga. Prenost pri sprejemu v službo bodo imeli prizadeti po deželnem zakonu 7/92. Prosje s priloženim curriculumom posljite na naslov Socialna zadruga, P. P. / C. P. 2008/A, 34016 Opcine.

ISCEN posteno gospo za pomoč v gospodinjstvu trikrat tedensko. Tel. 040/639228 ob uri obedov.

PRODAM mladica bobtail starega 2 meseca. Tel. 040/229329 v večernih urah.

PRODAJAMO zazidljiva zemljišca na Opcinah in v Repnu. Interesenti lahko pokličejo na tel. št. 212476 (telefonska tajnica).

SLASCICARNA SAINT HONORE' nudi mladim priložnost, da se vpeljejo v kvalificirano slascicarstvo. Zainteresirani naj se zgledajo na Opcinah v Proskeki ulici št. 2 - max. 26-letniki/ce.

LJUBITELJU ZIVALI podarim dvomesečne mucke. Tel. 220793 (zvečer).

SLOVENSKI DRUŽINI, ki bi bila pripravljena skrbeti za priletno gospo, nudim bivanje v hiši z vrtom. Interesenti naj se javijo v Casi Jeralla na Padricah št. 199 in vprašajo

po gospe Mariji Puric (v popoldanskih urah).

TRGOVINA JESTVIN isce vajenca/ko. Pisne ponudbe posljite na Primorski dnevnik, Ul. Montecchi 6, 34137 Trst, pod siro »Trgovina«.

MLAD POROCEN PAR isce v najem stanovanje za določen čas, možnost predplačila, resnost in urejenost zajamceni. Tel. 040/213061 - Kokoravec.

PODARIM 2-mesečnega, simpatičnega psička s kratko dlako. Tel. ob uri obedov na št. 201238.

SLASCICARNA SAINT HONORE' na Opcinah zaposli delavko/ca v laboratoriju - 20 ali 40 ur tedensko - po možnosti iz bližnje okolice Opcin. Zazeljene so izkušnje v sektorju, dinamičnost in razpoložljivost. Tel. št. 213055.

OSMICA pri Piscancih. Silvano Ferluga vabi na pokušno malvazije, savinijona, brzanca in refoska. Vabljeni!

OSMICO je v Koludrovci na novo odprl Skupec.

OSMICO sta odprla Anica in Renato v Samatorci št. 1.

OSMICO je odprl Emil Puric v Repnu št. 15.

OSMICA je odprta v Trnovci št. 4.

OSMICO je odprl DREJCE FERFOLJA Doberdob. Poleg vina nudi tudi domač prigrizek.

HALO, osmica je odprta v Nabrežini št. 10 - Pertot Nini in Valter Spjelni.

OSMICO je odprl Igor Grgic, Padrice 193. Toči belo in crno vino.

OSMICO sta v Mavhinjah odprla Franc in Tomaž Fabec. Vabljeni vsi prijatelji dobre kapljice.

PAHOR MARIO je v Jamljah odprl osmico. Toči belo in crno vino ter nudi domač prigrizek.

OSMICO je odprl v Zabrezcu Mario Zobec. Toči belo in crno vino. Toplo vabljeni!

OSMICO ima Frandoli v Slivnem. Toči odlično belo in crno vino.

OSMICO je odprl Miro Zigon, Zgonik 36.

MILIC je odprl kmečki turizem v Zagradcu. Zaprti ob torkih. Tel. št. 229383.

OSMICO je odprl Stubej v Sempolaju.

Kam po bencin

Danes bodo na Trzaskem obratovalne naslednje crpalke:

AGIP
Milje - Trg Caduti per la libertà
Largo Piave
Drevored Campi Elisi 59
Largo Sonnino 10
Trg Sansovino 6
Sesljan - drz.c. 14
SHELL
Rotonda del Boschetto
Ul. Baiamonti 1
Istrska ulica 212

ESSO
Largo Roiano 3/5
Opcine - cesta 202 (križišče)
Ul. Giulia 2 (pri ljudskem vrtu)

IP
Riva O. Augusta 2
Trg Libertà 3
ERG
Ul. Piccardi 46

API
Ul. F. Severo 2/5
Ul. Baiamonti 48

TAMOIL
Ul. F. Severo 2/3
Nabrežje N. Sauro 6/1
Miramarski drevored 233/1

NOCNE CRPALKE (self service)

TAMOIL - Ul. F. Severo 2/3
ESSO - Trg Valmaura 4
AGIP - Istrska ulica
AGIP - Miramarski drev. 49

NA AVTOCESTAH (odprte 24 ur)

AGIP
Devin (sever)
Devin (jug)

desiree kopanke
lingerie
nogavice
TRST, Ul. Battisti 14 - Tel. 371069

Loterija

2. maja 1998

BARI	28	76	13	87	55
CAGLIARI	25	16	24	8	85
FIRENCE	79	19	20	31	29
GENOVA	57	85	80	67	11
MILANO	6	8	69	35	4
NEAPELJ	23	59	48	33	42
PALERMO	77	50	51	2	63
RIM	12	69	60	4	33
TURIN	30	23	47	46	78
BENETKE	73	51	47	55	54

Super Enalotto 6 12 23 28 77 79 73

Nagradni sklad 11.213.899.604 lir
2 dobitnika s »5+1« 1.401.737.500 lir
35 dobitnikov s 5 točkami 80.099.300 lir
3.258 dobitnikov s 4 točkami 794.600 lir
126.839 dobitnikov s 3 točkami 22.100 lir

PRAZNIK DELA / V GRADIŠČU SINDIKALNI SHOD, SREČANJE V ŠTEVERJANU

V znamenju prizadevanj za varnost na delu, solidarnost in pravičnost

V Gradišču govoril Gianni Italia član vodstva FIM/CISL - Koncert Tržaškega partizanskega pevskega zbora v Števerjanu - Zaključek praznovanja v Rupih

Tri pomembne manifestacije so na Goriskem zaznamovale mednarodni delavski praznik. V Gradišču je bil osrednji prvomajski shod na pobudo sindikalnih zvez CGIL/CISL/UIL, v Števerjanu je bilo popoldne prvomajsko srečanje z nastopom Tržaškega partizanskega pevskega zbora "PINKO TOMAZIČ", v Rupih se je z nagovorom Erike Jazbar in kulturnim sporedom sklenil tradicionalni vaski praznik.

Na shodu v Gradišču, na pobudo sindikalnih zvez CGIL/CISL/UIL se je, kljub jutranji plohi in grozečim oblakom, zbralo tudi letos veliko število delavcev, upokoencev, predstavnikov krajevnih ustanov. Tudi letos se je prazničnega srečanja udeležil predstavnik ZSSS Ivan Kodermac.

Manifestacija je, tako kakor drugod po Italiji, izvenela v znamenju boja za delo in za večjo varnost na delu, za večjo socialno pravičnost v Evropski uniji, za ojačitev političnih institucij nove Evrope.

Osrednji govornik je bil Gianni Italia, ki je se posebej poudaril pomen, da sindikalne organizacije v vseh državah združene Evrope ohranijo vlogo in pogajalsko moč in s tem zagotovijo raven socialnih pravic, vplivajo na prerazporeditev dela. Udeležence sta nagovorila tudi župan Fabris in Predsednik pokrajine Brandolin. Slednji je poudaril nove naloge pred katerimi so tako sindikati kakor predstavniki ustanov. Poleg skrbi za odpravljanje nezaposlenosti, je treba povečati napore, da bo dosežena večja varnost na delovnem mestu. Govoril je o bistvu in ohranjanju enotnosti goriske pokrajine in dežele. Najbolj prepričljiv razlog v korist enotnosti je prizadevanje za stalno izboljšanje kakovosti storitev. Mnogična je bila udeležba na popoldanskem shodu v Dvoru v Števerjanu, ki ga je

pridilo KD Briski gric.

Na srečanju sta govorila predsednik pokrajine Giorgio Brandolin, ki je v glavnem ponovil misli iz jutranjega posega v Gradišču, opozoril pa na novo, konstruktivno ozračje glede sodelovanja med večino in manjšinsko skupnostjo ter Igor Komel, predstavnik SKGZ. Ob praznovanju prvega maja, bi morali razmisliti tudi o aprilskih obletnicah, o ustanovitvi OF, o partizanskem in protifasističnem boju, je dejal Komel. Zaključil je s pozivom, naj bi si vsi v največji možni meri prizadevali za ustvarjanje konstruktivnega ozračja za sodelovanje med manjšino, posebno vlogo pa imajo glede tega intelektualci. Za kulturni spored je poskrbel Tržaški partizanski pevski zbor pod vodstvom Pije Cah in Oskarja Kjudra. Žal je sicer dobro organizirano prvomajsko slavlje v Števerjanu skalilo podlo dejanje nestrpnosti, ki so ponoči požgali visok mlaj pred zupanstvom.

Veliko ljudi se je v nedeljo zbralo tudi na zaključni prireditvi v Rupih, kjer je udeležencem spregovorila Erika Jazbar. Omenila je številna odprta vprašanja manjšinske skupnosti, od volitev do toliko pričakovane izpolnitve ustavnih obveznosti svoj poseg pa sklenila s pozivom "iščimo v preteklosti vrednote, ki nas združujejo, kajti le na teh bomo lahko gradili temelje za dostojen in trden jutri".

Kulturni spored je oblikoval moški pevski zbor iz St. mavra ter v zaključnem delu dramska skupina PD St. andrej. V skoraj vseh krajih na Goriskem so v noči na prvi maj postavili visoke mlaje, ponekod so zagoreli kresovi. Številni so bili tisti, ki so praznični dan izkoristili za krajši ali daljši izlet.

Na slikah - Gradišče, Števerjan, Rupa - foto Bumba-ca.

Izjava mladih Števerjancev: dejanje ki dokazuje samo duhovno revščino, pomanjkanje omike in spoštovanja

Ob podlem dogodku, ki se je pripetil v noči od 30. aprila na prvi maj, so nam mladi iz Števerjana poslali naslednje pismo v katerem ugotavljajo, kako prazne so lahko besede o strpnosti, sodelovanju, spoštovanju različnosti in graditvi enotnosti.

"Ob 1. maju je že dolgoletna tradicija, da vaski fantje postavijo mlaj. V Števerjanu pa ima ta tradicija posebno, saj je Števerjan edina vas, v kateri stojita dva mlaja in sicer eden pred občinsko hišo, drugi pa na dvorišču Sedejevega doma.

Ze lani so fantje, ki običajno postavljajo mlaj pred občino, dali pobudo sovasčanom, da bi postavili enoten mlaj, na katerega bi namestili rdečo zastavo, simbol delavcev, in venec, kakršni visi na mlaju pred Sedejevim domom. Odgovor je bil negativen, zato je vsaka skupina dvignila svoj mlaj.

Tudi letos 30. aprila ponoči so fantje postavili dva mlaja, naslednjega dne pa so Števerjanci občudovali le enega. Mlaj, ki so ga fantje postavili pred občinsko hišo so namreč v noči "neznanci" prezagali z motorko. Zgodovina se torej ponavlja. Podobne dogodke smo zabeležili že večkrat v

preteklosti. Ze večkrat se je zgodilo, da so neznanci požgali, pokvarili ali kako drugače poškodovali mlaj, ki ga fantje postavljajo pred občino. Taka dejanja niso samo sale ali heci. So znak sovraštva in nestrpnosti, odraz pomanjkanja omike. Storitci so se s tem dejanjem samo "kvalificirali" in v bistvu dokazali svojo miselno ozkost in zaostalost. Ravnali so tako kakor tisti, ki ponoči mazejo spomenike NOB in pisejo protislovenska gesla.

V današnjih casih, ko stojimo pred zdruzeno Evropo, ko se ljudje različnih narodnosti, ki govorijo različne jezike, ki imajo različno zgodovino in kulturo združujejo, je tako početje znak nestrpnosti in prezira. Posebej se, ker postavljane mlaja nima nikakršnega političnega ali ideološkega ozadja. Sinočno dejanje je samo po sebi očitno nasprotje vseh deklaracij o skupnem nastopanju slovenske manjšine v Italiji. To pismo noče biti nikakršna obtožba, ampak samo žalostna ugotovitev, da obstajajo tudi v naši sredi ljudje, ki imajo v sebi toliko sovraštva in ki jim ni pri srcu niti ohranjanje najzlahtnejše tradicije."

KRONIKA / V ČETRTEK ZVEČER

Ena oseba umrla in ena hudo ranjena v trčenju

V silovitem trčenju v četrtek zvečer, na avtocestnem odseku med Faro in Gradiščem, je na kraju nesreče umrl voznik avtomobila fiat brava 31-letni Raimondo Steven Francescut iz Casarse. Francescut je vozil v smeri iz Gorice proti Gradišču. Avtomobil je na sicer blagem ovinku začelo zanašati v levo stran cestišča. Voznik tovrnega vozila, ki je pripeljal v nasprotni smeri se je trčenju uspel ogniti. Za tovrnjakom pa je vozil 45-letni Mario Gallizia iz Gradeza, trener standeske nogometne ekipe, ki se trčenju ni mogel ogniti. Ob trčenju je voznik fiat brave zadobil zelo hude telesne poškodbe in je na kraju nesreče umrl. Zelo težko je bil ranjen voz-

nik audija 80. S helikopterjem so ga prepeljali v bolnišnico v Vidmu. Promet med Gorico in Vilešem je bil kaki dve uri močno oviran. Preiskavo o težki prometni nesreči vodi prometna policija.

Pet oseb je bilo laze ranjenih v prometni nesreči, v petek okrog 22. ure na pokrajinski cesti v Sovodnjah, v bližini zupanstva. Trčila sta fiat uno, ki ga je vozil 72-letni Stelio Chiatti iz Gorice ter ford fiesta, ki ga je vozil 22-letni Nicola Loviscek iz Gorice. V njegovem vozilu so se peljali se Alex in Floriana Braini ter 17-letna G. Zoff iz Ločnika. Alexa in Floriano so pridržali na opazovanju, drugim pa nudili samo pomoč.

GLEDALIŠČE / V TOREK IN SREDO

Zbadljiva in zabavna zgodba o vojaku Švejku

Predstavi v KC "Lojze Bratuž"

V nastopajočem tednu bo v Kulturnem centru "Lojze Bratuž" (Drevored XX septembra, 85) zadnja letošnja predstava v abonmaju SSG v sezoni 1997/98, in sicer komedija Dobri vojak Švejk. V tej zvezi naj opozorimo, da je prišlo do zamenjave glede ustaljenega koledarja predstav. Medtem ko torkova predstava (red B) ostane nespremenjena, ponedeljkova predstava (red A) pa odpade, oziroma je prenesena na sredo, 6. maja. Pričetek predstav bo ob 20.30. Za predstavo v sredo bo vozil tudi avtobus po običajnem voznem redu.

Režiser predstave je Stanislav Moša. Odrsko priredbo znanega humorističnega romana je

izrecno za naš oder in čas prikojil češki dramatik in režiser, ki mu je zaupana uprizoritev.

Delo razkriva nesmiselnost vojske in surovost militarizma, s Švejkom pa je stopil v literaturo nov lik človeka iz ljudstva, v katerem se pod masko bedaka in nerodnega skriva neizčrpen vir ljudske modrosti. Njegovo sporočilo prihaja danes do nas kot ena redkih možnosti samooobrambe pred norostjo sveta.

Predstavo v goriskem teatru prireja Slovensko stalno gledališče iz Trsta v sodelovanju s Kulturnim domom iz Gorice.

Za podrobnejše informacije je na razpolago urad Kulturnega doma v Gorici (tel. 33288).

NOVICE

Pohod Števerjan-Gonjače

KD Briski gric prireja danes, v sodelovanju z Zvezo borcev, 19-spominski pohod Števerjan-Gonjače-Števerjan. Start bo ob 9.30 z Dvora. Prireditelj vabi k množični udeležbi. Prijave. eno uro pred startom pri predstavnikih društev in organizacij. Popoldne (ob 15. uri) bodo v Dvoru Igre brez meja, zatem pa družabnost.

Obisk podtajnika F. Corleoneja

Številna sonerešena vprašanja glede delovanja okrožnega sodišča v Gorici in nasploh glede delovanja sodstva. Odvetniki so pred dnevi začeli trimesečno protestno stavko. O številnih vprašanjih - pred časom je bil govor celo o ukinitvi okrožnega sodišča - bo govor jutri na javnem srečanju v pokrajinski sejni dvorani. Prisoten bo podtajnik v ministrstvu za pravosodje Franco Corleone. Začetek srečanja je napovedan za 10.30. Srečanje s predstavniki odvetniške zbornice, Pokrajine, Občine in političnimi predstavniki bo javno in se ga torej lahko udeleži vsakdo.

Zeleni: danes odprta skupščina

Sedež zelenih v ulici Formica 3 (tel. 32540) bo danes od 10. do 12. ure odprt za vse, ki želijo prejeti informacije o političnem trenutku ter o pripravi na volitve, ali ki želijo povedati svoje stališče o teh vprašanjih. Dobrodošli bodo tudi predlogi.

O novi v kmetijski politiki

Na fakulteti za kmetijske vede Univerze v Vidmu bo jutri ob 16. uri govor o kmetijski politiki EU, upoštevajoč smernice Agende 2000. Po posegu Marzia Strassolda in profesorja Pierluigija Bonfantija bodo govorili prof. Cesare Gottardo, Giulio Fantuzzi, Isidoro Gottardo, poslanec Mario Prestamburgo in Paolo De Castro.

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE

JAROSLAV HAŠEK

DOBRI VOJAK ŠVEJK

Režija Stanislav Moša

V torek, 5. (red B) in v sredo, 6. maja (red A), ob 20.30 v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici, Drevored 20. septembra, 85.
Za predstavo v sredo vozi avtobus po običajnem voznem redu.

ZVEZA SLOVENSKE KATOLIŠKE PROSVETE SVETOVNI SLOVENSKE KONGRES

Ob 5. obletnici smrti pesnice LJUBKE ŠORLI

VENEC SPOMINČIC MOŽU NA GROB

Recital SONJE MLEJNIK

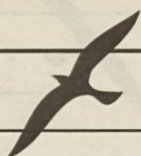
iz Gledališča Tebarje v režiji Petra Simonitija

Povezuje Silva Železnik

Na orglah prof. Hubert Bergant

Sodeluje moški pevski zbor Mirko Filej

Gorica, cerkev sv. Ivana - Danes, 3. maja 1998, ob 17. uri

GORICA / OBISK ORGANIZIRAL KONZUL ZORKO PELIKAN

Jure Žmauc - na obisku v KC "Lojze Bratuž" in pri nekaterih drugih ustanovah na Goriškem

V Števerjanu ga je sprejel župan Hadrijan Corsi

Svetovalec v Uradu za Slovence v zamejstvu in po svetu - urad deluje v sklopu Ministrstva za zunanje zadeve - Jure Žmauc je v četrtek obiskal razne kulturne ustanove na Goriškem. Spremljala sta ga predsednik SSO Sergij Pahor in odbornik iste organizacije Damjan Paulin. Obisk je organiziral konzul Republike Slovenije v Trstu Zorko Pelikan. V Kulturnem centru "Lojze Bratuž" se je sestal s predstavniki Zveze slovenske katoliške prosvete. SCGV "E. Komel", društva Anton Gregorcic, skavtske organizacije in SZ Olympia. Predstavniki omenjenih društev in organizacij so prikazali delovanje in opozorili na finančne težave s katerimi se srečujejo.

Po obisku KC "Lojze Bratuž" je predstavnik Urada za Slovence obiskal Števerjan, kjer ga je

sprejel župan Hadrijan Corsi. V tej slovenski občini se je seznanil s delovanjem društva Sedej in z lokalno župnijsko stvarnostjo, o kateri je spregovoril župnik Anton Lazar.

V Gorici je gospod Žmauc srečal predstavnike Goriške

Mohorjeve zadruge, Novega glasa, GMD in Pastirčka. Urednika Novega glasa prof. A. Bratuž in dr. Drago Legiša sta predstavila tednik, prof. Marija Češut je orisala delovanje GMD. Po ogledu prostorov na Placuti se je ugledni gost ustavil se v Stan-

drežu, kjer si je ogledal župnijsko cerkev in dom A. Gregorcic. O delovanju PD Standerž ga je seznanil Božidar Tabaj, o župnijski skupnosti pa župnik Karlo Bolcina. (Jure Žmauc ob obisku v Kulturnem centru "Lojze Bratuž" Foto Bumbaca).

EXPOMEGO

Danes zadnji dan za obisk

Mednarodni blagovni sejem Expomego se nagiba koncu. Danes je namreč zadnji dan za obisk. Sejmišče bo odprto od 10. do 22. ure. Po živahnem obisku, ki so ga na sejmu zabeležili zlasti v petek in včeraj, pričakujejo množico obiskovalcev tudi danes. Na razstavišču je prisotnih nad dvesto razstavljalcev, ki predstavljajo zelo različne izdelke za opremo stanovanj, osebno nego, za preživljanje prostega časa, avtomobile. Obisku bomo lahko izbrali tudi zanimive pocitnice, saj je tradicionalnemu blagovnemu sejmu Expomego letos priključen tudi sejem Si, viaggiare, oziroma sejem gostinskih in turističnih storitev.

Sicer pa je zanimiva in dokaj bogata tudi ponudba različnih kulinarčnih dobrot. Družine z majhnimi otroci imajo pravico do brezplačne vstopnice (za otroke mlajše od 14 let), vstopnica pa daje pravico do nagradnega kupona, oziroma bona (2000 lir) ce se odločite za kosilo v sejemski restavraciji. Tudi danes, od 18. ure dalje, bodo v pivnici poskrbeli za zanimiv znanstveni spored.

KINO

GORICA
VITTORIA 1 15.00-17.30-20.00-22.30»Jackie Brown«. Rez. Quentin Tarantino.
VITTORIA 3 16.15-18.15-20.15-22.15»Un topolino sotto sfratto«. Prod. Steven Spielberg.
CORSO 15.30-17.30-19.45-22.00»Codice mercury«. Bruce Willis.
TRZIC
COMUNALE 15.00-17.30-20.00-22.30»Kundun«. Rez. Martin Scorsese.
CEDAD
RISTORI 17.00-21.00»Genio ribelle«.

BENCIN

Danes bodo na Goriškem obratovalce naslednje bencinske črpalke:
GORICA
ESSO - Ul. Aquileia 40
MONTESHELL - Trg Municipio 20
AGIP - Ul. Lungo Isonzo
IP - Ul. Di Manzano 4
ESSO - Ul. Trieste 102
GRADISČE
ESSO - Trg Unità
MEDEA
ESSO - Most na Birsu
TRZIC
AGIP - Ul. Valentinis 65
MONTESHELL - Drevo-red S. Marco 82/A
IP - Ul. IV Novembra
ROMANS
AGIP - Ul. Aquileia
SKOCJAN
ESSO - Trg Libertà

VČERAJ-DANES

Podatki iz matičnega urada goriške občine od 25. do 30. aprila.

RODILI SO SE: Maja Vukasinovic, Carlo Corubolo, Andrea Gambitta, Raya Braini, Francesco Iacumin.

UMRLI SO: 91-letna Anna Visin, 86-letna Anna Padovan, 100-letni Alessandro Mastandrea, 95-letni Vulmaro Lupieri, 92-letni Isidoro Battisti, 87-letna Bianca Miccu, 78-letna Amalia Bortolutti, 85-letni Costantino Vidoz, 92-letna Alma Cargnelli, 82-letna Maria Grifi.

OKLICI: geometer Salvatore Gambitta in funkcionarka Elena Feresin, prodajalec Massimiliano Boskin in uslužbenka Michela Bottai, svetovalec za delo Milo Sefcek in Barbara Peres, mehanik Marino Tomsic in frizerka Michela Schabetz, maresalo finančne straže Remo Fracassa in farmacistka Alessandra Marincola, komercialist Carlo Alberto Agostinis in funkcionarka Maria Elena Demarinis, državni uslužbenec Gaetano Gramaglia in brezposelna Eleonora Pantaleo.

PRIREDITVE

SKD HRAST iz Doberdoba vabi, v sodelovanju s SCGV E. Komel na predstavitev CD plošče»Nasa pesem 1997 Nagrajeni primorski zbori«in kasete»Veseljaki«v četrtek 7. maja, ob 20.30 v župnijski dvorani v Doberdobi. Nastopata MePZ Hrast in otroški zbor Veseljaki iz Doberdoba.

ČESTITKE

Tam za solo v Rupi 1/a stari gazda Jurij Pahor 60 let slavi. Veliko zdravja, sreče in "pameti" mu želijo Krlinca, Mirjam, Valentina, Guido in Andrej.

Katjo in Davida je osrečil novorojenček

Klemen

Cestitajo jima nono Marjan, nona Ana, stric Mitja in teta Katja. Cestitkam se pridružujejo tudi MePZ Podgora, MoPS Akord in PD Podgora.

PRISPEVKI

V počastitev spomina Bruneta Tabaja darujejo žena Dragica ter Ketti in Robert 50 tisoč lir za društvo krvodajalcev v Sovodnjah.

LEKARNE

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
AL GIARDINO, K. Verdi 57, tel. 531879.
DEŽURNA LEKARNA V TRZICU
OBCINSKA 2, Ul. Manlio 14/B, tel. 480405.
DEŽURNA LEKARNA V SOVODNJAH
MARKO ROJEC, Ul. I. Maja 82, tel. 882578.

ZAHVALA

Ob izgubi našega predragega

Milana Marvina

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so z nami sočustvovali in nam bili ob strani v teh težkih trenutkih.

Se posebej se zahvaljujemo g. župniku in pevskim zborom KD O. Zupančič iz Standreza za občuteno petje.

Žena Darinka, sin Diego z družino, brat Miko ter ostalo sorodstvo

Standrez, 3. maja 1998

ZADRUŽNA KREDITNA BANKA DOBERDOB

BILANCA NA DAN 31. DECEMBRA 1997

	1997	1996
AKTIVA		
Blagajna	L. 706.597.290	L. 702.944.547
Banke	L. 2.193.834.815	L. 3.161.826.498
Lastni vrednostni papirji	L. 24.509.209.609	L. 23.159.403.154
Posojila	L. 42.234.029.866	L. 36.650.495.077
Nepremičnine, premičnine, oprema, stroji	L. 1.473.206.369	L. 1.619.651.538
Razni dolžniki	L. 1.915.758.426	L. 3.146.311.055
Aktivni pripisi	L. 965.208.874	L. 1.091.792.505
	L. 73.997.845.249	L. 69.532.424.374

PASIVA		
Banke	L. 98.261.967	
Vloge	L. 62.110.820.437	L. 58.709.331.938
Razni upniki	L. 1.306.246.383	L. 1.393.456.427
Razni skladi	L. 1.084.143.001	L. 1.231.005.205
Reeskompt pasive	L. 489.182.008	L. 589.065.637
Zadružno premoženje:		
Zadružni deleži	L. 1.650.000	L. 1.575.000
Rezerve	L. 7.549.045.457	L. 6.469.022.449
Dobiček poslovne dobe	L. 1.358.495.996	L. 1.138.967.718
	L. 73.997.845.249	L. 69.532.424.374

EKONOMSKI RAČUN		
Aktivne obresti in slični dohodki	L. 6.925.658.712	L. 6.921.104.932
Pasivne obresti in slični izdatki	L. -3.508.140.963	L. -3.644.029.192
Dividende in drugi dohodki	L. 7.862.859	L. 6.001.735
Aktivne komisije	L. 392.512.752	L. 341.871.767
Pasivne komisije	L. -63.531.071	L. -36.658.016
Dohodki finančnega poslovanja	L. 248.967.034	L. 185.491.993
Drugi dohodki poslovanja	L. 247.603.977	L. 353.477.522
Upravní stroški	L. -2.429.448.460	L. -2.322.984.525
Drugi upravni stroški	L. -3.896.800	L. -106.960.000
Popravki vrednosti pri premičninah in nepremičninah	L. -330.087.534	L. -319.982.629
Popravki vrednosti pri terjatvah in akontacijah za jamstva in obveze	L. -211.168.930	L. 0
Popravki pri ocenjevanju posojil in rizikov	L. 73.325.525	L. 13.962.753
Dodelitev sredstev za terjatvene rizike	L. -84.595.690	L. -254.855.766

Dobiček	L. 1.265.061.411	L. 1.136.440.574
Izredni dohodki	L. 182.533.468	L. 63.749.258
Izredni stroški	L. -66.579.883	L. -18.309.187

Izreden dobiček	L. 115.953.585	L. 45.440.071
Davki na dohodek	L. -22.519.000	L. -42.912.927

ČISTI DOBIČEK	L. 1.358.495.996	L. 1.138.967.718
---------------	------------------	------------------

moška
oblačila
mauro laris
ul. Carducci 24
tel. 537561

POGREBNO PODJETJE

Gorian
Raimondo Gorian

Ul. Terza Armata 3 - GORICA

Tel. (0481) 30202

POPOLNE
POGREBNE STORITVE

UPEPELJEVANJA

STENSKA OBVESTILA TUDI S SLIKO

CVETNI VENCI itd.

CADAJACO RUOTE GORICA

TRG SAN ROCCO 7, Tel. 0481-536651

ZASTOPNIK
MBK
A NEW WORLD

PRODAJA IN POPRAVILA KOLES - DODATKI

Nedeljske teme

PO KRSTU SKUPNE EVROPSKE DENARNE ENOTE

Naložba v evro se je Italiji že obrestovala

Tristošestdeset tisoč milijard lir. Toliko je morala Italija, ali bolje, toliko so morali Italijani odsteti za evro.

Za vstop v Evropsko gospodarsko in denarno unijo, ki je bila formalizirana včeraj na bruselskem vrhu, je namrec Italija v zadnjih šestih letih, od 1992, sprejela varčevalne ukrepe in reforme v skupni vrednosti navedenih 360 tisoč milijard lir. Državlani so tekmo za evro plačali v obliki odhodkov iz svojih družinskih bilanc in odpovedovanja zaradi krčenja javnih proračunov. Zdaj so poplačani z zmago v tej nelahki partiji, ki so jo začeli s sibkejših pozicij in z bistveno slabšimi možnostmi kot drugi Evropejci in so zato morali za evro žrtvovati veliko več od njih. Ni torej čudno, da so danes največji privrženci Evrope prav Italijani.

So prisli do evra izmučeni, uničeni, brez energije, ki bo potrebna za začetek novega zgodovinskega obdobja evropskega združevanja? Imajo prav tisti, ki so prepričani, da je ta cilj zahteval previsoko ceno, in njegovi uresnitvi pripisujejo tudi krivdo za vse probleme, ki jih mora Italija se rešiti? Velikokrat je bilo posebno v zadnjem letu slisati očitke, da je prišla Italija do evra kot tekač na cilj maratonske proge, torej popolnoma izčrpana in nesposobna za nadaljevanje teka. Davčni pritisk da hromi kompetitivnost italijanskih podjetij na tujih trgih, proračunsko varčevanje pa redci delovna mesta in potiska upokojece v obubožanje, so in se opozarjajo evroskeptiki oziroma kritiki vlade evropolitike.

Ali lahko kdo od njih utemeljeno dokaže, da bi bilo brez spodbujevalnega učinka evra in torej brez stroge javnoproračunske in makroekonomske

politike danes bolje? Bi bilo manj brezposelnosti, bi bile pokojnine višje, če bi ohranili inflacijsko stopnjo v dvomestnih stevilkah in nadaljevali pogubno potratno javnega denarja?

Odgovori na ta vprašanja so vsi po vrsti negativni. Če ne bi imeli prisile evra, bi bili danes veliko na slabšem, brezposelnost bi bila gotovo še večja, pokojninski sistem v razkroju, inflacija bi spodjedala rast plač, ki bi si jo zagotavljali s trdimi stankami. Socialni nemir bi moral vlada dusiti z večanjem javne porabe, ki bi jo finasirala s tiskanjem »bortov«, njihovi donosi pa bi debelili že sicer polne denarnice. Tistim, ki živijo od odvisnega dela, bi inflacija nizala kupno moč, država pa bi morala prej ali slej razglasiti bankrot.

Tako bolna Italija ni imela »železne lady«, ki bi ji bila predpisala konjsko terapijo in jo zlepa ali zgrda pozdravila. V zameno pa je imela srečo, da se je odločila za evro in v zadnjih šestih letih stavila nanj. Danes se ponasa s praktično ozdravljenimi javnimi financami in z mednarodnim priznanjem, da je izvedla izjemni sanacijski podvig, ki ga ni mogel zasenciti niti grozljivo visok javni dolg.

Evrocilj je torej dosežen in od danes bo vse drugače. Poti nazaj ni več, za naprej pa morajo doslej izjemna obnašanja postati navada.

Prva etapa, ki čaka Italijane v njihovi novi, resnično evropski obleki, bo trajala do 1. januarja 1999. Do tega datuma bo treba izvesti priprave na uvedbo

skupne evropske denarne enote, ki ji bodo na dan uvedbe določili tudi vrednost in točen datum materialne uvedbe bankovcev in kovancev. To se bo moralo zgoditi najpozneje do 1. januarja 2002, ko bo izginil iz obtoka se

zadnji nacionalni bankovec, v našem primeru zadnja lira.

Vmes bomo imeli »dvovladje«, vzporedno poslovanje v liri in v evru. Prva se bo postopno umikala, drugi se bo širil. Treba se bo privaditi na decimalke, na stotinke evra. Opremiti se bomo morali z mini računalniki za v začetku nerodnopreračunavanje cen in drugih zneskov, v zameno pa nam za potovanje v katero od ostalih desetih evrodržav ne bo treba menjati denarja. Največ dela bomo imeli v banki, kjer bo treba najprej poljubno, kmalu pa tudi obvezno spremeniti v evro tekoče račune in vse druge depozite. Banke se na

novosti že pripravljajo, snujejo nove storitve in bogatijo svojo ponudbo, s katero bodo skušale nadomestiti zastarele

službe, ki ga bodo izgubile s prenehanjem dobrega dela menjalniske dejavnosti. Nič več menjave z markami, franki, guldni. Največ pristojnosti in tudi monetarne moči so seveda izgubila centralna banka, medtem ko se bo ves bančni sistem znašel v razmerah veliko močnejše tržne konkurence. Prepiranje o obrestnih merah na stanovanjska posojila bodo le spomin.

Skupna valuta bo odpravila tudi konkurenčne ovire v materialni proizvodnji,

podjetja ne bodo mogla več prodajati v različnih državah po različnih cenah. Italijanski avtomobili, hladilniki in drugo industrijsko blago so drugod po Evropi praviloma cenejši kot doma, kajti tam se morajo meriti z ostrejšo konkurenco. Odslej bodo tako konkurenco imela podjetja tudi doma, seveda v korist domačih odjemalcev.

To je le na nekaj, v glavnem pozitivnih sprememb, kar pa seveda ne pomeni, da ne bo težav in negativnih učinkov skupne valute. Predvsem je veliko neznan, na katere danes se ni mogoče dati odgovora. V Združenih državah Amerike se mnozijo svarila in pesimistične napovedi o učinkovanju skupne denarne enote, kar potrjuje hipotezo, da bo evro močna konkurenca njihovem dolarju. Očetje evropske devize namreč napovedujejo, da bo ta postala rezervna valuta in da bo torej zeleni bankovec ob močnem oživilju, iz katerega se napaja ameriško gospodarstvo.

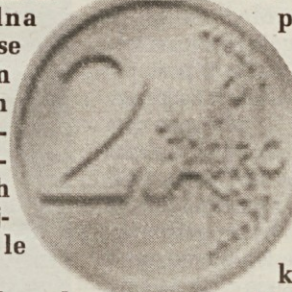
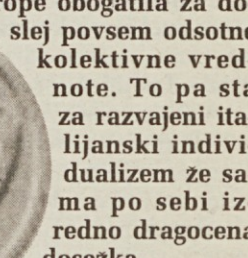
Ce pogledamo stvilke, potem je bojazen kar utemeljena: Evropska unija ima trenutno 290 milijonov prebivalcev (stevilki je s siritvijo petnajsterice usojena nadaljnja in močna rast), ZDA pa 268 milijonov, bruto notranji proizvod znaša v EU 7,9, v ZDA pa 8 milijard dolarjev, Evropa pa ze zdaj z 18,6-odstotnim deležem presega ameriško 16,6-odstotno udeležbo v svetovni trgovini. Najmanj, kar lahko Američane skrbi, je torej dejstvo, da bo danes najmočnejša svetovna ekono-

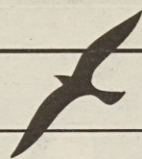
mija po osibitvi japonskega sistema dobila močnega konkurenta, s katerim se na srednji rok odpira bipolarna perspektiva svetovnega gospodarstva in z njo konec dolge nadvlade zelenega bankovca.

Zdaj, ko je evro gotovost, njegovi posredni učinki pa v dobršni meri nepredvidljivi, se pravzaprav začena nova, velika evropska revolucija, ki sicer res starta na monetarni pogon, a bo postopno in neizogibno zajela model družbene organizacije, gospodarsko

strukturo in politično ureditev doslej razdrobljene kontinentalne Evrope. Monetarnim kriterijem iz Maastrichtske pogodbe se bodo v naslednjih letih pridružila nova, nenapisana merila o učinkovitosti javnih služb, politični stabilnosti, podjetniški sposobnosti, zaposlovanju. Tudi ti vidiki kolektivnega življenja se bodo morali uskladiti najpozneje takrat, ko bo skupna denarna enota v obotku in udomačena. To bo celinska harmonizacija, Evropa pa ne bo več pojem bankirjev, ampak domovina svojih državljanov.

Tiste, ki se vztrajajo pri oceni, da je Evropa žrtev monetarne zarote, bi bilo treba na koncu spomniti, da je bankovec mimo svojih tehnicističnih lastnosti tudi emblem in instrument politike, pojmovane kot stratesko načrtovanje prihodnosti nacionalnih skupnosti in njihove medsebojne integracije. Italija je z vzponom čez prvo stopnico evra ne le uresničila se nedolgo tega nedosegljiv cilj, ampak si je po poti prisvojila tudi kulturo stabilnosti in se v imenu Evrope obogatila za doslej povsem odsotne kolektivne vrednote. To pa sta za razvajeni italijanski individualizem ze sama po sebi izredno dragocena dosežka.

Padriče se klanjajo spomину svojih padlih

Pisalo se je leto 1948. Tri leta so minila od konca 2. svetovne vojne. Bila so leta živega graditeljskega duha, pa tudi številnih družbeno-političnih nemirov. V tistih časih se je pripravljala resolucija kominforma, ki se je zarezala tudi v našo stvarnost.

Bila je pomlad tistega leta 1948, ko so na Padričah postavili spomenik padlim v narodnoosvobodilnem boju. Ploščo, ki so jo vgradili na pročelje vaskе cerkvice, so odkrili 9. maja. Zanimiv datum: na isti dan je Mussolini več kot desetletje prej proglasil Italijo za kolonialni imperij - fasistični pohod je bil sele na začetku; leta 1945 pa je bila, vedno 9. maja osvobodjena Ljubljana.

Kljub tedanjemu buditeljskemu zanosu je odkritje spominske plošče na Padričah minilo brez večje pozornosti medijev: Primorski dnevnik je o slovesnosti zapisal le nekaj vrstic.

V spomin na dogodek so ostale le redke fotografije in spomini vasčanov.

Milka Žagar - Skabčeva ve se veliko povedati o dogodku. Spominja se, da je bil topel pomladni dan. Vasčani so se zbrali sredi vasi in šli v sprevedu do spomenika. Pridružili so se jim solarji s sopi nageljnov in cvetja. Ona sama in Ivanka Grgič - Od Juste sta nosili venec. Pri spomeniku je spregovoril vasčan in kulturni delavec Evgen Kalc - Stanjev. Župnik je spomenik blagoslovil.

Zakaj je bil spomenik postavljen na pročelje cerkvice, smo jo vprašali. »Tako je odločil krajevni odbor leta 1947, potem pa je bil sklep potrjen na masovnem sestanku, ki se ga je udeležilo več kot sto ljudi, mladincev, predstavnic AFZ-ja in članov drugih vaskih organizacij. Druga primerenega prostora v vasi ni bilo. Takrat se je govorilo, da bi na Padričah odprli ljudski dom - v tem primeru bi morda spomenik vgradili na pročelje tiste stavbe. Cerkev pa se nam je zdela najprimernejši kraj: zgradili so jo sami Padričarji, zato je to last naše zadruge, celotne vasi.«

Tam, na pročelju male cerkvice, ki je tedaj stala na robu vasi, je se dandanes vklesanih osem imen. Nad spomenikom je rdeča zvezda, pod njo luc. Pri tleh je vedno cvetje. Ob spomeniku se zberejo vasčani na dan mrtvih in ob 1. maju. V svoji kmečki preprosci, naivno oddaljeni od političnih razprtij, so vasčani postavili spomenik borcem za svobodo na blagoslovljeno mesto. Spomin na junake domuje tik pod vaskim zvonikom, v senci kostanja in visokega topola, ki ga je videti daleč naokrog.

Matejka Grgič

Cas mineva in spomini bledijo, a ne izginejo in vedno znova napajajo ponos nad tem, kar je vas prispevala v narodnoosvobodilni borbi. Padriče, ki so v tistem času štejele okrog 200 dus, so se brez oklevanja vključile v uporniško gibanje. Kar 45 moških in fantov se je s puško v roki borilo v partizanih in pet se jih nikdar več ni vrnilo domov, kot se niso vrnil trije od dvanajstih internirancev in aretirancev. Starejši vasčani, ženske in dekleta so se v osvobodilni boj vključili kot terenci in aktivisti. Celo otroci so v svojem malem kot kurirski prispevali nezanemarljiv delež k skupni zmagi nad fašizmom in nacističnim okupatorjem.

Uprla se je skratka vsa vas in v njej ni bilo enega samega omahljivca ali izdajalca. Stevilke marsikaj povedo, vendar se zdalec ne vsega. Narodna zavest, ki se je oblikovala ob koncu prejšnjega stoletja z ustanavljanjem društev in citalnic (padriško društvo Slovan prav letos praznuje stoletnico svojega obstoja), se je globoko zakoreninila v ljudeh, ki so zato odločneje odklanjali fašizem in njegovo nasilno raznarodovalno politiko in bili nekako že vnaprej pripravljeni na dokončen spopad. Zato se je tudi ideja Osvobodilne fronte, ceprav v ne se povsem jasni obliki, v vasi pojavila že leta 1942 in z njo so se pojavljali tudi prvi protifašistični napisi po zidovih, skvadrstični budnosti v brk. V tem času beležimo tudi prve aretacije padriških antifasistov kot je bil Josip Grgič. V povsem jasni obliki se OF pojavi leta 43 z ustanovitvijo terenskega odbora, ki so ga sestavljali Avgustin Mahnič - Veja (predsednik), Gustin Grgič - Gaj (tajnik in blagajnik), Stanko Grgič (gospodarski referent), Evgen Kalc - Vrh (vojaski referent), Josip Grgič in Ivan Milković - Medved. Kmalu zatem so ustanovili se mladinski odbor in odbor anti-

fasističnih žena. Vse to je v vasi ustvarilo veliko vrenje ter sprožilo plaz akcij, od organiziranja odhoda v partizane, zbiranja hrane, zdravil in oblačil in razvitja kurirske službe, do organiziranja solstva in kulturnih dejavnosti. Mladi moške so, kot receno, odšli množično s puško v roki v gozdove, ženske pa so s mrzličnim sivanjem in kuhanjem ter zbiranjem in odposiljanjem sanitarnega materiala ter celo orožja skrbele, da je bilo njim in njihovim soborcem na po-

Josip Grgič - Mecov se je rodil leta 1922. Leta 1942 so ga aretirali karabinerji. Dve leti pozneje je pobegnil in se pridružil partizanom. Bil je komandir 9. cele Gregorčičeve brigade. Nemška krogla ga je zadela leta 1944 pri Kobaridu.

Albert Grgič - Rudotov se je rodil leta 1910. Kmalu po začetku vojne se je pridružil partizanom. Bil je borec Gregorčičeve brigade. Padel je avgusta 1944 pri Kamnu.

Benedikt Grgič - Petračev se je rodil leta 1910. Po poklicu je bil zidar. Boril se je na Gorenjskem in padel kot borec Gregorčičeve brigade pri Skofji Loki leta 1944.

Silvester Grgič - Mecov se je rodil leta 1920. Bil je nasilno vpoklican v italijansko vojsko. Bil je v 9. udarni brigadi 4. armade. Padel je pri Drnišu septembra 1944.

Miroslav Grgič - Markotov se je rodil leta 1922. Bil je borec 2. bataljona VDV 9. korpusa. Zajeli so ga Nemci in ga odvedli v Mueheldorf, kjer je umrl aprila 1945.

Franc Grgič - Vrdjanov se je rodil leta 1905. Nemci so ga osumili obveščevanja za 9. korpus in ga odpeljali v Dachau. Umrl je leta 1945, dva dni pred prihodom zaveznikov.

Karel Kalc - Kraljev se je rodil leta 1904. Aretili so ga skupaj s Francem Grgičem pod obtožbo obveščevanja in aktivizma. Umrl je izmučen v Dachau leta 1944.

Aleksander Kralj - uod Behe se je rodil leta 1912. Odsel je v partizane in bil borec Kosovelove brigade. Nemci so ga odvedli v Dachau, kjer je umrl leta 1944.

PROGRAM

V soboto, 9. maja 1998:

- zbirališče ob 19.30 na vaskem trgu pri »stirni«
- v sprevedu z godbo na pihala iz Trebc do spomenika (cesta bo zaprta)
- program bodo oblikovali: člani mladinskega krožka KD Slovan
- MePZ KD Slovan, vodi Sveto Grgič
- TPPZ Pinko Tomazič, vodita Oskar Kjuder in Pia Cah
- igralce Danijel Malalan
- godba na pihala Viktor Parma

Vabljeni so člani vseh borčevskih organizacij, vsi nekdanji aktivisti, predstavniki društev in oblasti. Svečanosti se lahko udeležijo s praporjem, lahko pa položijo tudi venec k spomeniku in spregovorijo v pozdrav.

lozajih cim udobnejše, ko likor je seveda beseda udobnost v tistih časih sploh kaj veljala. Poseben čar ima, gledano z današnjimi očmi, ustanovitev slovenske sole, za katero je poskrbel pesnik Ciril Zlobec skupaj z domačini iz Padric in Bazovice, Evgenom Kalcem, Stojanom Preslom in Danilom Gruntarjem. Medtem ko je vseokrog divjala vojna vihra, je v solskem poslopju med Gropad in Padricami potekal ilegalni pouk, ki sta ga vodila brat in sestra Slekovec iz Tolmina, vzdrževali pa domačini s prostovoljnimi prispevki. Ko so se v poslopje vselili Nemci, se je pouk nadaljeval pri Skabčevih na st. 32. Poleg tega osnovnega solstva so poskrbeli tudi za večerne tečaje za vse tiste starejše mladince, ki jih je

fasizem prikrajšal za pouk v materinski. Tečaje je vodila Zdenka Kalc - Daringa, ki je bila tudi duša zelo plodne kulturne dejavnosti, ki je ne prisotnost nemških vojakov, ne stalni protiletalski alarmi,

niso mogli premotiti. Vsa ta dejavnost, od zborovske do gledališke, je bila seveda v zakupu deklet, saj fantov tako ni bilo doma, za gledališki prostor pa je služila naravna dvorana velike jame na robu vasi, v

katero so se zatekali ob protiletalskih alarmih. Največji prireditvi, ki sta se danes v živem spominu vseh, ki so ju doživeli, sta bili ob razvitu mladinskega in nato se ženskega prapora. Ob obeh priložnostih

so dekleta zapela ter odigrala (tudi moške vloge) igrice, prvič »Odlikovanje«, ki govori o tem, kako je za junastvo odlikovani partizan poklonil svoje odlikovanje padlemu tovarisu, drugič pa »Dražbo«. Obe deli je napisala, rezirala in skupaj z drugimi dekleti odigrala Zdenka Kalc.

To so seveda bili le nekakšni priboljški ob vsem hudem, ki ga je morala pretrpeti vas med okupacijo, ko so se eni borili in umirali v gozdovih, drugi trpeli in umirali v nacističnih koncentracijskih taboriščih, tretji pa tvegali z drznimi kurirskimi, diverzantskimi in drugimi aktivističnimi akcijami, vsi s skupnim ciljem, da bi spet lahko svobodno zadihali v pravičnejšem svetu.

d.k.

S slovesnosti odkritja spomenika. Govori domačin Evgen Kalc - Na spodnji sliki spreved ob dnevu odkritja spomenika (foto Magajna)

Dežela je v tem mandatu pokazala veliko odprtost do manjšine

INTERVJU:
MILOŠ BUDIN

V četrtek je deželni svet Furlanije - Julijske krajine končal svojo sedmo zakonodajno dobo. V tej dobi je bil med člani deželne skupščine samo en Slovenec, Miloš Budin, ki je zasedal zelo pomembno podpredsedniško mesto. Ob koncu mandata smo se z Budinom pogovarjali o dejavnosti deželnega sveta, o vlogi Dežele v zvezi s slovensko manjšino in o njeni funkciji v novih mednarodnih okoliščinah.

Zakonodajna doba, ki se je pravkar iztekla, je prva v zgodovini naše dežele, v kateri se je zvrstilo pet predsednikov deželne vlade z delno različnimi koalicijami. Kako je to vplivalo na dejavnost Dežele?

To dejstvo je negativno vplivalo na upravno dejavnost in učinkovitost dežele, je pa samo delno vplivalo na reformatorsko moč, ki jo je ta deželni svet dokazal v večji meri kot v prejšnjih zakonodajnih dobah. Zaradi nestabilnosti deželnih vlad je sicer v očeh javnega mnenja nekoliko upadel ugled Dežele kot institucije. Skoda, ker je ta vtis zasencil dejstvo, da je deželni svet izglasoval zelo pomembne zakone.

Ena osrednjih tem, ki se v zadnjem času pojavlja v javnosti, je vprašanje avtonomije naše dežele. Vsi vztrajajo pri zahtevi po ohranitvi avtonomije in torej navidezno vsi trdijo isto, vendar je bilo mogoče v razpravi, ki se je razvila v deželnem svetu in izven njega, zaznati različne teorije. kako je s tem vprašanjem?

V zvezi s tem vprašanja je bilo več prahu in alarma, kot si je vprašanje zaslužilo. Predlogi dvodomne komisije in splosna usmeritev v parlamentu niso prav v nobenem trenutku resno postavljali v dvom avtonomije naše dežele. Problem je bil, in se obaja, da bi v okviru reform to avtonomijo okrepiли z dodatnimi pristojnostmi. Jasno pa je, da bomo to lažje dosegli, če bomo vsi v tej deželi znali v večji meri vrednotiti mednarodno vlogo naše dežele, kar pomeni v večji meri vrednotiti tudi njeno raznoliko sestavo.

Vendar je ob vsej tej zavzetosti za reforme in za avtonomijo deželni svet pokazal neoposobnost odločanja v eni ključnih zadev, to je pri razpravi o novem volilnem zakonu. Videti je, da bo na osnovi novega volilnega zakona novoizvoljeni deželni svet še težje upravljal, kar pomeni, da se Deželi obetajo nova leta problemov pri sestavljanju koalicij in tudi dodatne upravne težave.

To drži. Volilna zakonodaja sicer ni predmet posebnosti naše dežele, ampak sodi v pristojnosti vseh dežel. Vsekakor soglasam, da je novi volilni zakon slab. Kot

znano, je imela naša svetovalska skupina dva osnutka z namenom, da bi v okviru obstoječega statuta zagotovili volilcem možnost, da bi na volitvah glasovali za volilne koalicije in tako izbirali večinsko koalicijo. Oba naša predloga sta bila zavrnjena, ker večina svetovalskih skupin v tem deželnem svetu izvira iz takoimenovane prve republike in pripada dvoumni sredini, tisti, ki se ne veže ne na levo ne na desno. V Italiji so volilne reforme prisilile najprej stranke in nato volilce, da izbirajo med eno in drugo stranjo, medtem ko je v naši deželi zal prevladala norma, ki bo omogočila strankam, da bodo izbirale po volitvah za hrbti volilcev, kot jim bo pač bolj ustrezalo.

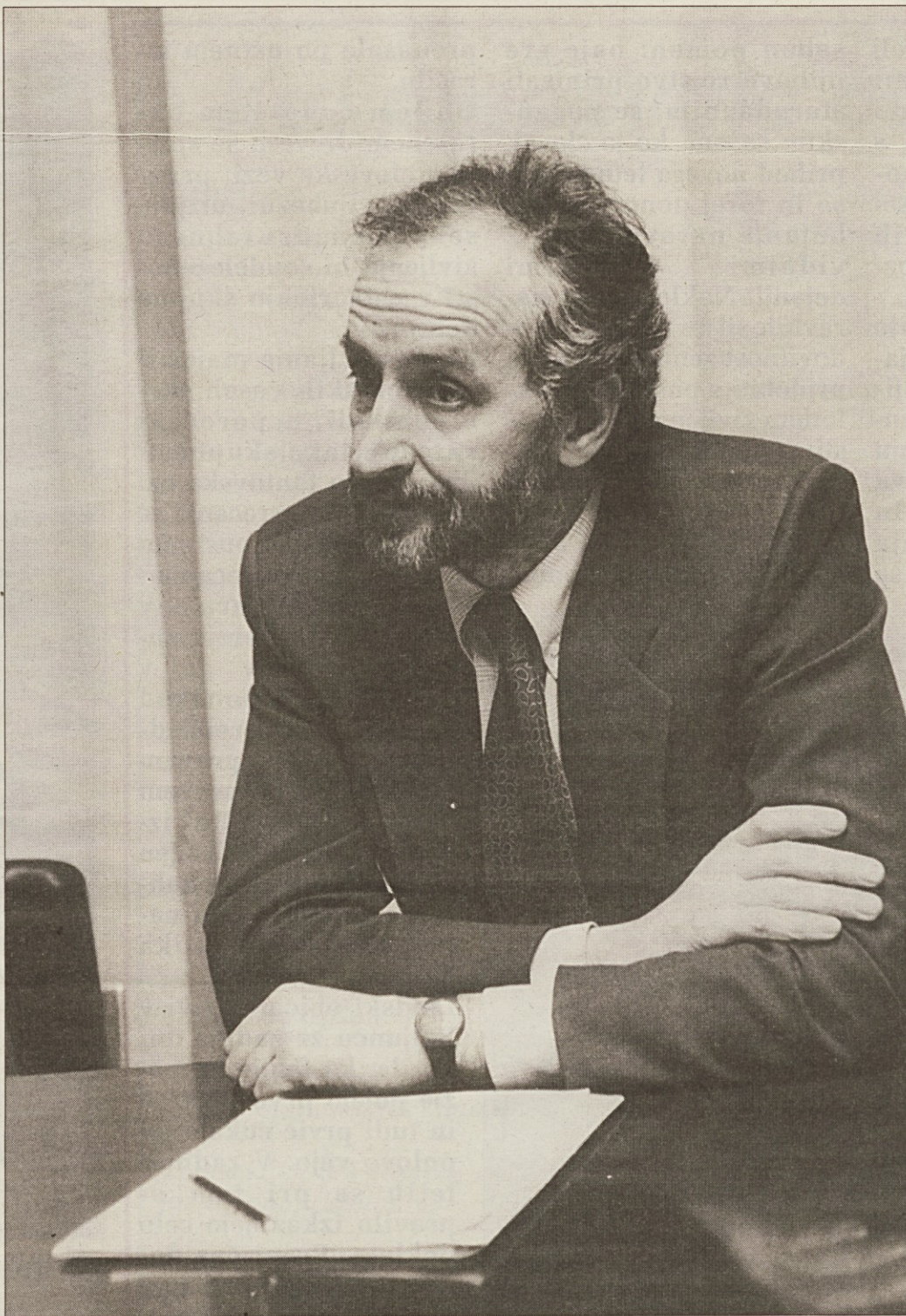
V okviru razprave o volilni reformi je bil govor tudi o zajamčenem zastopstvu slovenske manjšine oziroma slovenske stranke v deželnem svetu. Predlogi, ki so bili postavljeni, niso bili sprejeti. Ali obstajajo perspektive, da bi v prihodnje prišlo do odobritve določil, ki bi, v taki ali drugačni obliki, slovenski manjšini zajamčila zastopstvo v deželnem svetu in katera oblika bi bila najprimernejša.

V sedanjim zakonu je bil vključen samo člen, ki določa kriterije za evidentiranje kandidatov, pripadnikov slovenske manjšine. To bo vsekakor koristno v prihodnosti, ko bo - tako upam - deželni svet izglasoval določilo, ki bo upoštevalo potrebe kandidatov, pripadnikov slovenske manjšine. Ne vem, kako bo sestavljen bodoči deželni svet, zato je težko reči, ali bo sprejel ta določila, ali ne.

Kar pa se mojega mnenja tiče, mislim, da mora zakon zagotavljati slovenskemu kandidatu oziroma slovenskim kandidatom, da je vsaj eden izvoljen, in sicer v taki obliki, da se mu zaradi pripadnosti manjšini ni treba odrekati drugim političnim svobostim oziroma opredelitvam.

Med ukrepi, ki jih je Dežela sprejela v tem mandatu, so tudi nekateri zelo pomembni ukrepi, ki zadevajo slovensko manjšino. Morda bi začeli s tistimi, ki so neposredni del deželnega sveta samega, to je s pravico do rabe jezika. Kaj ste v tej zakonodajni dobi sprejeli?

Kot sem že povedal, je ta deželni svet sprejel veliko stevilo reform, pri čemer se ni osredotočil samo na zdravstvo, socialno skrbstvo, javne prevoze, zaščito okolja in podobne teme, ampak je posvetil pozornost tudi potrebam jezikovnih oziroma narodnostnih manjšin, v korist katerih je sprejel celo vrsto ukrepov. Kar zadeva rabo jezika, sta pomembni dve zakonski določili: prvo daje državljanom pravico, da se na Deželo obračajo v slovenscini, to je v svojem jeziku, drugo pomembno določilo pa je bilo vključeno v poslovnik, ki sedaj izrecno predvideva pravico do rabe slovensčine oziroma furlanščine v delovanju deželnega sveta.

V tej zakonodajni dobi ste, prvič v zgodovini Dežele, ustanovili tudi poseben urad za jezikovne manjšine v birokratski strukturi sami. Katere so pristojnosti tega urada?

Ta urad je sestavni del odbornišтва za kulturo in se ukvarja z vso problematiko, ki je povezana s politiko Dežele na področju zaščite in vrednotenja slovenskega jezika in slovenske kulture. Konkretno gre za zakon št. 46 iz leta 1991, ki je bil kasneje večkrat delno spremenjen, in na osnovi katerega Dežela razdeljuje podpora 8 milijard lir letno za slovenske kulturne ustanove, torej sredstva, ki jih Dežela prejema v ta namen iz državnega proračuna.

Ali si je mogoče zamisljati, da bi ta urad v prihodnje postal tudi neka struktura za načrtovanje vprašanj v zvezi s slovensko manjšino, kakršen obstaja pri nekaterih drugih deželah, tako v Italiji kot drugod po Evropi?

Mislim, da je to možno, čeprav pri nas ni take tradicije. Mislim, da bi bilo koristno, če bi se ta urad neposredno povezoval s pobudami in dejavnostmi manjšine same na področju načrtovanja kulturnih dejavnosti ter se zlasti na področju vraščanja slovenske kulturne

prisotnosti v tukajšnji širši družbo.

Pred leti je bilo pri manjšini veliko razburjenja zaradi zamud pri dodeljevanju prispevkov slovenskim kulturnim ustanovam. Se je v zvezi s tem v zadnjih letih kaj spremenilo?

Lahko bi rekli, da je vprašanje celo postavljeno na glavo, saj smo prav v zakon o prispevkih za slovensko kulturo vnesli reformo, ki na osnovi predložitve programa delovanja omogoča vnaprejšnje izplačilo 90 odstotkov letnega prispevka. Ta postavka je postala potem vzorec za celotno deželno zakonodajo. Za slovensko manjšino smo jo namreč vključili v proračun v začetku leta 1997 in ob koncu lanskega leta smo isti postopek razširili na druge zakone. Zanimivo je, da se je ta oblika prispevkov kasneje uveljavila tudi v rimski zakonodaji. Kljub temu so zaradi pomanjkanja osebja v deželnem aparatu izplačila počasnejša, kot bi lahko bila, vendar smo s to normo ogromno pridobili na času, tako da so naše ustanove že prejele prispevke za leto 1997 in nekatere celo za leto 1998, medtem ko nekatere izmed teh ustanov se niso prejele prispevka za prejšnja leta, za kate-

rega veljajo še vedno stara pravila.

Naj ob koncu se omenim, da smo z letošnjim letom prvič vključili v deželni proračun tudi prispevek za Združenje slovenskih sportnih društev v Italiji, ki ga Dežela krije iz lastnih in ne iz državnih sredstev.

Mimo splošnega vprašanja o odnosih med Deželo in Državo, bi glede na zgodovino zadnjih desetletij, ko je naša dežela negativno pogojevala državne odločitve v zvezi s slovensko manjšino, bi naše bralce verjetno zanimalo vedeti, kakšna so sedaj stališča Dežele v zvezi z zaščitnim zakonom in sploh v zvezi s problematiko Slovencev v Italiji.

Tukaj je bil storjen ogromen korak. Kot znano, je eden izmed problemov zakonske zaščite, ki jo je močno pogojevala tudi politika naše dežele, vprašanje priznanja Slovencev v videmski pokrajini. Danes se deželni svet lahko pohvali z zakonom, ki je priznal prisotnost slovenske manjšine v zvezi s prispevki za slovenski jezik in kulturo preko Benečije in Režije vse do Kanalske doline, do vključno občine Trbiz. Danes imamo v deželni zakonodaji že navedene občine celotnega ozemlja, ki je po naši oceni ozemlje tako ime-

novane zgodovinske naselitve slovenske manjšine. Sicer pa podobno ugotavljamo tudi pri državi, saj je priznanje dvojezične sole v Spetru verjetno politično najvažnejši ukrep, ki ga je država sprejela v zvezi s slovensko manjšino.

Dežela Furlanija - Julijska krajina je bila vedno zelo aktivna na področju mednarodnih odnosov. Tu mislim tako na ustanovitve in delovanje delovne skupnosti Alpe Jadran kot tudi na dogodke v zvezi z osamosvajanjem Slovenije. Kako je sedaj s to mednarodno vlogo naše dežele?

Res je, da je imela naša dežela vedno zelo aktivno vlogo v mednarodnih odnosih, kar se je zelo dobro pokazalo v zadnjem Biasuttijevem mandatu, ki je sovpadal z osamosvajanjem Slovenije. V tej zakonodajni dobi se je aktivnost naše dežele v mednarodni politiki nekoliko upočasnila zaradi nestabilnosti deželnih vlad. Kot vemo, je mednarodna politika odvisna tudi od stabilnosti vodilnih dejavnikov, v našem primeru predsednika in odborikov. Zaradi teh zamenjav je bilo na tem področju storjeno nekaj manj. Nekaj več je naredil deželni svet, saj je bilo nekaj tristranskih srečanj s Slovenijo in Koroško. Zadnje srečanje pa je bilo prav pred kratkim z delegacijo slovenskega državnega zbora, ko je predsednik Podobnik obiskal Trst.

Vsi vidimo, da se odnosi na meji, pa tudi odnosi med Slovenci in Italijani, spreminjajo na bolje. Kam bi postavil Deželo, če bi moral sestaviti lestvico zaslug in odgovornosti za ta dogajanja?

Lestvico bi težko določili. Kot sem že prej povedal, ponavljam, da bi Dežela lahko naredila nekaj več, če bi bila upravno stabilna. Vsekakor pa se mi zdi, da je aktivno vključena v proces napredovanja teh odnosov. Z naše strani so danes na področju krepitve mednarodnega sodelovanja zelo aktivni trije institucionalni dejavniki. To so tržaska oblika z Illyjem, Dežela in pa seveda rimska vlada. Odnosi na tej meji se stalno izboljšujejo ne samo na ravni javnih ustanov, ampak tudi na ravni javnega mnenja. Vsi se spominjamo, kakšne so bile reakcije na Osimski sporazum, medtem ko so bile reakcije na ratifikacijo sporazuma o pridruženem članstvu Slovenije v Evropski zvezi samo pozitivne, tudi s strani javnega mnenja. K vsemu temu seveda prispevajo tudi institucionalni in politični dejavniki in nenazadnje celo vojska z ustanovitvijo skupne brigade. Ta proces je neustavljaj; vsi moramo se z večjo aktivnostjo prispevati za njegovo napredovanje, ker je tudi pozitivna prihodnost naše manjšine sestavni del tega procesa mednarodnega sodelovanja in integracije, ki bo privedel Evropo do združenih držav, ki bodo zajemale celotno celino.

Razgovor zapisal Bojan Brezigar

Maji ali spomladansko čaščenje narave

Med najlepšimi in najbolj ocarljivimi breskimi običaji so nedvomno maji, sloko visoka, s sadjem, trakovi in ponekod se z lučmi okraša drevesa, ki v prvih dneh velikega travna oznanjajo prihod pomladi. V Bregu smo na svoje maje ponosni: postavljamo jih svečano, spostljivo, malodane ljubosumno, kot bi v tem znamenju prvobitne duše clovestva skrivali svoj zaklad. In res so maji znamenja naše zavesti, v kateri se

seben pomen: baje gre njihovo rojstvo pripisati starodavnim, se poganskim časom, ko je clovek prihod novega letnega časa in torej ponovno prebujanje narave častil z vidnimi obrednimi dejanji. Naklonjenost naravnih sil in zato tudi rodovitnost zemlje si je žele pridobiti s posebnim poklonom življenjski skrivnosti: postavil je visoko drevo, ustvarjeno iz slokega droga, nanjega pritrtil krošnjo in jo okrasil s sadovi. Vdahnili ji je simbo-

prenasale po ustnem izročilu. Ob tem cudovitem okrašenem drevesu se spletajo cloveske vezi, prijetelstva, ljubezni, utrjuje se pomen družabnega življenja in soudeleženosti v ustvarjanju skupne dobrine. Za postavljanje majev v vseh breskih vaseh skrbijo mladi, neporočeni vascani: tako skupnosti imenujemo fantovske oz. dekliske: prva srečanja se začnejo neke v pustnem casu. Na prvem srečanju - pravimo mu ura - v svoji sredi izberejo župana (čeprav se v zadnjih letih ponekod vsiljuje raba predsednika), ki bo pripravam sledil in jih ob pravem casu tudi vodil. Biti izbran, pravzaprav voljen za župana je sicer zahtevna in odgovorna naloga, je pa tudi velika cast.

Ljudski običaj zazivi v Boljuncu že zadnje dni aprila, ko fantje in moške pojejo prvo Barč'co in tudi prvič cukajo topolovo vejo. V zadnjih letih se pri tem opravilu izkazuje celo dekleta. Pravi čas dogajanja pa je prvi maj in predvečer tega prazničnega dne. Maji se običajno dvigujejo ponoči: vaski trg tedaj zazubori v posebnem vznemirjenosti, kot bi se živo in nezivo v sozvočju pripravljalo na življenjsko važen dogodek. Obred ima stroga pravila: krašenje, dviganje in pritrjevanje majev je izredno pomembno opravilo, ki

mu vsako leto poleg vascanov sledijo številni obiskovalci. Carobni trenutek na napolni tedaj, ko maj ponosno kraljuje nad vasjo: tedaj se v pozdrav oglasijo zvonovi, ubrano zapoje pesem pod njim. Se posebno v Boljuncu in v Dolini je namreč majski običaj tesno vezan na ljudsko petje. Ni pravega vascana, ki bi ne znal za peti pesmi, kot so Barč'ca, In pogled v Boljuncu, Na Gorici, na placu, Eno drevce v Dolini!

ličnega pomena, vrsto zlahtnih vsebin, ki so njegovemu življenju dajale smisel. Nič ne ve, ce je nekoder bilo tako. Dejstvo pa je, da maji v Bregu se danes - zloglasno odtujajoč sodobnosti navkljub - vlivajo smisla našim ljudem. Ob njih se zberejo mladi in starejši, ob postavljanju majev se v domače kraje vračajo tisti, ki so se iz tega ali onega razloga oddaljili iz vaskog okolja. Pod maji se oglasijo ljudske pesmi, ki so se še do nedavnega

Na zgornji sliki z letošnjega prvomajskega obreda v Boljuncu, na spodnji sliki otroci, ki se potegujejo za topolovo vejo. Na levi majenca v Dolini (arhivski posnetek)

Navade v posameznih krajih

V Prebenegu, Borštu, Ricmanjih in od nedavnega še v Gročani se majski običaj nekako »omejuje« na postavitve in nato podiranje: ob obeh priložnostih se oglašajo tudi godbe, v Ricmanjih zaigra domača godba na pihala, v ostalih vaseh pa se zadnja leta dobrodošlo pojavi na obisku godba Long Zlunk, ki na prvomajski predvečer opravi pravi pohod po breskih vaseh, kjer se postavljajo maji. V Boljuncu je obred nekoliko bogatejši: eden izmed važnih dogodkov je namreč petje Barč'ce na dan prvega maja. To je res posebno doživetje, saj se fantje in moške po »delovnih« predstavijo vascanom se v »praznični« podobi. Takoj po kosilu so tudi letos slavnostno pršli z Jame na Gorico, v dolgih vrstah, v praznjem gvanju in s kostanjevim cvetom v gumbnici. Zapeli so in nazdravili svojemu maju, medtem pa so se mlajši vascani, se premladi, da bi pristopili v fantovsko, zopet potegovali za topolovo vejo. Navada je tudi, da se po Barč'ci vsi podajo k vaskemu spomeniku in z vencem počastijo svoje padle borce.

V Dolini se obredje razvija še drugače: priprave se začnejo zelo zgodaj, tam neke okrog pusta. Pri tem pa so polnopravno soudeleženi vsi neporočeni vascani, poleg fantovske je namreč že dolga leta prisotna tudi dekliska. Na prvi uri volijo svojega župana oz. predsednika, na drugi uri, ki je na vrsti približno mesec dni kasneje, pa izbirajo se dekle, ki bo ob predsedniku skrbela za pripravo in izvedbo Majence. V tem casu se odbor sestane tudi z vascani, ki ocenijo opravljeno delo, dajo lahko svoj nasvet in sploh sodelujejo pri vaskem prazniku. Na prvomajski predvečer se v Dolini postavlja topol: po se zadnji fantovski in dekliski uri se vsi zberejo na vaski K'luzi, kjer bo od te noči dalje vse do zaključka Majence zeleni topol ozunanjal praznično vzdušje v vasi. Postavljanje maja z vsemi prireditvami, ki vsako leto bolj bogatijo dolinsko Majenco, pa se po navadi izvrsti okrog prve nedelje v maju. Ce je prvi

Strani pripravila Damjana Ota

V smeri urinega kazalca: maji v Ricmanjih, v Borštu in v Prebenegu, na spodnji sliki arhivski posnetek fantovske in dekliske v Dolini (f. KROMA)

Dokaz, da so maji izredno bogat vir navdih, je v lepem številu knjig, v katerih se maj in se posebno Majenca pojavljajo kot kraj dogajanja, pripovedana vsebina in ne nazadnje kot daleč slovenske kulturne dediščine. Tako so se na knjižni polici pred stiri leti pojavili »Maji v Bregu - i Maj del Breg«, cedna brošura, v kateri so dijaki nižje srednje sole podrobno popisali posebnosti postavljanja majev v breskih vaseh. V svojem potopisnem romanu »I cristalli di Salisburgo pa je Majenbodo letos podirali že jutri, v Gročani pa predvidoma prihodnji petek.

Z največjim zanosom je o Majenci pisal Boris Pangerc, pesnik, pisa-

Kaj prepevajo ob maju

Barč'ca

Barč'ca je zaplavala, ljubca je zajokala. Se zna deklica, se zna ljubica, kar ti poje ena ptica.

Sem ti pravil tolko krat, da sem hodil k tebi rad. Ljubca spleta bele roke in toci frišne solze.

Hribcki se ponizajte, dolince se povisajte, da se bo vidlo ravno polje, kamorkoli moj socel gre.

Rozmarin ima svoj duh, naj bo zelen al pa suh. Rozmarin ima svoj najlepší duh, naj bo frišen, zelen al pa suh.

In pogled

In pogled ljubca ljubezen in pogled ta revni stan.

In od žalosti, trpljenja, jokala noč in dan.

Pridi, priditi ti moj socel, tam na oknu najdes ključ.

Ti boš kambrco odpiral, jaz ti bom prižgala luč.

Vstajaj, vstajaj ljubca gori na to belo okence.

Kolkokrat sem gori vstala in prižgala svetlo luč.

Ce ta luč ne bo svetila, jaz ne bom ljubica.

In veseli bodmo fantje, kadar skupaj pridemo.

In ce mi na vojsko gremo in nazaj ne pridemo.

Na Gorici na placu

Na Gorici na placu tri rožce cveto, Na Gorici na placu tri rožce cveto.

Grem gori, grem doli, da bom videl ljubco, Grem gori, grem doli, da bom videl ljubco.

Ko sem ljubco zagledal, potrošvat jo grem, Ko sem ljubco zagledal, potrošvat jo grem.

Ce si moja, bodi moja, ti bom lesnikov dal, Ce si moja, bodi moja, ti bom lesnikov dal.

Ko boš tiste potolkla, ti bom družih nabral, Ko boš tiste potolkla, ti bom družih nabral.

Eno drevce mi je zraslo

Eno drevce mi je zraslo, drevce zeleno, eno drevce mi je zraslo, drevce zeleno.

Pod tem drevcem hladna senč'ca, hladna senčica, Pod tem drevcem hladna hladna senč'ca, hladna senčica.

Tam, kjer spava moja draga, jaz pa zra-ven nje, Tam, kjer spava moja moja draga, jaz pa zra-ven nje.

Ona me je uprasala, kdaj se zenil bom, Ona me je, me je uprasala, kdaj se zenil bom.

Jaz se ne bom nikdar zenil, ledih bom ostal, Jaz se ne bom nikdar nikdar zenil, ledih bom ostal.

Mene bodo pokopali mladi fantiči, Mene bodo bodo pokopali mladi fantiči.

Tam na grobu mi bo zrasla bela lilija, Tam na grobu mi bo zrasla bela bela lilija.

Lilija bode odcvetela, telo bo strhnilo, Lilija bode bode odcvetela, telo bo strhnilo.

Breški maji na knjižni polici

telj, danes dolinski župan, predvsem pa vascan Doline. Kot vsi domačini je Majenco začel doživljati od mladih nog, jo vsrkal do njenih globlin in jo nato oblikoval v mladinsko povest, ki je izšla tudi v italijanskem prevodu. Se posebno v uvodu se Pangerc preda liricnim pesniškim izlivom: »Vas zahrepeni po majenci. To je v Dolini carobna beseda in z njenim neodtujljivim zvenom v srcu so zrasli neprestevni rodovi Do-

linčanov, od dandanašnjih pa tja daleč nazaj do meglencih časov. Majenca je več kot praznik in praznik je več kot običaj. Majenca je Dolina in Dolina je majenca. Dolincani nosijo to sladko preklestvo v dedni zasnovi. Majenca jim je zapisana v krvi in nihče ne more izgati iz sebe, ker je oddavna zažeta v naravo vascanov in vasi.« Med spremnimi prireditvami letošnjega kulturnega sporeda bo na Majenci doživela krt z občinstvom

tudi najnovejša knjiga Marija Cuka: roman Pena majskega vala bo predstavljen jutri zvečer v Torkli. Povod za pripovedni zaplet je prav dolinski praznik: »...sredi trga na visokem smrekovem lesu se je sopolila razkošna cesnja. Zelena, brez socnih rdečih sadežev, a s privezanimi limonami, pomarančami, kolaci, z živopisnimi luskami, ki so kot kresnice oznanjale prihod lepšega časa, brstenje polne pomladi, ki odganja zi-

mo in postreže z rodovitnostjo. Rodnostjo. Prvi veliki ljudski praznik na Trzaskem. Pradavno darovanje bogovom, ki so radi pozdravili moskost osemnajstletnih dolinskih fantov parterjev in deklisko drhtenje parterc. Praznik v Dolini se je prihulil iz davnih kolobarjev casa in tudi letošnje prvo majsko nedeljo krstil nepozaben hip, s katerim vsa vas diha stiri dni. V oami pričakovanja, dela, norosti ekstaticnega razpoloženja.« Da je v Bregu ljudski običaj postavljanja majev res tako globoko zakoreninjen in obcuten, pa lahko posebej dokaze samo ziva prisotnost v krajih, kjer se vse to dogaja. Pridite in podozivate z nami to enkratno vzdušje!

Slovenski padalci v službi angleških obveščevalcev

Kadar govorimo o drugi svetovni vojni in o razmerah oziroma dogajanjih, ki so zaznamovale Slovenijo, Istro, Julijsko krajino kot tudi Trst in naše kraje, navadno ne pomislimo na pomen, ki so ga imele vojaške tajne službe in vohunstvo, preko katerih so zavezniki dobivali važne informacije o Primorskem in Sloveniji nasploh. Pretežno gre za podatke, ki so nedostopni in shranjeni v arhivih tajnih služb, večkrat pa so dejstva enostavno sla »v pozabo«. To je nedvomno primer skupine Slovencev, ki so jih med vojno rekrutirale britanske tajne službe in jih v Egiptu ter v Palestini izvezbale v sabotaži in jih nato kot padalce spustile na slovensko ozemlje. Usoda večine prostovoljcev ni znana, o njihovem delovanju pa je pred kratkim spregovoril bivši angleški oficir, član italijansko-angleškega združenja FJK in časnikar John Earle (na sliki) na javnem srečanju na tržaskem sedezu RAS.

Kot je pojasnil, sta mu zanimanje za to tematiko prvenstveno vzbudili dve priložnosti. V prvi vrsti je njegovo pozornost pritegnil časnikar in raziskovalec krajevnih zgodovine Ivo Jevnikar. Slednji ga je opozoril na vrsto člankov revije Mladika o izkušnjah in usodi približno dvajsetih Slovencev, ki so jih Angleži izurili. Večina izmed njih je bila iz naših krajev, po vpoklicu v italijansko vojsko so jih Britanci aretirali na Bliznjem vzhodu, zatem pa so se prostovoljno ponudili za posebne naloge v Julijski krajini in v Istri.

Drugo okoliščino predstavljata dve komemoraciji, ki se jih je Earle udeležil v Komnu in v Skrbini. V prvem primeru je slo za prireditelja, ki jo je organiziral predsednik tamkajšnjega združenja vojnih deportirancev Svava v zahvalo Anglo-Americanom za obnovo hiš v Komnu in okoliskih vaseh pred 50 leti, ko so jih uničili fašisti in nacisti med represalijami. V drugem primeru so počastili angleško-slovensko sodelovanje; Earle si je tedaj ogledal spominsko tablo, ki so jo postavili v Skrbini v spomin na 18 mladih padlih Slovencev, o katerih je Jevnikar opravil studijo. Stirje so umrli na bojiščih, potem ko so se pridružili partizanom, dva so ubili Mihajlovičevi četniki, a usoda ostalih dvanajstih ni znana. Vsi so šli v partizane, po vojni jih je aretirala Ozn, za njimi zatem ni bilo več ne duha ne sluha. V večini primerov so umrli po koncu vojne (jesen-zima 1945-1946), razlog, kraj in datum njihove usmrtitve pa ni znan in ga verjetno nikdar ne bomo izvedeli, je povedal Earle.

Slovenske prostovoljce sta rekrutirali britanska tajna služba Intelligence service (katere sigla je bila na tukajšnjem vojaškem prizorišču ISLD-Inter service liaison department) ali ilegalna organizacija SOE (Special operation executive), ki je nastala zavoljo Churchilla na začetku vojne kot odpor proti nacifasističnemu okupatorju. Na žalost so številni podatki IS se vedno nedostopni, arhivi SOE pa so delno na razpolago v blizini Londona. Glede na dejstvo, da sta organizaciji večkrat sodelovali, bi lahko kaj več izvedeli, je povedal Earle. Na voljo so tudi ljubljanski arhivi, obstaja pa tudi zgodovinski spomin preživelih slovenskih padalcev.

O njih je Earle dejal, da so bili pravi rodoljubi, ki bi radi videli svoje hiše pod Slovenijo ali Jugoslavijo. Izurili so jih v Egiptu in Palestini, pri tem pa je imel važno vlogo tudi Ivan Rudolf (oče časnikarja RAI Sase Rudolfa), ki je bil pribežal v Egipt in je bil v stiku z IS že pred vojno. Slovenci ISLD so imeli kot prvotno nalogo, da po radiu posredujejo v Kairo informacije o vojaškem in ekonomskem položaju v Trstu in v nasi deželi, ki so bile zelo pomembne za zavezniki vzhod iz severne Afrike (npr. o tržaskem pristanišču, ladijskem prometu, tržaski in tržiski ladjedelnici, skedenjski železnici, ronskem letališču, železniskem prometu na progi Trst-Ljubljana, o nemških oziroma italijanskih postojankah itd.).

Tu je se zlasti pomembno poudariti, da so jih imeli od vsega začetka jugoslovanski politični kadri in tajna policija za angleške vohune, katerih namen je bil pogojevati notranji politični položaj med Slovenci. Njihova vloga (še najbolj rekrutov SOE) pa je dejansko bila vojaška podpora partizanom, urili so jih v sabotaži in uporabi razstreliva ter organizirali oskrbovalne tovore, ki so jih Britanci spuščali s padali.

Prva skupina treh Slovencev (bili so radiotelegrafisti) se je s padalom spustila sredi marca 1943 pri Banjskici, načeloval pa jim je Radoslav Semolič (po rodu iz Mirna). Po spustu »na slepo« so jim priskočili na pomoč nekateri kmetje, ki so jih spravili v stik s partizani. Zanimivo je, da je iz istega letala RAF malo prej skočila druga trojica Slovencev v blizini Vrhnike, njihov prihod pa je bil že vnaprej dogovorjen s predstavnikom Mihajlovičevih četnikov Novakom. Enega so kasneje ubili partizani, drugega sami četniki, tretji je preživel in se je po vojni preselil v Argentino.

Zakaj torej dvolična igra Britancev? Po mnenju Johna Earla so morali Angleži na-

doknaditi svoje nepoznavanje Julijske krajine in zahodne Slovenije, a se zlasti daljne Mihajlovičeve Srbije. Važno je bilo organizirati v naših krajih oboroženo odpornost, tako da so se za boljše poznavanje položaja odločili za dvojno akcijo.

Trojica, ki ji je načeloval Semolič, je stopila v stik s Kairom šele po enem mesecu, posredovala pa je pomembne informacije o Primorskem in o obalnem območju (o ladijskem prometu v prvi vrsti).

SOE se je tedaj pripravljala na misije ob strani Tita v celotni Jugoslaviji. 19. maja se je s padalom spustil na hrvaško ozemlje kanadski major William Jones in nato presel v partizanske vrste; njemu je po nekaj tednih sledil kapetan Bill Deakin v Crni Gori. Od tedaj so Angleži imeli stalno svojega predstavnika v partizanskem poveljstvu.

Prvi agenti SOE so prisli v našo deželo 18. julija 1943. Ivan Božić in Stanko Simčić sta se spustila nad Sentviško planoto blizu Mosta na Soči (z njima sta bila tudi dva agenta IS). Ime misije je bilo »Livingstone one«. Kasneje se jim je pridružil Cvetko Suligoi (SOE). Earle je poudaril, da so k sreči preživel, saj jih je hotela Ozn likvidirati.

»Livingstone one« je med drugim morala organizirati prihod misije »Livingstone two«, katere načelnik je bil prvič angleški oficir. Nevil le Darewski, po rodu Poljak in Zid, se je spustil s svojo skupino na hrib Javornik pri Ajdovščini, čakal pa jih je Simčić. Prve tedne je preživel s partizani v okolici Nanosa, Vipave in nato v Senožečah. Misijo so preimenovali v »Crayon«.

Po osmem septembru 1943 se je stanje spremenilo. Partizani so priskrbeli Darewskemu avtomobil, Božić je bil v njegovi službi kot prevajalec, britanski oficir je šel v Gorico na pogajanja z italijanskim generalom. O njem Darewski ni posredoval imena, a slovenski pisatelj Jože Vidič je mnenja, da je slo za poveljnika divizije »Torino«, ki je omogočil partizanom uporabo in izkoriščanje skladišč italijanske vojske. Partizani so za nekaj dni imeli v rokah tudi Gorico in letališče pri Mirnu. Po poročilu Darewskega so uničili 89 italijanskih letal. Slovenski politik Aleš Bebler je z letalom odletel v Slovenijo, Slovenci SOE pa so izvedli razne sabotaže.

Tako stanje je seveda trajalo malo časa, saj je kmalu prišlo do nemške protiofenzive, tako da so se morali umakniti v gozdove, v kratkem pa so se povezali z bodočimi poveljniki nastajajočega 9. korpusa. Kot je povedal Earle, so se Da-

rewskega kasneje skušali znebiti, saj je bil zagrižen antikomunist, in ga obtožili sodelovanja z Gestapom, bil pa je tudi Zid in Poljak po rodu, kar ne daje misliti, da bi bil lahko zares kolaboracionist. V sklopu operacije »Livingstone two« se je kot radijski operater pojavil tudi angleški podčastnik Frank Hammond, ki pa ga je Darewski kmalu odslovil in ga nadomestil s Slovenci SOE, med katerimi je bil Božić. Hammond je na poti v Egipt zbolel in ozdravel s pomočjo partizanov, zatem pa se je srečal s polkovnikom Petrom Wilkinsonom, ki je bil namenjen v 9. korpus. Slednji je imel ukaz (misija »Clowder«), da se vtihotapi v nemške vrste in organizira odpor do nacistov, kar se je sicer sicer kasneje izkazalo kot nemogoče. Wilkinson se je tako odločil, da bo vse operacije vodil kar iz Londona, njegov odhod pa bi bili morali organizirati s podmornico iz Vodic. Kot je sam razložil v svoji avtobiografiji, »sem tam prvič spoznal, da živijo v Istri pretežno Italijani, partizani pa niso se dovolj organizirani.« Napotil se je do Titovega poveljstva v Bosni, odkoder je z letalom dospel v Italijo.

Kar je v tem primeru najbolj presunljivo, je poudaril Earle, je neverjetno nepoznavanje Istre s strani Angležev. To je bilo jasno že leto prej, ko so nameravali s podmornico pripeljati Božića in Simčića, a sta jim slednja dopovedala, da bi to bilo nemogoče, zaradi česar sta se vrnila v Kairo.

Angleži vsekakor niso pozabili na Istro in Dalmacijo, čeprav so se operacije IS na tistem območju zvrstile kasneje. Član skupine

Ciril Kobal, ki je se živ in biva v Kopru, je februarja 1944 s pomočjo partizanov oddajal informacije z Visa, četudi ni prišel do Istre. Na Vis so Angleži spustili tudi padalca Milana Bostjancica, čigar naloga je bila dospeti do Trsta. S partizansko zaslombo je prišel do Istrskega odreda; a je bil stalno pod kontrolo tajne policije, ki ga je julija z oboroženim spremstvom odpeljala na slovensko poveljstvo. S tem v zvezi je dr. Jevnikar objavil kopijo njegovega zaslisanja, ki ga je opravila Ozn 25. oktobra 1944, od kadar se o njem ni izvedelo več nice-sar.

Januarja 1944 je Darewski zapustil 9. korpus, njegovo mesto pa je prevzel kapetan Davies. Od takrat je bila v korpusu poleg IS vedno prisotna tudi SOE. Omembe vredna je prisotnost majorja Nigela Watsona, ki ga je v svojstvu prevajalca spremljal Openc Josip Dolenc. SOE so do konca vojne zastopali se major Wood in kapetana Gibb ter Lambie. Letala so jih stalno oskrbovala, tudi sodelovanje pri sabotažah je bilo učinkovito. Junija 1945 so npr. onespobili čezalpsko železnisko progo pri Baski Grapi vzhodno od Tolmina, kar je za dalj časa prekinilo delovanje Nemcev. V tisti akciji je umrl slovenski padalec SOE Valter Gorjanc.

Iz Woodovega poročila izhaja, da se je partizanska telefonska mreža razpredala v notranjost Trsta, tako da so lahko vedeli, kaj se v mestu dogaja. Kljub temu je v Trstu prišlo do težav, nesporazumov in nesoglasij, v prvi vrsti pa do medsebojnih obračunavanj. Lambie je na primer v enem izmed

svojih poročil protestiral, ker so neznanci ukradli oskrbovanja, ki jih je zanje spustilo angleško letalo. Nekaj dni kasneje pa je z zadovoljstvom sporočil, da so aretirali odgovorne, ki so bili partizani, in jih nato usmrtili, njihov poveljnik pa »je izginil.« Vojna je bila proti koncu, zmaga je bila na dlani. Partizani so hoteli osvojiti Trst, kar pa so jim Anglo-Američani hoteli preprečiti. Tekom meseca so se tako njihova spočetka skupna stališča začela deliti, na kar je se najbolj vplival položaj italijanskega odporništva. Važna je bila tudi misija, ki jo je povezoval major Macpherson severno od Vidma in je zadevala komunikacije med Vidmom in Trbizem. Po mnenju majorja Gibba so Macpherson in njegovi kolegi uspeli združevati interese »Ozopovcev« in »Garibaldincev«, Angležem pa ni bilo pogodu, da je Slovencec novembra 1944 uspelo razdvojiti italijansko odporništvo in prevzeti Garibaldince pod svoj nadzor. Gibb je bil med drugim mnenja, da je slo za propagando proti Ozopovcem.

Kapetan Lambie je tudi opozoril na nelagodje Garibaldincev, ki niso hoteli v zadnjih mesecih vojne biti pod slovenskim poveljstvom, saj so se počutili »prodani«, poleg tega pa so imeli Slovence za manj-vredne. Lambie je bil zadnji angleški vezni člen s partizani. Kaj se je zgodilo v Trstu po končani vojni, je povedal Earle, je znano vsem.

Kot zadnje naj gre poudarek na Slovence, ki sta jih izvezbali IS in SOE, ki so dejansko postali del jugoslovanske armade, a jih je nato Ozn aretirala in likvidirala. Gre za približno dvajset oseb, je dejal Earle in izpostavil primera dveh Slovencev iz naših krajev.

Marjan Fegeg (rojen leta 1919) se je s padalom spustil avgusta 1943. Po končani vojni je postal namestnik poveljnika 15. divizije jugoslovanske armade, aretirali so ga oktobra ali novembra 1945.

Josip Dolenc se je rodil leta 1910 na Opcinah. Maja 1944 sta se spustila s padalom s prevajalcem Watsonom. Od 1936. leta je bil Dolenc član komunistične partije in deloval v Italiji v ilegali. Prestal je stiri mesece na otoku Ponzi, a je bil kljub temu pod kontrolo jugoslovanske komunistične partije. Aretirali so ga v Ljubljani decembra 1945, zadnji podatki o njem so, da je bil se živ v zaporu januarja 1946.

John Earle upa, da je s to raziskavo vsaj delno vzbudil zanimanje ljudi za do sedaj neraziskana področja, ki jih sodobna zgodovina še ni dovolj preučila.

Aljoša Gasperlin

V severnoirškem sporazumu tudi zaščita irskega jezika

MANJŠINE

LONDON - Sporazum o pomiritvi na Severnem Irskem je pravzaprav kompleksen mednarodnopravni dokument, ki obravnava domala vse aspekte tega dela Združenega kraljestva: ne gre torej samo za verska in politična vprašanja, ampak za celovit odnos, ki naj ga imata London in Dublin do tega ozemlja. Tu je tako tudi vprašanje gospodarskega razvoja, vprašanje zaščite okolja in med drugim tudi zaščita in vrednotenje kulture in irskega jezika.

O teh temah govori posebno poglavje sporazuma z naslovom Ekonomsko, socialno in kulturno življenje. Prvi člen tega poglavja določa, da bo lonsionska vlada s priznanjem posebnih pristojnosti severnoirski skupščini temu območju zagotovila tudi ustrezne ukrepe za gospodarsko rast in stabilnost ter za družbeni razvoj, med katerim je izrecno navedeno vključevanje žensk v družbeno življenje.

Drugi člen določa obveznosti, ki jih bo morala britanska vlada izpolniti po uspešnem itidu referendumu (slednji je napovedan za 22. maj). Tu gre v prvi vrsti za novo regionalno razvojno strategijo, upostevajoc, da je dežela dejansko razdeljena na dva dela ter bo treba se le ustvariti kohezijo v mestih in na podeželju. Ob tem bo treba ustrezno zaščititi okolje in okrepiti infrastrukturo. Nadalje sporazum določa, da bo morala britanska vlada izdelati novo gospodarsko strategijo za Severno Irsko, ki bi regiji zagotovila ustrezen kratkoročni in srednjeročni razvojni nacrt. Na področju zaposlovanja pa bo morala vlada zagotoviti enake možnosti zaposlitve za vse brez nikakršne diskriminacije ter obenem izdelati ustrezne ukrepe za odpravljanje brezposelnosti.

Tretji člen določa, da vsi podpisniki priznavajo pomen spoštovanja, razumevanje in strpnosti jezikovne raznolikosti, ki na Severnem Irskem vključuje keltsko irščino in ulstrsko skotsčino ter narečne oblike posameznih skupnosti, ki tam živijo. Vse skupnosti so sestavni del kulturnega bogstva irskega otoka, je receno v sporazumu.

Cetrti člen pa prehaja k specifičnemu vprašanju vrednotenja posameznih jezikov in določa, da bo britanska vlada, ki resno raz-

mislja o podpisu evropske listine o regionalnih in manjšinskih jezikih, v zvezi z irskim jezikom, če bo zainteresirano prebivalstvo to zelelo, sprejela ustrezne ukrepe na številnih področjih. Tako bo sprejela odločne pobude za promocijo jezika, olajšala in spodbujala bo rabo ustno in pisno rabo jezika v odnosu z oblastmi in v zasebnih odnosih, kjer bo prislo do takih zahtev, v mejah možnosti bo poskusila odpraviti vse ovire, ki bi lahko onemogočale ali zavirale ohranitev ali razvoj jezika, poleg tega pa bo sprejela ukrepe za povezavo z irsko jezikovno skupnostjo ter pojasnjevala njihova stališča in raziskovala utemeljenost njihovih pritožb. Posebno določilo zadeva tudi obvezno solskim oblastem, da spodbujajo in omogočajo pouk v irskem učnem jeziku v skladu z veljavnimi določili o intergiranem pouku; cimpred naj bi preverili vse tehnične možnosti za vidnost irskega televizijskega kanala, ki oddaja v irskem jeziku, na celotnem območju Severne Irske, poiskali naj bi večja finančna sredstva za spodbujanje filmske in televizijske produkcije v irskem jeziku na vsem Severnem Irskem, končno pa vsebuje ta člen se obvezo, da bo nova severnoirska skupščina podpirala vse te obveze.

Peti in zadnji člen tega poglavja pa ugotavlja občutljivost vprašanja rabe nacionalnih simbolov in zastav v javnosti ter zato poudarja potrebo po uistinitvi posebnega javnega telesa, ki bo nadziralo rabo teh simbolov ob medsebojnem spoštovanju; nad izvajanjem teh določil bo treba uvesti poseben nadzor.

Do sem poglavje o rabi in promociji irskega jezika. Gre, kot lahko vsakdo vidi, za sporazum, ki presega pereče vprašanje medčloveških odnosov in ima prav zato resnično možnost, da bo imel za posledico resnično in dolgotrajno pomiritev. Če je namreč res, da resitev obrobni vprašanji, kot je na primer raba jezika, sama po sebi se ne prinaša miru, je pa tudi res, da neresena vprašanja lahko predstavljajo velike težave in vzbujajo nove napetosti, se zlasti če niso odnosi jasno določeni v sporazumu. Prav to pa je, v razliko od številnih mednarodnih dogovorov, ki rešitve nakazujejo v glavnih obrisih, a jih ne precizirajo v podrobnostih,

značilnost, ki daje severnoirškemu sporazumu možnost, da bo res prinesel mir v to okrvavljeno deželo.

Seveda, zadnja beseda se ni rečena: referendum o sporazumu bo tako na severnem Irskem kot tudi v irski republiki (ki bo morala na osnovi sporazuma celo spremeniti svojo ustavo) 22. maja. Vse kaže, da se bo večina izrekla za sprejetje sporazuma, vendar prav nihče tega ne more zanesljivo trditi. Na optimizmu pa kaže predvsem volja velike večine prebivalstva, da se izvije iz vedesetletne državljanske vojne, ki je v deželo prinašala samo žalost in nesrečo.

Irski mirovni sporazum koristen nauk tudi za rešitev baskovskega vprašanja

SAN SEBASTIAN - Mirovni sporazum za Severno Irsko je pretresel tudi baskovsko deželo. Nobena skrivnost ni, da sta bili IRA in ETA dokaj tesno povezani, ter da sta bili na enak način povezani tudi obe stranki, ki predstavljata politično krilo obeh vojaških organizacij, to sta irska Sinn fein in baskovska Herri batasuna. Irski sporazum je sedaj prelomil osnovno načelo tega zavezništva - to je nepristajanje na pogajanja z »agresorjem«, saj baskovski ekstremisti ne pristajajo na nikakršna pogajanja z Madridom, ampak skušajo doseči avtonomijo predvsem z oboroženim spopadom s španskimi oblastmi.

Proti vsem pričakovanjem pa je bila reakcija Baskov nadvse sprav-

na: ETA je namreč pripravljena, da irski sporazum sprejme kot nauk, vsekakor pa mu namenja popolno spoštovanje. Baskovska organizacija je namreč objavila sporočilo, v katerem izraza solidarnost z irskimi republikanci in s potjo, ki so jo ubrali. Poleg tega izraza pripravljenost, da sprejme irsko izkušnjo kot nauk in si prizadeva, »da ne bi bile nove generacije prisiljene, da nadaljujejo z bojem za rešitev spora.« V tej smeri gre do prizadevanja organizacije ETA, je se receno v sporočilu, ki ga je objavil časopis Egin.

Sicer pa je že 10. aprila, dan po podpisu sporazuma, Herri batasuna izjavila, da bo treba baskovski spor rešiti z dialogom, kot na Irskem.

Voditelj baskovske nacionalistične stranke, ki je na volitvah leta 1994 prejela 30 odstotkov glasov, Xavier Arzalluz, pa je sporazum ocenil kot spodbudo za mir v baskovskih deželah.

Nekaj dni kasneje so sicer predstavniki Ete precizirali, da je treba sicer res irski sporazum upoštevati kot nauk, vendar ga ni mogoče kar tako prenesti v baskovsko stvarnost. Vse kaže - tako vsaj piše madridski desničarski dnevnik ABC, da so se baskovski in irski teroristi sestali v Urugvaju in tam skupaj prediskutirali sporazum. Kljub razhajanjem in pomislekom naj bi bila končna ocena pozitivna in naj bi predstavljal sporazum globalno rešitev, ki bi odražala vse aspekte spopada.

GRADEC / NA TRIDNEVNEM SEMINARJU OB KONCU PREJŠNJEGA TEDNA

Zanimiva slika stanja manjšin v državah nekdanje Sovjetske zveze

Težave v državah, kjer je prejšnja manjšina postala večina, in obratno

GRADEC - Ob koncu prejšnjega tedna je bil v Gradcu tridnevni seminar z naslovom »Zahod se sreča z vzhodom«. Priredil ga je Evropski center za moderne jezike, ustanova, ki že tri leta uspešno deluje v okviru Sveta Evrope, v sodelovanju z Evropskim uradom za manj tuzasirjene jezike. Slo je za prvo tovrstno srečanje sploh, upostevajoc, da je bil »Vzhod« tokrat osredotočen na države, ki so zemljepisno in politično najbolj oddaljene od Zahodne Evrope. Seminarja so se namreč udeležili tudi predstavniki Rusije, Artmenije, Azerbajdzana, Moldove, Ukrajine in Belorusije, kar je novost na srečanjih, na katerih običajno sodelujejo predvsem predstavniki držav pridruženih članic Evropske unije, in predvsem onih, ki naj bi postale že v prvem krogu njene polnopravne članice.

Podoba, ki so jo udeleženci seminarja podali na tem srečanju, ni nič kaj obetavna. Problemi se v teh državah namreč kopijo in prekrivajo, tako da je zaščita manjšin samo sestavni del sklopa vseh problemov, s katerimi se morajo te države soočiti: gre predvsem za politično in strukturno prilagajanje zahodnim standardom in za izredne gospodarske težave. Kako naj, na primer, sploh razmislijo o politiki zaščite manjšin v Zakavkazju, kjer, na primer, razpolagajo z električno energijo šest ur dnevno, dve uri dopolne in štiri ure popoldne?

Kljub temu so bili na tem seminarju nakazani nekateri predlogi in prikazana volja, da se začnejo v teh državah ukvarjati s problematiko manjšin. Ljudi, ki so na seminarju sodelovali, so namreč določile vlade posameznih držav in, čeprav je bila raven zastopstva (z izjemo Rusije) zelo nizka - v glavnem so bili to akademiki brez neposrednih pristojnosti na vladni ravni - kaže njihova prisotnost na voljo vlad, da se začnejo ukvarjati s temi vprašanji.

Seveda pa je odnos z Rusijo in z Rusijo problem, ki je v največji meri lebdel nad celotnim seminarjem. Čeprav so o tem govorili predvsem na hodnikih in je bil na uradnem

delu zasedanja pristop vseskozi pozitiven in kurtoazen, je bilo ta odnos občutiti z vso tečjo. Seminarja se je namreč udeležil namestnik ruskega ministra za narodnost Kim Tsagolov, star birokrat in, kot se je sam pohvalil, bivši general v Afganistanu, ki je ves čas vztrajno razlagal, kako zgledno so vprašanja manjšin - vseh naj bi bilo 160 ali 170 - rešena v ruski federaciji, istočasno pa je kot primer navedel, da oče, ki mora skrbeti za deset otrok, popraviti streho in zamenjati vrata ter razpolaga z omejenimi sredstvi, ne more najmlajšemu sinu kupiti novih hlač takoj.

Sicer pa je na hodnikih tudi sam Tsagolov potožil, da z Rusi v baltških državah in v Ukrajini ni vse tako lepo, kot so dajali razumeti predstavniki teh držav ter da je ruska manjšina dejansko zatirana v vseh teh državah.

Kljub temu vzdušju, ki je otežkočalo odkrito in prosto pogovaranje, so na seminarju opravili dokaj sistematičen pregled problemov in a področju zaščite manjšin, ki bi morali biti skupni večini držav in s katerimi bi se moral Svet Evrope v prihodnosti prioriteto ukvarjati.

Poleg pregleda stanja v posameznih državah, ki pa je bil nujno fragmentaren, ker udeležba na seminarju ni bila enakovredna glede na specializacijo slušateljev in njihove poklicne zadolženosti, je seminar prikazal predvsem potrebe posameznih manjšin in nakazal probleme, ki bi jih bilo treba rešiti. Izhodiščno opozorilo je tu bilo, da obstaja velik razkorak med teorijo in prakso. To je se zlasti opazno na področju pravice do rabe jezika v javnosti, kjer obstajajo velike težave tudi v državah, ki razpolagajo z dokaj zadovoljivo pravno osnovo. Oblasti namreč ne morejo zagotoviti ustreznih storitev v jezikih manjšin, tako zaradi pomanjkanja strokovnih kadrov, kot tudi zaradi pomanjkanja finančnih sredstev. Tako so ponekod celo težave s priznavanjem lastnih imen pripadnikov manjšin v njihovem izvirnem jeziku. Seveda pa je stanje nadvse resno se zlasti v novih drža-

vah, v katerih je prejšnja manjšina postala večina in obratno, kjer politične dimenzije medetničnih odnosov v zelo veliki meri pogojujejo pravice novih manjšin.

Na seminarju so veliko pozornost namenili vprašanjem solstva. Govorili so tako o pravnih kot tudi o tehničnih aspektih in tu je bila razprava najživahnejša, saj je pouk jezika manjšine, če že ne pouk v jeziku manjšine v marsikaterem primeru edina pravica, ki jo neka manjšina uživa.

V zvezi s pravnimi aspekti so tako poudarili, da potrebujejo manjšinske sole večjo pomoč oblasti kot sole večinskih narodov, kajti samo z ustreznimi finančnimi sredstvi lahko obstanejo in se razvijajo. Veliko pomanjkljivost predstavlja dejstvo, da v številnih primerih otroškim vrtcem in osnovnim solam ne sledi visja srednja sola v jeziku manjšine, kar onemogoča pripadnikom manjšine, da bi izpopolnili svoje znanje jezika. Vprašanje, na katerega so opozorili, pa je tudi nevarnost getoizacije jezika: na eni strani z izoliranjem učencev, ki obiskujejo manjšinsko solo, na drugi pa z odporom staršem, ki pogosto razumejo manjšinsko solo kot manjvredno glede na jezik večine, ki pa cloveku omogoča »normalno« vključitev v družbo. Iskanje ustreznih mehanizmov za promostitev teh dveh aspektov naj bi bila ena izmed nalog držav ob pomoči mednarodnih organizacij.

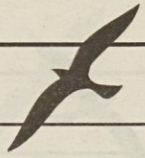
Pri prehodu iz teorije v prakso pa so udeleženci seminarja ugotovili težave, ki so dokaj značilne tudi za Zahodno Evropo. Med temi so na prevm mestu pomanjkanje usposobljenih učiteljev, pomanjkanje ustreznih učbenikov in pomanjkanje finančnih sredstev, pogosto pa tudi preskromna politična volja. V zvezi z učbeniki so v številnih primerih ugotovili njihovo neazurnost in neprimernost. Pri tem je bila se zlasti zanimiva razlaga podministra Tsagalova, ki je dejal, da Rusija brezplačno ponuja ruske učbenike za rusko manjšino v »novih« državah, a pristojne oblasti v teh državah teh učbe-

nikov ne sprejemajo. V odgovor je prejel pojasnilo, da tu učbeniki ne ustrezajo učnim nacrtom v posameznih državah ter da so pogosto ideološko in zgodovinsko obarvani ter zato neustrezni za splosni politični kontekst v teh državah. Težave povzročajo tudi dejstvo, da nekateri jeziki - n.pr. kasubski, rutenski in romski - se niso v zadostni meri standardizirani. Med predlogi za reševanje teh problemov je bila se zlasti iznesena želja, da bi center Mercator v Friziji razširil svojo dejavnost na države Srednje in Vzhodne Evrope.

Posebno razpravo so na seminarju namenili prostovoljnemu delu v raznih organizacijah. Gre za način dela, ki je v številnih vzhodnih državah manj razširjen. Pa vendar te oblike organsiziranosti obstajajo se zlasti na področju kulture (pevski zbori, folklorne skupine, ljudski odri, itd.) Problemi, s katerimi se te organizacije soočajo, so zelo slični: finančna sredstva, kadri, ustrezne strukture. Se izredno pa so poudarili nujnost, da bi se te organizacije med seboj povezale in bi njihovo povezanost države tudi formalno priznale.

Govorili so seveda tudi o medijih. Slika, ki so jo podali predstavniki posameznih držav, je zelo raznolika, tako glede na številčnost manjšine (Rusov v Ukrajini je 13 milijonov) kot tudi na razpolaganje z ustreznimi mediji. V glavnem so radijski sporedi povsod zagotovljeni, televizijski ponekov, med tiskanimi, mediji pa je še kar precej tednikov in revij, dnevnikov pa zelo malo: slika, ki je natanko podobna zahodnoevropski, ki jo poznamo.

To je bila torej vsebina tega seminarja: slo je za prvo seznanitev s stanjem in s problemi v posameznih državah ter za ugotovitev, da pravzaprav problematika ni tako različna od zahodnoevropske. Tako so se dogovorili za nekatere specifične pobude, predvsem na področju izobraževanja in izpopolnjevanja učiteljev, k čemur naj bi pritegnili tudi UNESCO, ki ima na tem področju bogate izkušnje pri delu na drugih celinah, predvsem v Aziji.

Z OPENSKEGA ZASEDANJA STANOVSKJE ORGANIZACIJE SLOVENSКИH KMETOV

Povzetki razprave in pozdravov na občnem zboru Kmečke zveze

Po uvodnih poročilih na zadnjem občnem zboru Kmečke zveze se je razvila obsežna in tehtna razprava, v kateri se je oglasilo 17 gostov s pozdravnimi in vsebinskimi posegi in člani zveze z vrsto zelo konkretnih in perečih vprašanj. Po potrebi je na posege sproti odgovarjal, jih komentiral ali dopolnjeval predsedujoči dr. Mario Gregorič. Posege povzemamo v skrajšani obliki

Miloš Budin

podpredsednik deželne sveta in predsednik Sklada za Trst

Miloš Budin je v uvodu izpostavil vprašanje Kraskega parka. Po njegovem mnenju bi morali osvojiti dejstvo, da je Kras »kulturna krajina«, ki jo je oblikoval človek. To dejstvo bi morali osvojiti zagovorniki bolj ekstremne naravoslovne politike in tudi mi sami, kajti ko bi osvojili to dejstvo vsi, bi bilo lažje usklajevati politiko kmetijstva in politiko zaščite okolja. Žal do te rešnice ni prave občutljivosti v ambientskih krogih. Mi vemo, da Kras zarašča in da to spreminja na Krasu mikroklimo, da izgineva določena flora. Postavlja se vprašanje ali je poraščeni Kras res bolj zanimiv, ali je bolj zanimiv, če je obdelan.

V nadaljevanju je Budin govoril o novem vzdušju, o novem razumevanju prisotnosti slovenske narodnostne skupnosti, naše kulture. Ni več tiste nestrpnosti, ki je bila. Čas se oddaljuje od dogodkov, ki so postavljali ljudi proti ljudem. Zgodovinski spomin ohranjamo, ga castimo in gojimo, ampak ga ne uporabljamo proti drugim. Tudi na drugi strani se dogaja nekaj podobnega. Nastaja neka nova normalnost. Stvari gredo naprej in to se pozna tudi na političnem področju. Sklad za Trst je na primer namenil tudi za letošnje leto kmetijstvu na Trzaskem dve milijardi lir, kar je več kot prej.

Glede izključitve Kmečke zveze od »Zelene mize«, je menil, da je to vprašanje mogoče in tudi treba pozitivno rešiti.

Aleksij Križman

župan repentabske občine

Govoril je tudi v imenu kolegov zgoniške in dolinske občine. Za kraski park je dejal, da je teritorij in upravljanje parka stvar občinskih uprav. Park naj bi bil instrument, s katerim bi izboljšali delo in življenje kmetov in sploh občanov. Stvar nas vseh je, da skupaj napišemo kaj naj bo v tem parku. Ne gre torej za zakon, ki nam je bil dan z visokega, ampak je zakon, ki ga bomo skupaj naredili. To je pozitivno in le tako bomo ovrednotili naš teritorij. Če bomo samo polemčno gledali na to, kar se ni narejeno, potem ne bo rezultatov in zato si upam trditi, je dejal Križman, da bomo skupaj našli izhod za najboljše ovrednotenje našega teritorija.

Dario Chiatti

član Kmečke zveze

Govoril je iz svojih izkušenj o kmetijstvu na Krasu danes. Zaradi

birokratskih in normativnih zahtev je zdaj mnogo težje kaj narediti, vse je postalo bolj komplicirano. Do tega vprašanja bi morali odločneje nastopiti tako kmetje sami kot institucije. Problem se je, po njegovem treba lotiti po dveh poteh. Prva pot je podjetniško načrtovanje za bodoče. Kmet mora vedeti, če bo v bodoče se lahko opravljal svojo dejavnost. To je povezano tudi z regulacijskimi načrti. Glede reg. načrta devinsko-nabrežinske občine je dejal, da ne samo, da ne izboljšuje pogojev kmetovanja, pač pa onemogoča skoraj vse in postavlja kmeta v delikaten položaj. Na podlagi tega načrta bodoči razvoj ni mogoč. V zvezi z zdravstvenimi in drugimi ukrepi je menil, da se bodo se zaostri, to pa pomeni, da bo treba spremeniti podjetja in njihove strukture, kar bo zahtevalo veliko stroškov. Kdor jih ne bo zmogel, bo moral zapreti.

Ivan Humar

predsednik KZ za Goriško

Prinesel je pozdrave goriskih kmetovalcev, članov Kmečke zveze in poudaril pomembnost in koristnost tesnega sodelovanja med trzasko in goriško Kmečko zvezo na poti uresničevanja organiziranosti v deželnem obsegu.

Rudi Pavšič

predsednik SKGZ

Rudi Pavšič je izpostavil predvsem važnost deželne razsežnosti Kmečke zveze, ker vidi v tej dimenziji temelje bodoče vloge in dela stanovske organizacije slovenskih kmetov. V nadaljevanju je izrekel misel, da je prišel čas, ko bi morali, podobno kot to velja za druge skupne slovenske ustanove, razmisljati tudi o tem, da bi Kmečka zveza postala središče, ki zbira in združuje vse slovenske kmete v deželi. Iskati moramo kar nas združuje, ne pa tisto, kar nas ločuje. Glede odnosov z matično Slovenijo je dejal, da se mora udejaniti resolucija o odnosih do manjšin, ki jo je izglasoval slovenski parlament pred tremi leti, a žal se danes ni točnih in jasnih odgovorov.

Dante Savorgnan

deželni predsednik CIA

V uvodu je spomnil, da bomo čez dva meseca šli na volitve za obnovo deželne sveta in da mora deželni svet se pred koncem svojega mandata sprejeti dva zakona, ki zadevata kmetijstvo: zakon o dopolnilnih k finančnemu zakonu in zakon o »enotnem besedilu«, ki bo zajel vso kmetijsko zakonodajo z apospešenjem procedur in za lažji pristop do deželnih prispevkov. To zahtevamo od svetovalskih skupin in od političnih sil - je dejal - istocasno pa se je treba pripraviti na soočanje z bodocim deželnim svetom. Izdelali bomo, je dejal, predlog CIA za kmetijsko politiko, osredotočeno na kakovost, ki naj omogoči kmetom večji dohodek od lastne proizvodnje. Glede izključitve Kmečke zveze od »zelene mize« je menil, da gre za zaskrbljujoče dejanje. Poudaril je, da je KZ na državni in deželni ravni sicer pridružena CIA, vendar kot absolutno avtonomna organizacija, ki predstavlja slovenske kmete in bi to

dejstvo morala Dežela upoštevati prav zaradi svojega avtonomnega statusa, ki ga ima zaradi prisotnosti slovenske manjšine. V tem smislu je izrekel solidarnost Kmečki zvezi in zavzetost CIA, da se ta krivica popravi.

Marino Pečenik

predsednik SDGZ

SDGZ in Kmečka zveza sta slovenski stanovski organizaciji, ki delujeta na različnih gospodarskih področjih, a se ukvarjata s podobnimi vprašanji. Dejaj je, da so na zadnjih posvetovanjih o triletnem načrtu zahtevali, da Dežela skrajša in poenostavi svoje zakone, da bodo ljudem razumljivi, ker taki kot so, jemljejo ljudem preveč časa za birokracijo in jih odtegujejo od dela. Kritiziral je sedanje vodstvo trzasko Pokrajine, ki ne kaže za kmetijstvo in za teritorij nobenega posluha. Pri tem je omenil zamisel o cesti za kolesarje, ki naj bi vodila po pušeni trasi železnice od Trsta proti Kozini, za kar naj bi Pokrajina nakazala 15 milijard lir, za probleme kmetijstva pa se ne briga.

Boris Gabrijan

z ministrstva za kmetijstvo Slovenije

Menil je, da so po tem, kar je slisal v poročilih, kljub meji problemi kmetijstva na obeh straneh podobni. Slovenija se sooča s problemi, ki jih prinaša kmetijstva politika Evropske unije, v katero sicer se ni vključena, je pa pričela s pristopnimi pogajanj, ki po njegovem mnenju sicer se niso prava pogajanja pač pa le poslušanje v vidu prilagajanja slovenske kmetijske zakonodaje evropski. Dejaj je, da na obnem zboru KZ ni prisoten, da bi kaj obljubljal marveč da prisluhne našim težavam in da bi mogoče na podlagi razprav in stalisc lahko kaj pomagal za kakšno skupno pot pri iskanju rešitev. Pri tem je poudaril, da njegovo ministrstvo nima pravih pristojnosti na področju mednarodnega sodelovanja, ker je to v pristojnosti zunanjega ministrstva, da pa vendarle iščejo možnosti za podpiranje manjšine še zlasti na področju svetovalne službe in na področju spodbujanja investicij v primarnem sektorju.

Carlo Vidali

član Kmečke zveze

Povabil je Kmečko zvezo naj bi se zanimala v zvezi s sečnjo drv, da bi kmetje lahko sekali zastonj, dejaj je, da ni več mogoča proizvodnja mleka in se pritožil nad dejstvom, da kmetje ne smejo doma klati živine, ker se postavljajo za to tako praktične kot ekonomske ovire kar zadeva prosore in naprave. Z grenkobo je poudaril, da kmetu ni več mogoče živeti od dela svojih rok.

Giovanni Degenhardt

načelnik pokrajinskega kmetijskega nadzornišstva

Takoj je poudaril, da mu je zelo všeč geslo občnega zbora »Pustimo Krasu odprta vrata«, ker mu je Kras pri srcu zaradi dela, ki ga opravlja, čeprav ne živi na Krasu. Poudaril je važnost, da je Kras ob-

delan s pozornostjo do človeka, ki na njem živi in do tega, čemur je teritorij namenjen. Ljudem na Krasu je treba zagotoviti možnost za tradicionalno delo in da od dela živijo. Zahvalil se je Kmečki zvezi, njenemu vodstvu in članstvu za simpatije in prijateljstvo, ki ga izkazuje ustanovi, ki jo vodi in njemu osebno.

Peter Močnik

pokrajinski tajnik SSK

Potem ko je ob strokovni izpostavitvi tudi vlogo Kmečke zveze pri posredovanju želja in potreb članov - kmetov izvoljenim političnim predstavnikom, je kot občinski svetovalec ugotovil z obžalovanjem pomanjkanje na Občini urada ali vsaj osebe, ki bi sledila kmetijstvu. Slovenski svetovalci na to opozarjajo že 30 let, a zaman. Dotaknil se je nato neupoštevanja težkih naravnih danosti na Krasu in v bregu, da so slovenski svetovalci vedno enotno nastopali v podporo potreb kmetijstva, da pa je težko preprečevati ljudi, ki sploh ne vedo, kaj je kmetijstvo in ki vidijo Kras in breg le kot prostor za nedeljski oddih meščanov, ne pa, da je to teritorij, ki pripada nekomu človeku in neki narodnosti in skupnosti, ki na njem in od njega živi. Omenil je, da se v nekaterih občinah problemi kmetijstva in teritorija rešujejo pozitivno, v nekaterih pa ne. Tudi dr. Močnik se je vprašal če bodo nekateri zakoni, ki ležijo na Deželi, pravočasno sprejeti do zapadlosti mandata deželnemu svetu? Če ne bodo, je dejaj, jih bo treba prineesti na mizo prihodnjemu deželnemu svetu in tudi tam, podobno kot na Pokrjini, bo posredovalna vloga Kmečke zveze zelo pomembna. Na koncu je zagotovil, da je njegova stranka (SSK) sigurno na razpolago za vse sugestije in za potrebe, ki jih bo postavila Kmečka zveza.

Walter Stanissa

član Glavnega sveta KZ

Dejaj je, da se je kot mlad kmetovalec oprijel cvetličarstva ne samo zaradi terenskih danosti, pač pa zato, ker je naravi prijazno in ki daje ob resnem delu tudi vidne rezultate. Opozoril je na zelo vidne kontradiktornosti nastopanja med različnimi ustanovami, ki pokrivajo posamezna področja in se spomnil svoječasnega odloka Carbone, ki je v pričakovanju ustreznega načrta, dejansko onemogočil katerokoli melioracijo. Izrazil je bojazn, da bodo ljudje-kmetovalci zaradi birokratskih razlogov v procesu prehajanja na nov koncept dela, ki se postavlja na teritoriju, potegnili krajši konec ne zato, ker bi bili nameni zgrešeni ampak ker normative in strukture onemogočajo nastajanje novih obratov. Prihodnja faza razvoja mora biti zajamčena z ustreznimi instrumenti, ki naj omogočijo mirno gledanje na bodočnost.

Ermenegildo Olenich

Castni pokrajinski predsednik Coldiretti je poudaril, da prisostvuje obcnemu zboru kot prijatelj in govori osebno, kot kmet in ne predstavnik organizacije. Zavzel se je za skupno fronto stanovskih kmečkih organizacij proti »sku-

pnemu sovražniku« v Trstu, ki malo ali nič razume o kmetijstvu. Navedel je konkretne primere kako razni zakoni, omejitve in birokracija zavirajo kmetovanje na Trzaskem in kakšna davčna bremena težijo kmete.

Fausto Settimi

čebelar, član KZ

Najprej je dejaj, da so birokratska in fiskalna bremena za majhne podjetnike nevzdržna in je opozoril na krivico razdelitve trzasko pokrajine kar zadeva priznanje goratih oz. zapotavljenih območij glede na to, da so nekateri kraji v trzaski in v dolinski občini izključeni iz omenjenih območij, čeprav so naravne danosti za kmetovanje tam povsem enaki tistim na priznanih zastopavljenih območjih, ne uživajo pa nobenih ugodnosti, ki jih predvideva zakon za gorata oz. zapostavljena območja. Nato je poudaril važnost čebelarstva v trzaski pokrajini, s katerim se bavi okrog 80 ljudi, tako iz ekonomskega vidika kot iz vidika kakovosti. Za svoj med je zel veliko priznanj doma in drugje. Povedal je se, da se pripravlja zaščitni znak (DOC) za Kraski med, kar bo se bolj uveljavilo ta kraski proizvod.

Silvano Ferluga

podpredsednik KZ

Izpostavil je dvoje vprašanj, ki nista zgolj obrobne pomena: prepovedi seziganja rožja in vej v vinogradu, kar se je vedno smatralo kot kmečko opravilo, in pa teza-ve osmicarjev, ki iz raznih (vremenskih) razlogov ne utegnejo prodati vsega prijavljenega vina za prodajo v osmici in bi zato potrebovali se dodato odprtje, da nadoknadijo neizkoriščene dneve za prodajo se neprodanega vina. Oblasti zdaj teh dovoljenj nočejo izdajati.

Marino Vocci

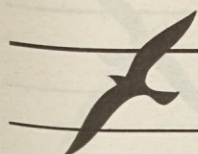
župan občine Devin-Nabrezina

Opravičil se je za zamudo, ker so na občini do pozne ure skupaj z odbornikom za kmetijstvo Radovicem in tehniki pregledali in sestavili lastne ugovore na regulacijski načrt, ki ga je pripravila prejšnja občinska uprava tik pred volitvami.

Resolucija

Na koncu je član glavnega sveta KZ Walter Stanissa prebral resolucijo občnega zbora, ki povzema vsebino poročil in razprave o devinsko-nabrežinskem regulacijskem načrtu in poziva devinsko-nabrežinski svet naj upošteva ugovore kmetov in stanovske organizacije in vnese v regulacijski načrt vse popravke, ki naj omobgocijo sodoben razvoj kmetijstva v občini.

Po magnetofonskih zapiskih skrajšano povzel j.k.

KMEČKA ZVEZA PO PODROBNI PREUČITVI NAČRTA

Ugovori proti regulacijskemu načrtu devinsko-nabrežinske občine

Zahteva, da se vnesejo vse spremembe, ki bodo omogočile razvoj

Novi splošni regulacijski nacrt devinsko-nabrežinske občine je dvignil mnogo prahu in kritik predvsem v vrstah kmetovalcev samih, ki so preko stanovskih organizacij tudi vložili svoje dokumentirane ugovore proti načrtu. Svoj ugovor je po podrobni proučitvi načrta naslovila na župana občine Devin-Nabrežina tudi Kmečka zveza, ki ga povzemamo v glavnih podarkih.

Kmečka zveza v svojem ugovoru, ki sta ga podpisala predsednik Alojz Debelis in za Združenje kraskih lastnikov G. Antonič, najprej ugotavlja, da je za dosego racionalnejšega razvoja

občine treba dati reg. načrtu jasne osnove in vsebine, ki morajo izhajati iz upoštevanja vseh značilnosti in faktorjev, ki so prisotni na teritoriju, tako naravnih kot družbeno-gospodarskih in etničnih. Za dosego teh ciljev pa je nujno, da se občinska uprava posvetuje z vsemi predstavništvi in organizacijami, ki so neposredni izraz zainteresiranega prebivalstva. V nasprotnem primeru ostaja nevarnost, pravi KZ v svojem ugovoru, da tovrstni instrumenti ne postanejo dejavniki razvoja, pač pa povzročitelji naravnega in gospodarskega propadanja, družbenega in kulturnega

obubožanja ter etničnega spreminjanja.

V nadaljevanju KZ ugotavlja, da občinska uprava ni v pričakovani meri upoštevala priporočil, ki jih je KZ posredovala, kar daje urbanističnemu instrumentu strogo vinkulativni značaj v neposredno škodo razvoja krajevnega kmetijstva. To dokazuje določitev velikih površin za park, ki je strogo zaščiten in iz katerega je kmetijstvo popolnoma izključeno. Regulacijski nacrt v nasprotju z zahtevami vsega kraskega prebivalstva, v celoti vsebuje in v nekaterih primerih celo presega zakona št. 442, ki namenja velike površine kraskega teritorija naravnim rezervatom. Norme reg. načrta pa ne dopuščajo nikakršnih dejavnosti, ki bi na katerikoli način utegnile spremeniti naravno okolje, tudi ko gre za tradicionalne kmečke dejavnosti. To se posebej prizadeva govedorejo, ki je ključna dejavnost za ohranjanje kmetijske panoge in za varstvo okolja. Prav tako bo reg. nacrt, ugotavlja KZ, negativno vplival, če ne celo uničevalno, tudi na vse ostale pobude kmečkega, združnega ali drugačnega značaja.

Kmečka zveza posebej opozarja občinsko upravo na nujnost takojšnje rešitve vprašanja kmetijstva v njeni občini. Družbenega, gospodarskega, kulturnega in etničnega vprašanja naše skupnosti ni mogoče reševati od primera do primera ter ga podrežati strogo vinkulativnemu načrtovanju. Krajinskega teritorija in na-

ravnega okolja ni mogoče zaščititi zgolj pasivno z vinkulativnimi zakoni in normami, temveč je treba k zaščiti teritorija in okolja pristopiti aktivno s podpiranjem in načrtovanjem tradicionalnih dejavnosti in ob upoštevanju pedvsem človeka, ki na teritoriju živi in ga ohranja.

V nadaljevanju Kmečka zveza ugotavlja, da je iz analize reg. načrta za občino Devin-Nabrežina razvidno, da je eden njegovih ključnih trenutkov varstvo narave, saj dodeluje izrazito naravovarstvenim conam veliko večino občinskega teritorija, ta težnja pa je popolnoma uskladjena z načinom izvajanja kmetijske dejavnosti na celotnem občinskem teritoriju. Zato preseneča, da je načrtovalec to spregledal, saj vsako ve, da je krasko tradicionalno kmetijstvo sonaravno in naravi prijazno. Že samo dejstvo, da hoče občina ohraniti Kras v privlačni obliki, ki jo je izoblikovala kmečka roka skozi stoletja, pomeni, da ga ta roka ni izmalicila temveč oplenitila. Zato ni razloga, da bi kmetijstvu zaprli vrata. V manjši meri velja to tudi za druge cone, ki jih je načrtovalec sicer namenil kmetijstvu, a jim je dal normativno, ki ne dopušta razvoja primarne dejavnosti v zadostni in gospodarsko zadovoljivi meri.

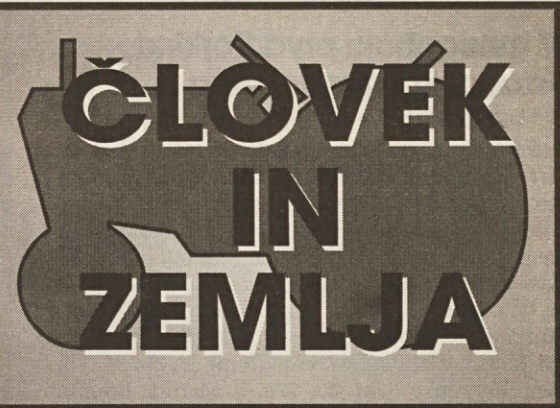
V nadaljevanju Kmečka zveza ugotavlja, da reg. nacrt občine Devin-Nabrežina ne sledi kmetijski politiki Evropske unije, ki je usmerjena v vrednotenje sonaravnega kmetijstva in da sprejete

norme bodo preprečile udeležanje Razvojnega načrta za kmetijstvo in s tem prikrajšala kmete in posledično celotno krajevno skupnost za dober del sredstev, ki jih ta nacrt daje na razpolago kmetijstvu za razvoj govedoreje, zlahtnih kultur, gozdarstva in kmečkega turizma.

Zato, da se kmetijstvu k v okviru usklajenega družbeno-gospodarskega teritorija zagotovi popolno sprostitev pri izvajanju njegovih večplastnih funkcij, ki se mu danes priznavajo, Kmečka zveza zahteva, da se v reg. nacrt vnesejo vse potrebne spremembe, ki omogočajo uresničitev tega razvoja in sicer:

- omejitev naravnih rezervatov samo na območje, kjer so prisotne izrazite naravne danosti;
- razbremenitev teritorija nepotrebnih bremen, ki jih nalagajo številne in preveč omejevalne norme za uporabo teritorija, zaradi katerih je nemogoče izvajanje skladne kmetijske dejavnosti ter je istočasno prizadeta lastniška pravica domačinov z nepopravljivo materialno in gmotno škodo;
- poenotenje normative z regulacijskimi načrti ostalih občin, da se doseže homogeno upravljanje celotnega kraskega teritorija, ki je po naravnih danostih in prisotnosti tradicionalnih dejavnosti enoten prostor.

Tem splošnim ugotovitvam Kmečke zveze k njenemu ugovoru, so predložene tehnično podkrepjene priloge k posameznim normam. (en)

NOVICE

Srečanje o novih kvotah mleka

V ponedeljek, 4. maja, ob 20.30, bo v prostorih Kraskega muzeja v Repnu, na pobudo Kmečke zveze srečanje rejcev, proizvajalcev mleka v zvezi z novimi kvotami mleka, o katerih so bili pisмено obveščeni. Komur ni bila dodeljena prava oz. pripadajoča mu kvota, lahko vložijo priliz na Deželo in ALMA. Udeleženci srečanja bodo dobili vsa potrebna pojasnila. Glede na to, da zapade rok za vložitev pritožbe 15 dni po prejemu pisma, pozivamo vse zainteresirane, da se srečanja gotovo udeležijo tudi zato, da se morebitne pritožbe vložijo čimprej in predvsem pravočasno.

Higienske norme

Zaradi prilagajanja higienskih in zdravstvenih norm predpisom Evropske unije, so pristojne oblasti v zadnjem času poostrele izvajanje norm in kontrole na področju pridelave in predelave hrane. Posebne pozornosti je deležno vinarstvo (od kontrol birokratskih obveznosti do kontrole prostorov, kjer se vino proizvaja in hrani). Da svoje člane podrobno seznani s predpisi, ki jih na področju vinarstva in kletarstva zahteva krajevno zdravstveno podjetje (ASL), sklicuje Kmečka zveza v torek, 5. maja, ob 20.30 v prostorih razstavne dvorane Zadrzne kraskeske banke na Opcinah (Ul Ricreatorio 2) srečanje o zdravstvenih predpisih v vinarstvu. Na srečanju bosta prisotna dr. Tiziana del Pio Luogo in izvedenec Augusto Ventura, ki sta pri zdravstvenem podjetju v Tistu odgovorna za to tematiko. Člani KZ, vinogradniki, so toplo vabljeni k udeležbi.

Pomoč za Posočje

Na zadnjem občnem zboru je predsednik Kmečke zveze na koncu svojega predsedniškega poročila naslovil na udeležence občnega zbora in na vse člane Kmečke zveze, pa tudi na vso javnost, poziv k zbiranju denarne pomoči za prebivalstvo Posočja, ki ga je prizadel hud velikonočni potres. Med prizadetimi so številni kmetje in je zato prav, da jim tudi mi iz zamejstva na konkreten način izrazimo svojo solidarnost v stiski. Kmečka zveza vabi vse svoje člane, da se temu pozivu odzovejo v čimvečjem številu. Svoje prispevke lahko oddajo v uradih Kmečke zveze v ul. Cicerone ali v uradih njenih podružnic.

Glavni svet KZ

V četrtek, 7. maja, ob 20.30, se bo na sedežu v Ul. Cicerone 8, sestal novoizvoljeni glavni svet KZ z naslednjim dnevnim redom:

1. Izvolitev predsednika in dveh podpredsednikov;
2. Imenovanje izvršnega odbora;
3. Imenovanje komisij;
4. Ocena občnega zbora;
5. Organizacijska vprašanja;
6. Razno. Zaradi pomembnosti dnevnega reda je zaželeno, da kar največja prisotnost članov glavnega sveta.

Resolucija KZ

Na občnem zboru Kmečke zveze je član njenega upravnega odbora Walter Stanissa prebral predlog resolucije v zvezi z regulacijskim načrtom devinsko-nabrežinske občine. V resoluciji, ki je bila sprejeta z aplavzom, je med drugim rečeno, da so se hvalevredna izhodišča in smernice, ki so bile izražene načrtovalcem, na žalost izjalovila, saj so elaborati v bistvu pokopali kmetijske dejavnosti pod goro predpisov, ki bodo naknadno močno omejevali kmetovanje v tej občini.

Obstaja resna nevarnost, da ta instrument, kot že drugi urbanistični predpisi, ne bo dejavnik nobenega razvoja, temveč se eden izmed dejavnikov naravnega in gospodarskega propadanja, družbenega in kulturnega obubožanja ter etničnega spreminjanja.

Ob tem se grenka ugotovitev, da ceprav smo občini posredovali, kot nabolj predstavniška strokovna organizacija tržaskih kmetov svoje pripombe, jih zaenkrat ni upoštevala v pričakovani meri.

KZ ob tej priložnosti poziva občinsko upravo naj se pri dokončni odobritvi načrta vnese vsaj vse tiste popravke, ki naj omogočijo razvoj kmetijstva, tudi na majhnih in nehemogenih območjih iz katerih so danes sodobne, gospodarsko opravičljive in specializirane kmetijske dejavnosti, skoraj popolnoma izključene.

Nedopustno je, da se z danostmi, ki so poznane vsem, območja z visoko rodovitnostjo in ugodno lego za specializirane kulture, vinkulirajo tudi na najstrožji način.

Kot organizacija, ki je preko 40 let izrazil tistih kmetovalcev, ki so ta teritorij ustvarili z delom svojih rok, ostajamo prepričani, da družbenega, gospodarskega, kulturnega in etničnega vprašanja naše skupnosti ni mogoče reševati od primera do primera, in močno zagovarjamo stališče, da je treba k zaščiti teritorija, mišljeno tudi iz vidika manjšine, pristopiti aktivno. Ta zaščita pa naj se udeleženi predvsem z načrtnim podpiranjem kmetijskih dejavnosti ob upoštevanju človeka, ki na teritoriju živi, dela in ga ohranja. »

Varstvo trte in oljke

Svetovalna služba, ki deluje v okviru tržasko Pokrajine za usmerjeno varstvo trte, svetuje na trti sledeci poseg:

Ko ocesa odčenejo je ob močnem deževju možen napad črne pegavosti (Phomopsis viticola), predvsem v vinogradih, kjer se je bolezen pojavila že v prejšnjih letih. Bolezen zatiramo, ko so mladice dolge približno 4 cm, s slededimi sredstvi: z močljivim mikroniziranim zveplom v količini 1-1,2 kg na hektoliter, ali Mankozebjom 80% ali tudi Metiramjom 71% v količini 400 gr na hektoliter. Upoštevajoc vegetativno razvojno fazo trte, porabimo za skropljenje 4-5 hektolitrov vode na hektar. Za informacije je na razpolago telefonske tajnica, ki odgovarja na številko 2029000.

V tem obdobju pa so možni ob deževju tudi napadi OLJČNE KOZAVOSTI (Spilocaea oleagina). V oljčnih nasadih, kjer se je bolezen pojavila v prejšnjih letih se svetuje skropljenje do 5. maja s bakrenimi pripravki (npr. kabrov klorid 50 odst. v odmerku 300 - 500 gr/hl).

Svetovalna služba Kmečke zveze za svetuje poleg omenjenega posega, tudi zatiranje, predvsem v vinogradih, kjer je bil škodljivec prisoten že v prejšnjih letih, trsne kodravosti ali akarinoze. Spoznamo jo po tem, da so poganjki krajši od normalnih, listi na okrnilih poganjkih pa ostanejo manjši. Škodljivca (gre namreč za prsico) zatiramo z ENDOSULFAN-om (Thiodan) in z BROMO-PROMIL-om (Neoron).

Kmetijska opravila v maju

Po zelo mili zimi je pomlad vzcvetela. Z veseljem bomo torej postorili kmetijska opravila, ki so tipična za mesec maj.

Vinograd - Trte so pozele, zato jim moramo odslej naprej posvetiti precej pozornosti. Vinograd obdelujemo do globine 10 do 12 centimetrov. Globlje ne smemo, da ne bi poškodovali korenin. Če vinograd pustimo otavljene, sedaj pokosimo. Najbolj pa bomo sedaj posvetili skropljenju proti peronospori, o kateri bomo podrobneje poročali naslednji teden.

Oljčni nasad - Na koncu meseca oljka cveti. Mogoče bo leto cvetela nekoliko prej. Pred cvetenjem je dobro, da pognojimo z dušikom, s tem povečamo oplojevanje oljk. V ta namen bomo na primer uporabili 450 gramov amonijevega sulfata ali 200 gramov uree na srednje veliko rastlino.

Sadni vrt - Bodisi v sadovnjaku kot v oljčnem gaju travo pokosimo. Neobdelana zemlja nekoliko zaustavi rast plevela in pomaga pri ohranitvi strukture zemlje. Pokoseno travo lahko pustimo v sadovnjaku, da na ta način tvori organsko

snov. Lahko jo denemo okrog dreves. Če pa zemljo okrog dreves obdelujemo, je sedaj pravi čas za to. Obdelovanje pa naj bo zelo površinsko, da ne bi ranili korenin. V tem mesecu pobirajo prvo sadje, to so češnje. Paziti moramo, da ob pobiranju ne polomimo drobnih vejic, to je majskih kitic. Slednje so za češnje produktivne več let, a se rade lomijo. Pri zgodnjih sortah breskev in marelic redčimo plodove, če opazimo na slednjih preveliko rodnost. Redčenje plodov opravimo, ko se naravno odpadanje plodicev konca. Takrat imajo sadeži približno velikost oreha. Pustimo en sadež vsakih 8 - 10 cm pri breskvah, vsakih 5 - 6 cm pa pri marelicah. Manj sadežev pustimo na tistih, v glavnem notranjih vejah, ki so sibekeje. Take veje dobivajo manj svetlobe in torej tvorijo manj hrane za razvoj plodov. Odstranjevali bomo seveda manjše, bolne in ne dobro razvite sadeže. Redčenje plodov opravimo vse dokler je kosčica toliko mehka, da se zlahka s dčž razpolovi z navadnim nožem. Poznejše redčenje nima več učinka.

Zelenjavni vrt - V vrtu sejemo lubenice, blitvo, korenjček, radic, fízol, solato, spinaco, peteršilj, baziliko in drugo. Nadaljujemo s presajanjem paradiznika, jajčevcev, paprike, bučk in kumar. Grahu postavimo oporo, če tega se nismo storili. Zgodnje sorte v toplejših krajih pobiramo. Oporo postavimo tudi paradizniku in fízolu.

V tem mesecu se na vrtu pojavita trava in plevel, ki ju moramo takoj odstraniti, da ne bi ovirali rast nasih povrtnin. Ob suhem vremenu moramo zmerno zalivati. V maju je najboljše, da to storimo zjutraj pred soncem. Na ta način se bodo rastline čim prej posušile in bile tako čim manj podvržene boleznim.

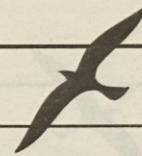
Zelo skromno gnojimo. Paziti moramo, da gnojil ne trosimo nad rastlinami, gnojila rahlo podkopljemo in zalijemo. Za gnojenje rastlin, ki imajo dolgo

življensko dobo (paradiznik, bučke, kumare,...) so na prodaji tudi taka gnojila, ki le počasi razpadajo in torej dajejo na razpolago hranilne snovi veliko časa. To so na primer Azorit, Nitrophonska gold, Agri-Slow in drugi. Upoštevati moramo doze navedene na konfekciji.

V maju pobiramo disavnice (zajbelj, timijan, rozmarin) za sušenje. To storimo v jutranjih urah. Sušimo jih v senci. Okrasni vrt - Cas je, da sadimo gomoljke in cebulnice, kot so vrtnice, dalije, gladiole in druge, ki cvetijo poleti. Pomladanskim cebulnicam, ki se cvetijo (npr. tulipanom), dodamo mesano gnojilo tipa 12-6-18, 20 gr. na kv. meter. Potem ko smo sadili gladiole, jim postavimo oporo. Presajamo lončnice.

Trato pokosimo 4 do 5 centimetrov visoko, nato jo zalijemo in pognojimo z majhno količino gnojil. Lahko se sejemo nove trate. Na 10 - 30 kv. metrov površine uporabimo 1 kg semena. Takoj, ko posejemo, jo tudi zalijemo. Na novo sejana trata mora biti v maju vedno dovolj vlažna.

dr. Magda Sturman

NOVICE

V mnogoboju prva Korkina, Tržačanka Bremi ni peta

ST PETERSBURG - V finalu mnogoboja na evropskem gimnastičnem prvenstvu je zlato kolajno osvojila Rusinja Svetlana Korkina. V močni in izenačeni gimnastični predstavi so se v ospredje prebile predvsem telovadke držav nekdanjega vzhodnega bloka, a mlada Tržačanka Martina Bremi ni zasedla končno 5. mesto. Slovenka Mojca Mavrič je bila sedemnajsta. Izidi mnogoboja: 1. Svetlana Korkina (Rus) 38, 624, 2. Simona Amanar (Rom) 38, 392, 3. Claudia Presecan (Rom) 38, 267, 4. Viktorija Karpenko (Ukr) 37, 774, 5. Martina Bremi ni (Ita) 37, 543, ...17. Mojca Mavrič (Slo) 35, 787.

Danes mali maraton od Miramama do Trsta

TRST - Na današnjem malem maratonu Dveh gradov (od miramarskega do tržaškega s ciljem na Velikem trgu) bo predvidoma nastopilo rekordnih 5.000 hodecev in tekačev. Na startu tekmovalnega dela, dolgem 21 km z nagradnim skladom 25 milijonov lir, bosta tudi kenijska tekaca Julis Bitok in Philip Rugut, Italijo pa bo zastopal Tržecan Michele Gamba. Netekmovalni tek je dolg 8, 5 km. Rekord proge sta dosegla lanska zmagovalca Kenijec Kiprono (1:02, 13) in Sibirijka Dancinova (1:12, 41). Tekmo organizira združenja La Bavisela.

Biaggi v prvi vrsti

JEREZ DE LA FRONTERA - Na treningu tekmovalcev v politriskem razredu za današnje motociklistično VN Španije je najboljši čas dosegel Španec Carlo Checa (honda pons). Italijan Max Biaggi (honda kanemoto) bo s 4. časom startal v prvi vrsti, svetovni prvak Michael Doohan pa bo začel iz druge vrste. V četrtlitrskem razredu so se izkazali Italijani in Aprilia. Najhitrejši je bil Loris Capirossi pred Marcelom Lucchijem in Valentinom Rossijem.

Obradović ostaja v Rimu

RIM - Rimski košarkarski prvotilas Pompea je obnovil pogodbo z 29-letnim srbskim play makerjem Saso Obradovićem, ki je v play offu dosegel povprečno 20, 3 točke z več kot 50% uspešnosti pri metih. V sporočilu kluba je receno, da so Obradoviča potrdili bodisi zaradi učinkovitosti bodisi zaradi človeških lastnosti.

Utah se je rešil, Charlotte v 2. krogu proti Chicagu

HOUSTON - Košarkarji Utah Jazz so v četrti tekmi prvega kroga končnice ameriške košarkarske lige NBA v Houstonu premagali domače rakete s 93:71, izenačili izid v zmagah na 2:2 in izsilili se odločilno peto tekmo. S to zmago so se verjetno izognili prvi ponovitvi neslavnega rekorda, da bi jih kot prvopostavljeno moštvo že v uvodnem krogu končnice premagala ekipa, ki je bila po rednem delu sele na osmem mestu. V zgodovini NBA se je doslej to zgodilo le enkrat, ko je 1994 Denver izločil Seattle. Zmagovalec dvoboja med Utahom in Houstonom (peta tekma bo danes v Salt Lake Cityju) se bo v drugem krogu pomeril s San Antoniom. Igralci Charlotte so sele drugič v zgodovini svojih nastopov v NBA preskočili prvo oviro v končnici. V Atlanti so premagali domače jastrebe z 91:82 in se s skupnim izidom 3:1 v zmagah uvrstili v drugi krog končnice, kjer pa se bodo srečali s Chicagom.

Kaiserslautern prvak

BERLIN - Nogometni klub Kaiserslautern se je vpisal v nemško športno zgodovino. Domača zmaga s 3:0 proti Wolfsburgu je bila namreč dovolj za osvojitve naslova državnega prvaka, potme ko je še lani nastopal v drugi ligi.

KOLESTARSTVO / DIRKA PO SLOVENIJI

Boj med Krko in Rogom?

Če Vršič ne bo prehodan, bo šla »kraljevska« etapa čez Črni vrh

Potem, ko je v lansk sezoni odpadla, se mednarodna kolesarska etapna dirka »Po Sloveniji« kategorije open letos predstavlja v novi preobleki. Letošnji start je več mesecev pripravil poseben odbor v sklopu Kolesarske zveze Slovenije, kot že v prejšnjih letih pa v vlogi prirediteljev na tej dirki nastopajo tudi kolesarski navdušenci iz zamejstva.

Z jutrišnjim startom v Ptujju in s ciljem, prihodnjo nedeljo, kot že tradicionalno v Novem mestu, se bo skozi dirko zvrstilo sedem etap. Med temi obetajo poseben odmev v naše kraje dve »primorski« (in obenem najdaljši) etapi in sicer v petek, 8. maja pot iz Ribnice v Novo Gorico (200 km) in naslednji dan, v soboto, 9. maja, iz Nove Gorice v Ljubljano pred Skupščino.

Sobotna etapa naj bi bila tista, ki bi vodila čez odločilen Vršič. Zaradi nedavnih potresnih sunkov pa je plaz poskušal dovesti v dolini Trente, zato jemljejo prireditelji v postev alternativno

rezervno etapo, ki so jo pripravili v primeru, da bi sneg onemogočil prehod Vršica. »Kraljevska« etapa bo tako najbrž šla čez Ajdovščino, Col in Črni vrh v Cerknico do Ljubljane.

Iz tekmovalnega vidika se konkurenca kaže pretežno na isti ravni, čeprav se med osemnajstimi ekipami, marsikatera predstavlja v profesionalni postavi. Med te spada tudi novomeška Krka Telekom, kateri bo prav gotovo trn v peti na novo skovano moštvo ljubljansko-ptujski Rog Radenska - Perutnina Ptuj. Marsikdo namreč pričakuje, da bo dirka »Po Sloveniji« predvsem odrazala boj med tema konkurenčnima kluboma, ki nastopata sicer v različnih kategorijah, dosežata pa izredno primerljive rezultate.

Bo dirka »Po Sloveniji« razkrila najboljšega slovenskega kolesarja? Ali bodo Poljaki, Angleži, Čehi, Italijani, Nemci, Slovaki, Hrvatje, Bolgari in Nizozemci postavljali domačim polena pod noge? (JPC)

ODBOJKA / ZA NASLOV

Sisley Treviso tretjič prvak

Cuneo premagal po samih treh tekmah - Fomin najboljši

Alpitour Cuneo - Sisley Treviso 1:3 (3:15, 12:15, 15:11, 11:15)

Alpitour: Pascual 43 (8+35), Mastrangelo 2 (0+2), Jabif 5 (0+5), Papi 23 (8+15), Galli 18 (7+11), Grbic 10 (6+4), Giretto 13 (1+12), Casoli 7 (1+6), Simeonov, Sottile, Gerbi in Cussotto

Sisley: Gardini 16 (2+14), Follador, Gravina 25 (11+14), Zwerver 13 (3+10), Bernardi 16 (3+13), Blangé 9 (3+6), Di Franco (0+0), Fomin 50 (15+35), Pietrelli 4 (2+2), Desiderio, Santuz e Cisolla.

CUNEO - Sisley iz Trevisa je tretjič osvojil naslov državnega prvaka v odbojki, letos mu je to v finalu končnice uspelo že po samih treh tekmah. Kljub temu, da Zwerver, Gardini in Bernardi niso bili v optimalni formi (Bernardi je celo igral s polovico močjo zaradi poškodbe

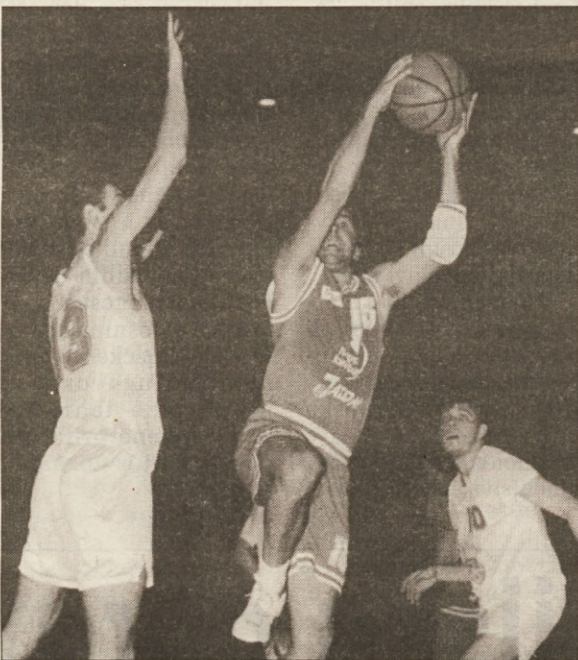
gleznja), so bili včeraj v teza-vah samo v tretjem setu, za gladko zmago pa se morajo predvsem zahvaliti neustavljivemu Rusu Fominu, odličnemu sprejemu in podajam svetovnega prvaka, Nizozemca Petra Blangeja.

Alpitour iz Cuneo, ki je redni del prvenstva končal na prvem mestu, je bil v finalu vedno v podrejenem položaju. Kot zmore je dejansko igral samo Španec Rafael Pascual, zelo pa je razočaral podajac Nikola Grbić, kiv odločilnih trenutkih ni vzdržal pritiska.

Pod vodstvom Daniela Bagnolija, ki je zamenjal Korejca Kim Ho Cula, je Sisley osvojil 14 zaporednih tekem, prihodnje leto pa naj bi bil še močnejši, saj se govori, da bo Modeni iztrgal Nizozemca Baasa Van De gorja in Marca Braccija.

KOŠARKA / SINOČI V C LIGI

Jadranovci dobili tudi zadnjo tekmo

Marko Hmeljak (Foto KROMA)

Minerva - Jadran Nuova Kreditna 72:78 (39:36)

MINERVA ARDITA: Marini 11 (2:2), Borsi 14 (3:5), Mompiani 4, Bassi 3 (1:1), Tomasini 10 (2:2), Lugan 2, Kristancic 4, Fortunati 11 (2:2), Tosoratti 13 (1:2), Maggi n.v., trener Bosini.

SON 24. PON: Fortunati (39). 3T: Tosoratti 2, Borsi 1, Fortunati 1, Marini 1.

JADRAN: Franco 9 (1:2 prosti meti, 4:7 met za dve, - met za tri), Oberdan 13 (7:14, 3:9, 0:1), Pregarc 14 (4:4, 5:9, -), Samec 9 (1:2,

4:6, 0:1), Rauber 20 (3:3, 7:9, 1:5), Grbec 9 (3:4, 3:6, 0:2), Hmeljak 4 (-, 2:5, 0:1), Valente n.v., Slavec n.v., Buštin n.v., trener Vatovec.

SON 17. PON: Samec (27). 3T: Rauber 1.

SODNIKA: Baseggia (Breda di Piave) in Meggiato (Benetke).

GORICA - Bila je to tipična tekma konca sezone med ekipama, ki sta po regularnem delu dosegla svoj cilj: Ardita si je zagotovila obstanek v ligi, jadranovci pa 3. mesto na lestvici in s tem igranje v končni prvenstva. Tekma je bila tako precej nezanimiva in se je razvivala le v zadnjih dveh minutah, ko so gostitelji z osebnimi napaki, večkrat tudi grobimi, zaustavljali Jadranove napade. Nasi košarkarji pa se niso dali presenetiti. Bili so, razen Oberdana, kar je pravo presenečenje, točni pri prostih metih in tudi zaslužen zmagali. Od posameznikov bi tokrat pohvalili predvsem kapetana Sandija Rauberja, ki je bil z 20 točkami najboljši strellec tekme in je imel tudi 10 skokov. Dobro sta igrala se David Pregarc in Peter Franco, ki je dosegel rekordnih 9 točk v Jadranovem dresu.

V soboto pa caka doma jadranovce prva tekma končnice prvenstva proti Fagagni.

(Kaf)

Andrej Vremec in igralci Zarje/Gaje B gostje Športela

Gostje jutrišnjega Športela, oddaje o športu po TV Koper-Capodistria (ob 22.30) bodo Kontovelov trener Andrej Vremec in nogometni ekipe Zarje/Gaje B, ki z izključno slovenskimi igralci nastopa v 3. amaterski ligi. Posneli so tudi dva prispevka: z zaslužnim športnim delavcem SD Breg Silvestrom Korenom in s perspektivnim gorskim kolesarjem SK Devin Kristjanom Leghisso. Sledil bo kotiček Sport pod Triglavom in seveda kviz Škrtoč.

KOŠARKA / V A2 LIGI

Za Goričane in Tržačane danes prvi polfinale

Obe ekipi igrata doma

GORICA, TRST - Za goriško Dinamico in tržaški Generel se bo danes začel sklepni del košarkarske A2 lige. Obe ekipi bosta danes igrali polfinalni tekmi, od 17. t.m. pa bo na sporedu veliki finale za prestop v A1 ligo, in upati je, da bosta v finalu igrala oba prestavnika iz nase dezele.

Tržaško moštvo, ki bo imelo v prihodnji sezoni novega sponzorja (tržaški klub je že podpisal pogodbo z neko ameriško tvrdko, ime bodo sporočili po končanem prvenstvu), bo v prvi tekmi današnjega polfinala igralo doma proti Faberju Fabrianu, ki je precej neprisiljivo v četrtfinalu izločil Sicc iz Jesija. Faber je dokaj neugoden nasprotnik, ki ga je treba vsekakor spoštovati. Najboljši posamezniki v tem moštvu so Forti, Mannion in Tržecan Cavazzon, ki so bili med drugim tudi najzaslužnejši za zmago proti Sicc.

Goriška Dinamica, pri kateri bo spet igral American Dexter Cambridge, bo danes gostila Montano iz Forlija. Goričani so zadnje čase v dokaj dobri formi in so tudi danes nesporni favoriti za zmago. Med tednom se je na trening-tekmi proti Biniju lažje poskušoval Michele Mian, ki pa bo danes zanesljivo na igrišču. Mian je za goriško ekipo nenadomestljiv.

V A skupini sta polfinalna para naslednja: Binivaggi Livorno - Bancosardegna Sassari in Snai Montecatini - Casetti Imola.

V polfinalu se igra na tri zmage. Spored tekem pa je naslednji: danes, 7., 10., 12. in 14. t.m.

KOŠARKA

Bolonjski Teamsystem zmagal s težavo

Prva polfinalna tekma končnice

CASALECCHIO DI RENO - V prvi tekmi polfinala končnice košarkarske A1 lige je favorizirani Teamsystem s težavo premagal Cfm Reggio Emilia z rezultatom 72:64 (31:37).

TeamSystem: Fucca 10, Vidili 8, Myers 15, Wilkins 17, O'Sullivan 4, Chiacig 5, Rivers 13. Cfm: Ragazzi 6, Basile 15, Jent 27, Davolio, Pastorio 10, Damiao 6, Amabili.

Ljubljancani sedmič prvaki

LJUBLJANA - V 3. finalni tekmi je Union Olimpija po pričakovanju premagala Kovi-notehno Polzeo z 72:75 (39:28) in tako sedmič osvojila naslov košarkarskega državnega prvaka Slovenije. Pri gostiteljih je bil najboljši strellec Tusek (17 točk), pri gostih pa Horvat (29). Za 3. mesto je Pivovarna Lasko premagala Krko s 95:72.

KOŠARKA / SINOČI V D LIGI

Kontovelcem zlata vredni točki

Cicibonaši so izgubili doma

Kontovel - Isontina 85:74 (44:44)

KONTOVEL: Pertot 16 (5:8), Krizman 2 (2:2), Spadoni 5 (0:2), Turk 22 (5:6), Emili 1 (1:2), Gulic n.v., Civardi 10 (6:7), Starc 17 (7:8), Cerne 2, Godnic 10 (6:6), trener Vremec.

3T: Starc 2, Pertot 1, Spadoni 1. SON 30. PON: Spadoni (25), Cerne (35).

Kontovelci so sinoci proti neposrednemu tekmeču za obstanek v ligi osvojili nadvse pomembno zmago, ki je toliko bolj dragocena, ker so nasi košarkarji nadoknadili tudi negativno razliko s prve tekme, ko so izgubili za 4 točke.

Tudi sinoci je kazalo, da Kontovelcem ne bo slo najbolje, saj so v prvem polcasu celo zastajali za 11 točk. Nato so vendarle reagirali in stanje ob polcasu celo izenačili. V nadaljevanju so nasi košarkarji igrali zelo dobro tako v obrambi kot v napadu. Bila je to gotovo ena njihovih najboljših iger v tem prvenstvu. Predvsem so zadovoljili glede skupinske igre in velike borbenosti. Priigrali so si tako majhno prednost, ki so jo nato povečali na celih 11 točk. Gostje so skušali z osebnimi napakami zaustavljati uspešno igro Kontovelcev, toda nasi so bili zelo točni pri prostih metih in so tako povsem zaslužen zmagali.

Za dobro igro, predvsem v drugem polcasu, in za zlata vredni točki je treba pohvaliti vso ekipo. (B.S.)

Cicibona Pref. Marsich - Romans 67:69 (38:45)

CICIBONA: Persi 21 (6:9 prosti meti, 6:9 met za dve, 1:2 met za tri), Pettiroso 4 (-, 2:4, -), Pavlica 4 (2:2, 1:2, -), Dilissano 11 (1:3, 5:7, -), Krizmancic 5 (1:4, 2:6, -), Ursic 4 (-, 2:8, -), Furlan 6 (-, 3:3, -), Stefancic 11 (4:4, 2:3, 1:3), Giacomini 1 (1:2, 0:2, -), trener Battilana. SON 20. PON: Ursic (38). PM 15:24. 3T: Persi 1, Stefancic 1.

Cicibonasi, ki so nastopili brez Andreja Zuplina, so včeraj izgubili proti Romansu. Poraza sicer ne gre jemati tragično, saj so si cicibonaši že kolo prej zanesljivo zagotovili obstanek v ligi. Seveda pa bi bilo bolje zmagati.

Nasi košarkarji so slabo začeli, tako da so gostje najprej dosegli rahlo prednost, da bi jo nato povečali kar na 17 točk (34:17). Z vstopom na igrišče mladega Stefancica, Giacominija in Furlana pa se je Cicibona igra znatno izboljšala, tako da je naše moštvo uspelo zmanjšati zaostanek na 7 točk. Tudi v začetku drugega polcasu so bili gostje boljši in povodli za 10 točk. Cicibonasi so nato le reagirali in najprej dohiteli goste ter v 38 minuti tudi dosegli prvo vodstvo s 64:62. Bil se je nato oster boj za vsako točko. 30 sekund pred koncem je Romans vodil z dvema točkama razlike (69:76). Cicibonasi so imeli na razpolago zadnjo akcijo. Tri sekunde pred koncem je mladi Stefancic, ki je bil gotovo eden boljših med domačini, izvedel met za tri, toda neuspešno in Romans je tako zmagal.

ODBOJKA / MOŠKA B1 LIGA

Obstaneek še ni nasitil valovcev

V Viserbi so z motivirano igro dosegli lepo zmago - Svoj položaj lahko še izboljšajo

Viserba - La Goriziana Kmečka banka 1:3 (14:16, 15:13, 11:15, 4:15)

VAL: Feri 10+21, Florenin 1+10, Snidero 15+20, Beltrame 4+12, Cola 7+12, Rigonat 3+2, Boz 0+0, Cernic 0+0, Visciano, Sulina.

Trajanje setov: 23, 39, 32 in 29 minut. Servis (točke/napake): Val 6/14, Viserba 4/13. Napak: Val 18, Viserba 19, Blok: Val 13, Viserba 9.

Kljub temu, da so si pretekli teden matematično zagotovili obstaneek, valovci se naprej trenirajo in igrajo z nezmanjšanim zagonom. Tekma z Viserbo je bila morda najtežja, kar jih se preostaja do konca sezone. Gostitelji namreč še niso popolnoma na varnem, s točkama pa bi si sinoči dokončno zagotovili obstaneek, vendar so jim Goričani z dovolj dobro igro prekrizali račune, sami pa utrdili svoje 6. mesto na lestvici.

V prvih treh setih so gostje zaigrali nihajoče. Dobrim trenutkom so sledile pavze, v katerih je Viserba dosegala po več točk zaporedoma. Znacilen dokaz o tem je prvi set. Val je povedel z 8:3, nato pa izgubljal celo s 13:9 in 14:10. Vi-

serba je imela na voljo dve zaključni zogi, vendar so sgostje ohranili mirno kri in dobili set na razliko. V drugem setu je bila slika obratna. Viserba je povedla z 8:2, valovci so reagirali in izenacili pri 11. točki, na koncu pa set vseeno predali gostiteljem. V tretjem setu so spet boljše pričeli gostje. Bili so stalno v vodstvu, čeprav so jim v drugem delu začele pojenjati moči. Po rezultatu 13:9, je Viserba zmanjšala zaostanek do 13:11, toda Goricanom živci niso popustili in so set spravili na varno, v četrtem setu pa so bili na igrišču pravi gospodarji.

Za dober nastop je treba pohvaliti vse igrance standardne šesterke, pa tudi Buzzinelli in Cernic sta kot taktični menjavi dobro opravila svojo nalogo. valovci bodo v naslednjem kolu gostovali pri Mirandoli, nato pa jih čaka še domači nastop z ekipo Due Castelli, tako da ne gre izključiti možnosti, da bi se povzpeli še za kako stopničko više. Res škoda bi torej bilo, če bi se moralo društvo odpovedati ligi in ekipi, o čemer pa se zdaj že vse bolj vztrajno govori.

ODBOJKA / ŽENSKA B2 LIGA

Kljub dobri reakciji nov poraz slogašic

Spet je bil usoden 5. niz

Koimpex Nuova kreditna - Ottica Cordenons 2:3 (11:15, 8:15, 15:13, 15:12, 11:15)

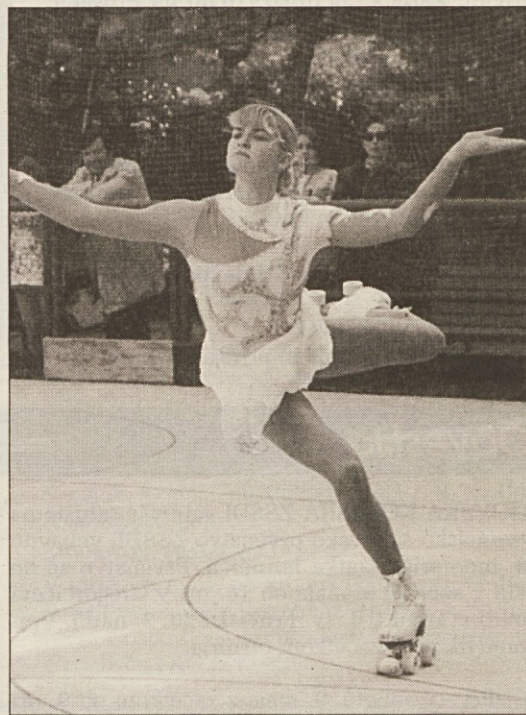
KOIMPEX NUOVA KREDITNA: Barbara Gregori 8+8, Paola Gregori 5+10, Vincenzi 5+14, Benovol 10+9, Molassi 3+8, Cok 3+2, Piccoli 1+0, Gruden 0+0, Fabrizi 1+2, Flego, Pertot.

Igralke Koimpexa Nuove kreditne so zaigrale neprimerno boljše kot pretekli teden na »nesrečnem« derbiju z Omo, a so žal tudi tokrat potegnile krajši konec, spet pa je bil usoden peti set.

Ottica Cordenons se je se do pred nekaj tedni potegovala za napredovanje v višjo ligo. Čeprav ji je ta cilj zdaj spodletel, je v Repnu pokazala dobro odbojko, odlikuje pa

se še posebej po tem, da zelo malo greši. V prvih dveh setih so Porde noncanke nadigrale domačo sesterko, ki je bila brez moči in je delovala potrto, posebno pomankljiva pa sta bila sprejem in obramba. Toda v naslednjih dveh setih so Drasičeve varovake odlično reagirale. Podaje in blok sta bila bolj natančna, zelo koristen pa je bil doprinos Katje Fabrizijeve, ki je posebno v 2. liniji dobro nadomestila Molassijevo. Slogašice so se nekajkrat izvlekle iz kočljivega položaja in izsilile tie break. Peti set je bil izenačen do 12:11, vse upe pa je pokopala sodniška napaka, razburjene domačinke pa se v nape- tem ozračju niso več znašle.

Prvenstvo UISP v kotalkanju: Poletovka Tanja Romano se je predstavila

V priredbi SD Polet je bilo 1. maja na open-skem Pikelcu deželno prvenstvo UISP v umetnostnem kotalkanju. Poletovka Tanja Romano (na sliki) je po pričakovanjih zmagala v kategoriji jeunesse. O njenem nastopu, o nastopu ostalih kotalkaric Poleta in Vipave in tudi o današnjem deželnem finalu FIPH (od 9. ure dalje na Patu v Ul. Costalunga) bomo še poročali.

ODBOJKA

Koimpex: Začarani tie-break

Tecnoaccessori Padova - Koimpex 3:2 (15:10, 15:5, 7:15, 13:15, 15:12)

KOIMPEX: Bertocchi 9+21, Božić 10+10, Colautti 2+0, Kralj 1+1, Populini 3+17, Princi 0+1, Radeić 3+4, Riolino 0+2, Stabile 7+17, Strajn 3+1, Volčić.

Servis (točke/napake): Tecnoaccessori 2:13, Koimpex 6:15.

Koimpex je tudi tokrat izgubil po petih setih igre, kar pa tudi pomeni, da sreča letos res ni na strani slogašev. Tokrat je sicer v vodstvo prva prišla domača ekipa, ki je prva dva seta tudi sorazmerno gladko osvojila. V tretjem se je trener pač odločil za drugačno postavo, saj je na igrišče posla Igorja Strajna v vlogi podajalca, rahlo poškodovanega Princija pa je centru zamenjal Danjel Radetić. Ti dve in se druge taktične zamene (na igrišču so se tokrat zvrstili malodane vsi igralci) so obrodile zaželene sove. V tretjem setu je Koimpex nadigral domačine, boljši pa so bili nasi fantje tudi v četrtem, čeprav je bil ta veliko bolj izenačen. V »tie-breaku« sta si bili ekipi popolnoma enakovredni. Koimpex pa je žal naredil nekaj napak več, kar je v takem sistemu igranja seveda usodno.

S tem porazom se je slogašem izmuznilo tudi 11. mesto na lestvici in se je zdaj treba pač sprijazniti z neizbežnim izpadom. Ostaja pa seveda velik priokus grenkobe, saj je bil sinočni letošnji že sedmi poraz z 2:3. (Inka)

ODBOJKA / SINOČI NA »1. MAJU«

Sočani brez težav dobili derbi z Borom

MOŠKA C LIGA

Bor - Soča Unitecno 0:3 (12:15, 10:15, 7:15)

BOR: Coloni 1+2, D. Furlanec 2+2, I. Furlanec 7+8, Ruttar 9+3, Čuk 1+6, Ritossa 0+1, Sustersić 0+0, Leghissa 0+0, Strolego 3+4.

SOCA: Braini 5+7, Battisti 3+1, Makuc 3+0, Mucci 0+0, Klede (na sliki) 12+13, Petejan 8+8, Tomsic 4+0.

Obe ekipi sta na tej tekmi opravili le formalnost, saj so borovci že zdavnaj izpadli iz lige, sočani pa so si že prej zagotovili obstaneek. Gostje so nasotčili v močno okrnjeni postavi, vseeno pa so zasluženo osvojili nov par točk.

V prvem setu so borovci že vodili z 12:4, nakar so popustili in gostje so z delnim izidom 11:0 tako dobili set. V drugem nizu je bil boj bolj izenačen. Borovci so spet povedli, tokrat z 10:6. Ponovno pa so popustili in sočani so z delnim izidom 9:0 osvojili tudi drugi set. V tretjem setu pa so gostje takoj vzeli pobudo v svoje roke, povedli z 10:1 in tekme je bilo tako konec.

Borovcem se je tudi na derbiju poznalo, da slabo obiskujejo treninge, tako da so bili brez moči tudi proti okrnjenim sočanom. (Dejan)

Itely Faedis - Olympia Agraria Terina 3:0 (15:7, 15:8, 15:3)

OLYMPIA: Maniá 1+11, Bensa 1+2, Dorni 0+3, Sfiligoi 1+0, Maraz 0+2, J. Terpin 3+8, Pintar 3+4, A. Terpin 0+2, Hlede 0+0.

Nasi odbojkarji so igrali zelo demotivirano, saj so na tem srečanju zbrali le 18 točk, in od teh so jih dosegli 9 po napakah

gostiteljev. Če dodamo še, da so zbrali le tri točke z blokom, potem je jasno, da več niso mogli doseči.

ŽENSKA C LIGA

Olympia Kmečka banka - Juvenilija 3:0 (15:7, 15:1, 15:1)

OLYMPIA: Corsi 4+2, Bulfoni 2+1, Silvana Princi 2+5, Pascolat 2+2, Pitacco 4+1, Vanja Cernic 2+2, Trapuzzano 1+2, Zotti 6+5, Skerk 1+1, Ciocchi 1+0, Lucia Princi 2+3, Mirjam Cernic 1+2.

Servis (točke/napake): Olympia 1/11, Juvenilija 2/2.

Sinocnje mlade nasprotnice Olympie v prvenstvu se niso zmagale, edini točki pa so osvojile brez boja proti Asfr iz Cedad. Serija porazov jih je precej zdelala, tako da so v Gorici igrane slabše kot v prvem delu. Goricanke so tako po dveh porazih prisle do zmage, ki jim se naprej omogoca, da se b orjo za končno 2. mesto na lestvici. Glede na moc nasprotnika je trenerka Silva Meulja izkoristila priloznost, da je na

igrišču zvrstila vse svoje igralko in jih tudi preizkusila v različnih vlogah (Daniela Ciocchi je nekja casa igrala tudi kot tolkač), kljub temu pa se razmerja moči niti za hip ni spremenilo. »Sinočnja tekma je bila za nas samo trening, a zmaga je vseeno dobrodošla, saj nismo vajeni izgubljati, zato smo se s tem uspehom nekoliko sprostili,« je povedala Meuljeva.

Imsa BCC Sovodnje - Torriana 1:3 (11:15, 15:9, 9:15, 9:15)

IMSA BCC SOVODNJE: Tomsic 5+1, Barbara Ursic 6+10, Paola Ursic 1+1, Monica Tomaisn 8+14, Ambrosi 3+10, Humar 4+5, Zuccairno 3+3, Danielis 0+1, Visintin.

Servis (točke/napake): 10/9. Blok 3+6.

Veliko bolj motivirane igralko Torriane so zasluženo dobile pokrajinski derbi z valovkami. Njihova zmaga bi lahko bila celo se bolj gladka, saj so tudi v drugem setu visoko povedle z 9:1. Valovke so v tem delu tekme dobro reagirale in s servisi Tanje Humar nadoknadile celoten zaostanek in zmagale, pri čemer Torriana ni dosegla več niti ene točke. Ostala dva seta (kot tudi prvi) sta bila izenačena neke do devet točke, vendar so na koncu vsake prevladale gostje, kimso sto zmago ohranile se kanček upanja v obstaneek v ligi. Torriana je tudi sicer pokazala dobro igro in pozna se vrnitev izkušenejše podajalke, ki v prvem delu sezone ni igrala.

Ostali izidi: Tarcento - Bmeters 3:1, Porcia - Asfr Cedad 3:1, Alimentaria - Martignacco 3:0.

ODBOJKA / MOŠKA IN ŽENSKA D LIGA

Vse naše ekipe KO, do seta le Naš prapor in Sava

Povratne tekme za razvrstitev bodo v soboto

MOŠKA D LIGA

Val Koimpex - Pav Remanzacco 0:3 (13:15, 8:15, 4:15)

VAL KOIMPEX: Orel 2+3, Frandolic 2+0, Marko Cernic 1+1, Faganel 2+3, Plesničar 3+7, Princić 5+3, Figelj 1+0, Mitja Cernic 0+0, Jelen 0+0.

Za valovce včerajšnja prva tekma za končno razvrstitev v D ligi ni bila zgolj formalnost. Z osvojitvijo končnega 13. mesta bi si namreč priigrali prvo mesto na seznamu društev, ki imajo pravico do ponovne vključitve med četrtoligase, če se v prihodnji sezoni kdo odpove nastopanju v tej ligi. Toda vse kaže, da se bodo morali Lavrencičevi in Begičevi fantje zadovoljiti s slabšo uvrstitvijo, saj je malo verjetno, da bi lahko na povratni tekmi v soboto v Remanzaccu nadoknadili tako visok zaostanek.

Tako kot že večkrat v povratnem delu prvenstva so valovci v Standrežu postregli s povprečnim nastopom, v katerem je prišla do izraza nehomogenost mostva. Tokrat se je valovce resnici na ljubo držala tudi smola, saj se je takoj na začetku tekme poškodoval Boris Jelen, ki je eden boljših tolkačev v mostvu. Z nogo je zadel ob stojalo za mrežo in je moral odtlej zaradi bolečin v gležnju slediti tekmi s klopi. Prvi set je bil kljub temu izenačen, saj so bili valovci enakovredni Remanzaccu vse do 13. točke. V naslednjih dveh setih so valovci igrali vse slabše in tako prepustili prosto pot nasprotniku, ki se ni zdel nepremagljiv.

Naš prapor - Casarsa 1:3 (11:15, 15:3, 9:15, 12:15)

NAS PRAPOR: Boskin, Devetak, Juretic, Korecic, Mucci, Pailin, Poletto, Sfiligoi, Leghissa.

Zagrizeni gostje so presenetili Goricanke, ki so tako kot znajo igrali samo v drugem setu. Pri igri Našega praporja se je mogoče poznalo, da na treningih posvečajo zdaj pozornost predvsem odpravljanju individualnih napak, tako da skupinska igra ni bila najboljša, pa tudi motivaciji ni bila na visku, saj so Brici z obstanom v ligi že dosegli svoj cilj in sinočnja tekma, ki je odločala o končnem 11. mestu, za njih ni predstavljala kdove kaksne motivacije.

ŽENSKA D LIGA

Cus Udine - Bor Friulexport 0:3 (15:13, 15:3, 15:12)

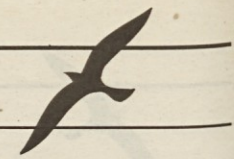
BOR FRIULEXPORT: Macho 2+6, Flego 6+5, Azman 5+6, Jana Milčević 3+3, Sadlowski 0+0, Rogelja 1+0, Zadnik 1+3, Sternad 0+0, Zorka Milčević.

V prvi tekmi za končno 7. mesto so borovke potegnile krajši konec, čeprav je morda končni izid zanje prehud. Videmski CUS je dokaj solidna ekipa, ki je pravzaprav s svojim nastopom presenetila in demantiral govorice, da je furlanska skupina po kakovosti slabša. Borovke so v drugem setu igrane porazno, a v 1. in 3. so bile nasprotnicam enakovredne. V prvem setu so jih po rezultatu 13:9 ujele pri trinajsti točki, v tretjem setu pa so bile borovke precej časa tudi v vodstvu. Videmcanke so boljsemu Borovemu napadu parirale z zelo živahnim igro v polju. O zmagovalcu so tako odločale malenkosti, Lahko rečemo, da so borovke naredile v ključnih trenutkih več napak, nekoliko pa jih je izdal tudi sprejem. V povratni tekmi se lahko vsekakor oddolžijo nasprotnicam za poraz.

Danone Rivignano - Sava 3:1 (15:6, 7:15, 15:10, 15:12)

SAVA: Babudri 1+4, Crissani 0+0, Furlan 8+1, Kosmina 3+10, Obad 0+0, Sossi 6+1, Spacal 7+14, Starc 4+0, Zagar 0+0.

Redni del prvenstva D lige se je sicer že zaključil, enako uvrščene ekipe iz vsake od obeh skupin pa se sedaj potegujejo se za dokončno uvrstitev. Sava je v boju za 11. mesto izgubila prvi dvoboj z Danonejem, vendar se ni vse izgubljeno, saj bo že prihodnjo soboto na Opčinah povratna tekma. Igralkam Save sta se tokrat pridružili mladi Petra Zagar in Karin Crissani, ki sta tudi igrali in s svojim nastopom povsem zadovoljilil. Ne glede na rezultat smo v Rivignanu lahko gledali lepo tekmo, škoda le, da si je Sava večkrat privoščila pavzo v igranju, kar je domača ekipa izkoristila. Nabrala si je nekaj točk prednosti, ki jih potem Sava ni več mogla nadoknaditi. (Inka)

domači šport

Danes

Nedelja, 3. maja 1998

NOGOMET

PROMOCIJSKA LIGA

16.00 v Standrežu: Juventina - Aquileia; 16.00 v

Bazovici: Zarja - Lucinico; 16.00 na Proseku:

Primorje - San Canzian

1. AMATERSKA LIGA

16.00 v Križu: Vesna - Futura; 16.00 v Castionsu

di Strada: Castionese - Sovodnje

ZACETNIKI

10.30 v Dolini: Breg - San Giovanni; 10.30 v Go-

rici, Ul. Capodistria: Audax S. Anna - Juventina

KOSARKA

NARASČAJNIKI

11.00 v Trstu, 1. maj: Bor Friulexport - Santos B

NAMIZNI TENIS

DEZELNO PRVENSTVO

9.00 v Zgoniku: nastopa in prireja SK Kras

NOGOMET / V A LIGI

Lecce premagal okrnjeni Lazio

Zmagoviti gol je dal Palmieri - Ostali spored bo danes - Udinese bo gostoval v Neaplju

Lecce - Lazio 1:0 (1:0)
STRELEC: Palmieri v 43. min.

LECCE: Lofieri, Sakic (36' dp Viali), Cyprien, Bellucci, Annoni, Cozza (39' dp Govedarica), Piangerelli, Giannini, Casale, Atelkin (28' dp De Francesco), Palmieri.

LAZIO: Ballotta, Grandoni, Negro, Lopez, Favalli (22' dp Mancini), Gottardi (17' dp Nedved), Fuser (1' dp Venturin), Almeyda, Marcolin, Casiraghi, Rambaudi.

SODNIK: Tombolini iz Ancone. KOTI: 11:4 za Lazio. RDECA KARTONA: Annoni (DP 40) in Cyprien (47 dp). RUMENA KARTONA: Giannini in Lopez.

KOTI: 11:4 za Lazio. GLEDALCEV: 10.000

LECCE - Na večerajšnjem anticipiranem srečanju 32. kola A lige je Lecce premagal Lazio, ki je nasotpil v močno okrnjeni postavi. Za Lecce je bila to Pirova zmaga, saj je moštvo že zanesljivo nazadovalo v nizjo ligo. Lazio pa je štedil svoje standardne igralce za sredino finalno tekmo pokala UEFA proti Interju.

Lazio bi lahko odnesel točko, saj je imel v 93. minuti igre idealno priložnost za izenačenje, toda domači vratar Lorieri je ubranil enajstmetrovko,

ki jo je izvedel Marcolin.

Ostale tekme bodo danes. Po lepi nedeljski zmagi proti Romi bo Udinese gostoval v Neaplju. Videmčani so sicer favoriti za nove tri točke, saj se je Napoli že zdavnaj poslovil od A lige. Neapeljčani pa bi lahko presenetili, saj bodo igrali neobremenjeni, medtem ko si Videmčani ne smejo privoščiti spodrsilaja.

Po zolčnih polemikah, ki so si sledile ves teden tekmi Inter - Juventus, bo zanimivo videti, kako bosta reagirala ob kluba, predvsem pa Inter.

DANASJNI SPORED (16.00): Atalanta - Bari, Bologna - Empoli, Fiorentina - Brescia, Napoli -

Udinese, Parma - Sampdoria, Roma - Milan, Vicenza - Juventus.

B liga: neoldočeno v Anconi

ANCONA - V večerajšnji anticipirani tekmi B lige sta Ancona in Reggina igrali neodločno z 1:1 (0:0).

Povedli so gostitelji z Altobellijem, gostje pa so izenacili z avtogolom Rippe.

DANASJNI SPORED (16.00): Cagliari - Perugia, Fidelis Andria - Reggina, Foggia - padova, Genoa - Salernitana, Monza - Lucchese, Pescara - Castel di Sangro, Torino - Ravenna, Venezia - Chievo, Verona - Treviso.

Derbi C2 lige na Roccu: Triestina za play off, Cittadella za prvo mesto

Stadion Rocco bo danes (ob 16. uri) prizorišče derbija kola C2 lige med Triestino in Cittadello. Tržacani bi z zmago se naprej lahko upali na končno 3. mesto, kar bi jim prineslo odlično izhorišče v play offu, Cittadella pa lahko še vedno celo dohiti Varese na vrhu lestvice in torej direktno napreduje v C1 ligo. Naloga Tržacanov ne bo lahka, saj je nasprotnik v odlični formi in igra izjemno napadalno, trenerja Beruatto in Dossena pa se bosta morala odpovedati poškodovanemu Gubelliniju.

ŠAH / OD SOBOTE V TRSTU

13. prvenstvo ZSSDI in memorial »Zlatka Jelinčiča«

Šah je pri nas na visoki ravni a se žal ne zna organizirati

Pred letom dni se je v Trstu odvijalo dvanajsto zamejsko šahovsko prvenstvo, ki ga je priredila Šahovska komisija pri Združenju slovenskih športnih društev v Italiji in ki je obenem veljalo za 8. memorial Zlatka Jelinčiča. Tedaj sta zmagala Drago Bajc iz Trsta in mladi mojster Jan Bednarik iz Gorice. Sledili so Filibert Benedetič, mojster Pino Laković, Dusan Jelinčič in drugi.

Trinajsto šahovsko prvenstvo ZSSDI za 9. memorial Zlatka Jelinčiča, se bo pričelo to soboto, 9. maja, ob 16. uri v Gregorčičevi dvorani v Trstu (Ul. sv. Franciska 20/2. nadstropje), nadaljevalo in zaključilo pa se bo naslednjo soboto, 16. maja.

Vpisovanje na prvenstvo je odprto vsem zamejskim šahistom v Italiji, bo pa tik pred njegovim začetkom. Od stevila vpisanih bosta odvisna igralni čas na šahista in sistem, po katerem bodo odigrali turnir. Lahko bodo igrali s sistemom vsak z vsakim, kot v zadnjih starih izvedbah, lahko pa tudi

kvalifikacije in finale, kot v nekaterih prejšnjih prvenstvih. Prvi trije uvrščeni bodo prejeli pokale, vsi ostali pa spominske kolajne. Zmagovalec si bo prislužil naslov zamejskega šahovskega prvaka za letošnje leto.

Od uvedbe zamejskih šahovskih prvenstev leta 1983 sta si naslov prvaka delila in »podajala« naša najboljša šahista in sicer mojster Filipovič in državni prvokategornik Egon Pertot. Na predzadnjem prvenstvu, ki je bilo prvič brez nepozabnega Boza Filipoviča, ki je za seboj pustil veliko praznino, pa je zmagal Laković. Lani sta si, kot rečeno, turnirsko zmago delila, in to oba prvič, Bajc in Bednarik, ki je v tem času pri samih 23-tih letih že postal mojster in veliko upanje ne samo zamejskega šaha. Da pa je z njim delil zmago Drago Bajc in da se je Laković uvrstil le na četrto mesto je dokaz več, da je zamejski šah na zelo visoki kvalitetni ravni in prav škoda je, da se ne zna organizirati tako, kot bi njegova kakovost tudi zahtevala.

NOGOMET / PROMOCIJSKA LIGA

V zadnjem kolu vsa tri naša moštva na domačih tleh

Zarja/Gaja - Lucinico

Vzhodnokraška ekipa bo končala letošnje prvenstvo na domačih tleh, kjer bo igrala z ekipo iz Ločnika, ki je lani bila med protagonistmi, letos pa je v začetku precej nihala. V prvih osmih tekmah je izbojevala le eno zmago in pet neodločenih rezultatov. S tem je začela zaostajati za vodilnimi in takoo ji je zmanjkalo elan, da bi se potegovala za vrh lestvice. Prvi del prvenstva je končala na 10. mestu z 19 točkami. V nadaljevanju je bil izkupicek nekoliko boljši: sedem zmag, brez neodločenega izida in 7 porazov. Trenutno je na 6. mestu lestvice s 40 točkami, v Bazovico pa prihaja po dveh zaporednih porazih.

V taboru »modro-rumenih« glede postave ni problemov. Po vsej verjetnosti bo trener Tul poslal na igrišče pomlajeno ekipo z nekaterimi mladinci, ki so se že dobro odrezali v tem končnem delu prvenstva. Omeniti moramo, da je v zadnji tekmi v Ločniku, Zarja/Gaja nadigrala nasprotnika, zmagala je s 4:0. Zato so tudi tokrat domačini favoriti.

SODNIK: Diego Rossi iz Vidma.

Primorje Adriaker - San Canzian

V zadnjem prvenstvenem kolu gostuje na Proseku ekipa iz Skocjana, ki se bori za obstanek v ligi. San Canzian je zelo dobro igral v prvem delu prvenstvu. V nadaljevanju pa je ekipa S. Canzia-

na zasla v krizo, v 12 tekmah je osvojila le šest točk (dve zmagi) in zdrknila na spodnji del lestvice. To je botrovalo, da je po pekočem porazu z 0:4 v Skocjanu (12. kolo) z direktnim nasprotnikom v boju za obstanek Aquileio, odstopil tržaski trener Pribac, ki je med drugim igral tudi več let v vrstah kriske Vesne. Tri kola pred koncem prvenstva je vodstvo ekipe prevzel nogometaš Mauro in ekipa je v teh dveh tekmah izenacila v Manzanu in v nedeljo premagala Juventino. Kljub temu pa je na predpredzadnjem mestu in le z zmago

lahko se upa na obstanek v ligi.

Primorje tokrat ne bo igralo v najboljši postavi. Babich, Lando in Stoka so diskvalificirani, vprašljiv je tudi nastop Pescatorija. Zato je vsaka napoved tvegana. Sicer pa je Primorje doslej z 42 točkami na lestvici povsem izpolnilo pričakovanje v letošnji sezoni.

SODNIK: Pietro D'Acunto iz Portogruara.

Juventina - Aquileia

Standreska ekipa je imela v tej sezoni zvrhano mero smole. Mostvo, ki je izgubilo vrsto tekem pra v zadnjih minutah srečanja in je imelo velike težave s poškodovanimi igralci, bo danes igralo brez trenerja Maria Gallizie, ki je imel pred dnevi težko prometno nesrečo. V začetku je bilo njegovo združeno stanje zelo hudo. Na srečo pa se je sedaj izboljšalo.

Standrežci bodo danes igrali doma zadnjo tekmo proti Aquilei. Tudi danes bodo igrali z zelo desetkano postavo, saj sta Kaus in Enrico Montina diskvalificirani. Iz raznih razlogov bodo odsotni še: Tabaj, Screm, Villani in Lavena. Čeprav močno okrnjeni, se bodo hoteli standreski nogometaši častno posloviti od tega »nesrečnega« prvenstva in se z zmago vsaj delno oddolžiti svojim zvestim navijačem.

SODNIK: Giulio Monti iz Tricesima.

(Bruno Rupel)

Na sliki: Martinuzzi (Zarja/Gaja)

NOGOMET / 1. AMATERSKA LIGA

V Križu pripravljajo slavlje ob prestopu v višjo ligo

Vesna bo igrala proti Futuri - Sovodnje v gosteh

Vesna - Futura

Krizani se skrbno pripravljajo, da bi na najboljši način končali letošnjo nadvse uspelo sezono Vesne, ki je prvič v zgodovini napredovala v promocijsko ligo. Premoč Vesne nad ostalimi nasprotniki je bila razvidna že od začetka, saj je to potrdila ne samo s predčasno osvojitvijo končnega naslova, temveč tudi z lepo prednostjo. Izid današnjega, zadnjega dvoboja bo zato postranske važnosti za Vesno, ki pa se bo rada poslovila s pozitivnim rezultatom od svojih zvestih nogometašev, ki so jo stalno in zvesto spremljali, bodrili in spodbujali do končnega uspeha.

Futura seveda upa na zmago, ker bi si tako zagotovila drugo mesto na lestvici, s katerim bi imela možnost igranja dodatnih tekem za napredovanje. Gotovo pa ne bo imela lahke naloge, ker »plavi« letos doma niso se zgubili. Zadnji poraz v Križu je vesna doživela točno pred letom dni (27.4.97), zadala ga jim je že obsojena Forgaria (0:2). Naj dodamo še, da se je prvo srečanje s Fu-

turo končalo z 1:0 za furlansko enajsterico in to je bil obenem tudi prvi poraz Vesne po 14 pozitivnih nastopih.

SODNIK: Alberto Boggione iz Portogruara.

Castionese - Sovodnje

Sovodenjci so se od svojih navijačev na domačem igrišču že poslovili v predzadnjem kolu, ko so igrali proti Vesni. Danes pa jih čaka še zadnja formalnost v gosteh proti Castioneseju, ki se na vse kriplje bori za obstanek v ligi. Za da-

našnje nasprotnike naše-ga mostva pride v postev samo zmagala. Castionese je namreč na 14. mestu lestvice s 24 točkami, na 13. mestu je Edile Adriatica, ki jih ima 27.

Sovodenjski trener Trentin nima težav s postavo. Le Marko Fajt je diskvalificiran. Sovodenjci bi hoteli ohraniti 6. mesto na lestvici in si zato ne smejo privoščiti poraza. (B.R.)

SODNIK: Stefano Fachin iz Tolmeca.

Na sliki: Sambaldi (Vesna)

GLEDALIŠČA - GLEDALIŠČA - GLEDALIŠČA - GLEDALIŠČA - GLEDALIŠČA

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Gledališce Rossetti

Stalno gledališce FJK - Gledališka sezona 1997/98

V torek, 5. maja, ob 20.30 (red premiera) gostuje Teatro Stabile iz Turina: I. Bergman »Scene da un matrimonio«. Režija Gabriele Lavia. Nastopata Gabriele Lavia in Monica Guerriore. Predstava v abonmaju: odrezek 16 - moder. Vstopnice dobite pri blagajni gledališča, kjer lahko rezervirate tudi vstopnice za predstavo Monija Ovadie »Perchè no?«, ki bo na programu od 12. do 17. maja.

Gledališce Verdi

Operna in baletna sezona 1997/98

Danes, 3. maja, ob 16. uri (red D): G. Puccini »Tosca«. Dirigent Tiziano Severini.

Ponovitev v torek, 5. maja, ob 20.30 (reda E/F). Vstopnice dobite pri blagajni gledališča Verdi: (urnik: 9-12, 16-19 - tel. 6722500 - zaprto ob ponedeljkih) in v Vidmu pri ACAS (Ul. Faedis 20 - tel. 0432 - 470918).

Kinodvorana Alcione

V torek, 5. in v sredo, 6. maja retrospektiva filmov Goran Paskaljevića: v torek, 5. maja, ob 18. in 22. uri »Vreme čuda«, ob 20. uri »Andjeo Cuvar«; v sredo, 6. maja, ob 18. in 22. uri »Tango Argentino«, ob 20. uri »Someone Else's Amerika«.

Ljudski vrt v Ul. Giulia

Danes, 3. maja, ob 11. uri prvo srečanje niza »Pomladne lutke«: nastopil bo lutkar Antonio Zavatta s predstavo »Monocirco Zavatta«.

GORICA

Kulturni dom

Gorica Kinema: v četrtek, 7. maja, ob 20.45 film »Totò che visse due volte« (It. 1997).

Kulturni center Lojze Bratuz

Drevored 20 septembra 86

V torek, 5. (red B) in v sredo, 6. maja (red A), ob 20.30 gostuje Slovensko stalno gledališce iz Trsta s predstavo Jaroslava Haseka »Dobri vojak Svejk«. Režija Stanislav Mosa.

VIDEM

Nuovo Teatro Giovanni da Udine

V ponedeljek, 11. maja, ob 20.45: gostovanje gledališke skupine Teatro stabile dell'Umbria z delom Luigija Pirandella »La ragione degli altri.« Režija Massimo Castri. Nastopa Annamaria Guarnieri.

LATISANA

Gledališce Odeon

»Teatro comico oggi«: v soboto, 9. maja, ob 20.30 bo nastopil Paolo Rossi s predstavo »Rebelais«.

SLOVENIJA

NOVA GORICA

Primorsko dramsko gledališce

V sredo, 6. maja, ob 10.45 (predstava za solo): Georg Büchner »Woyzeck«.

V četrtek, 7. maja, ob 20.30 premiera: Georg Büchner »Woyzeck«.

Ponovitvi v petek, 8. maja (abonma petek in izven) in v soboto, 9. maja (abonma sobota in izven), ob 20.30.

PORTOROŽ

Avditorij

Danes, 3. maja, ob 18.00 in 20.30 film »Amistad«.

SEŽANA

Kulturni center Srečka Kosovela

Jutri, 4. maja, ob 20. uri gostovanje PDG Nova Gorica s komedijo »Nona« (za izven).

V torek, 5. maja, ob 20.30 in v sredo, 6. maja, ob 17. uri film »Skratje«.

V četrtek, 7. maja, ob 17. uri otroška igrica »V kraljestvu palčkov«. Gostuje Združena dramska skupina iz Brega.

LJUBLJANA

Cankarjev dom

V četrtek, 7. in v petek, 8. maja, ob 20.30: Gle-

dališce narodnosti - Albanska drama (Skopje) - »kralj Lear«.

V petek, 8. in v soboto, 9. maja, ob 20. uri (gledališki abonma in izven): Mark Tompkins »Hommage« - tri solistični plesni nastopi.

V soboto, 9. in v nedeljo, 10. maja, ob 20.30: Jugoslovansko dramsko pozorišče iz Beograda - »Sod smodnika«.

Mestno gledališce ljubljansko

Jutri, 4. maja, ob 20. uri (abonma studentski C): J.B.P. Moliere »Tartuffe«.

Mala scena MGL: v petek, 8. maja, ob 21.30 (izven in konto): P. Šuškind »Kontrabas«.

SNG - Drama

Jutri, 4. maja, ob 19.30 (abonma Ponedeljek, izven in konto): Calderon de la Barca »Zivljenje je sen.«

Mala drama: v torek, 5. maja, ob 20. uri (izven in konto): H. Pinter »V prah se povrneš«.

V sredo, 6. maja, ob 20. uri (izven in konto): W. Schwab »Predsednice«.

Lutkovno gledališce

V petek, 8. maja, ob 19.30 (izven): J. B. Moliere »Namisljeni bolnik«.

Mladinsko gledališce

V torek, 5. maja, ob 20. uri (za izven): »Julie«, koreodrama Nade Kokotović po delu A. Strindberga Gospodinja Julija. Gostuje koreodramsko gledališce TKO iz Koelna.

GLASBA - GLASBA - GLASBA - GLASBA - GLASBA - GLASBA - GLASBA

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Gledališce Miela

»Svobodna glasba«: v soboto, 23. maja, ob 21. uri koncert romunske glasbe z Mariuccio Colegni.

Športna palača

V soboto, 23. maja, ob 21. uri bo nastopil Alan Parson's Project - prvič v Italiji.

V sredo, 6. maja, ob 19. uri koncert rock skupine Iron Maiden - Helloween & Dirty Deeds.

Stadion Grezar

V nedeljo, 31. maja, ob 21. uri bodo nastopili Simple Minds.

Gledališce Verdi

Spomladanska in jesenska simfonična sezona 1998

Pri blagajni gledališča Verdi lahko do 14. maja potrdite abonma za Pomladansko simfonično sezono gledališča, medtem ko je za jesensko sezono podaljšan čas do 14. junija.

Avditorij Muzeja Revoltella

V sredo, 6. maja, ob 18. uri »Ura z...« - srečanje s tenorjem Dariom Volontèjem.

OPČINE

Prosvetni dom

V nedeljo, 10. maja, ob 18. uri zadnji koncert pomladanske sezone Openskih glasbenih srečanj. Nastopili bodo Aleksander Sluga (violoncelo) s skladbami Merkùja, Bacha in Skerjan-

ca ter Pihalni ansambel glasbene sole Fondazione musicale Città di Gorizia (flavta, oboa, klarnet in fagot) s skldabami Iberta, Zanettovicha in Mozarta.

TRŽIČ

Obcinsko gledališce

Mednarodni festival posvečen Robertu in Clari Schumann »Il cielo ha versato una lacrima«: v sredo, 6. maja, ob 20.30 koncert na katerem bosta nastopila Elisabeth Kropffitsch (violina) in Johannes Kropffisch (klavir).

V petek, 8. maja, ob 20.30 bo ob klavirju nastopil Benedetto Lupo.

VIDEM

Teatro Nuovo Giovanni da Udine

V torek, 5. maja ob 20.45 gostuje Akademija antične glasbe iz Moskve z delom B. Galuppija »Il re pastore«. Dirigent Tatjana Grindenko.

V soboto, 9. maja ob 20.45 gostuje Gledališce Verdi iz Trsta s Puccinijevo opero »Tosca«. Dirigent Tiziano Severini.

Stadion »Friuli«

2. julija ob 21. uri koncert pevca in kantavtorja Erosa Ramazzottija.

ZOPPOLA (Pordenon)

Rototom

V petek, 8. maja, ob 21.30 (dvorana rock) nastop glasbenih skupin: Virgin Steel, Riot in Stigmata (metal).

V nedeljo, 10. maja, ob 22.30 (dvorana rock)

koncert britanske glasbene skupine Massive Attack.

GIAIS DI AVIANO

Velvet Rock Klub

V soboto, 16. maja, ob 22.30 koncert norveške glasbene skupine Motorpsycho, ki izvaja rock, blues in folk glasbo.

SLOVENIJA

SEŽANA

Kulturni center Srečka Kosovela

V petek, 8. maja, ob 20. uri bo v okviru 1. Mednarodnega festivala kitare koncert izbranih učencev kitare Primorskih glasbenih sol.

ŠEMPETER (Nova Gorica)

Hitova športna dvorana

V torek, 12. maja, ob 20. uri dobrodelni koncert »Primorci Primorcem«, na kateri bodo nastopili številni primorski glasbeniki. Celoten izkupiček večera bo namenjen v pomoč prizadetim ob potresu v Posočju.

LJUBLJANA

SNG Opera in balet

V četrtek, 7. in v soboto, 30. maja, ob 19.30 (izven in konto): J. Strauss »Cigan baron«.

V petek, 8. maja, ob 16.30 (abonma petek, izven in konto), 16. maja, ob 19.30 (izven in konto) ter 19. maja, ob 19.30 (abonma Torek, izven, konto): G. Verdi »Ples v maskah«.

HRVAŠKA

ZAGREB

Stadion

28. maja bodo nastopili Rolling Stones.

RAZSTAVE - RAZSTAVE - RAZSTAVE - RAZSTAVE - RAZSTAVE - RAZSTAVE

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Miramarski park in muzej sta odprta vsak dan od 9. do 17. ure (grad od 8. do 18. ure).

Bivše konjušnice Miramarskega gradu: do 10. maja je na ogled fotografska razstava »Un paese unico. Italia, fotografie 1900 - 2000«. Razstavo si lahko ogledate vsak dan od 9.30 do 18.45. Na ogled je tudi razstava: Paul Strand »Un paese«.

Avditorij Muzeja Revoltella: do 17. maja je na ogled razstava grafičnih in slikarskih del Umberta Verude »Nella Trieste di Svevo l'opera grafica e pittorica di Umberto Veruda (1968-1904)«; danes, 3. maja, ob 11. uri vodi obisk razstave dr. Luca Geroni; ob 12. uri po bo dr. Raffaella Sgubin predstavila del razstave, ki je posvečen modi.

Rizarna: do 15. maja je na ogled fotografska razstava Cristine Nunez posvečena preživelim v nacističnih taboriščih. Urnik ogleda: ob delavnikih 9-18, ob praznikih 9-13, zaprto ob ponedeljkih.

Postna palača na Trgu Vittorio Veneto: odprt je poštni in telegrafski muzej. Ogled je možen vsak dan, tudi ob nedeljah, od 9. do 13. ure (zaprto ob praznikih). Za vodene obiske lahko pokličete na tel. (040) 4195148 od 9. do 14. ure. Do 2. maja je na ogled fotografska razstava ob 25-letnici društva »Giulio Viozzi«.

Palaca Costanzi: se danes, 3. maja je na ogled razstava »Gli oggetti del Desiderio - La natura morta oggi«.

Galerija Lipanjepuntin (Ul. Diaz 4): do 20. maja je odprta razstava slikarja Juana Leal-Ruiza »Good Night«.

Studio Tommaseo: do 10. maja razstavlja Brigitte Brand. Urnik: od ponedeljka do sobote od 17. do 20. ure.

Gledališce Miela: na ogled je razstava Roberta Zuffantija v priredbi Photo Imago.

Sedež turistične ustanove (Ul. S. Nicolò 20): do

12. maja razstavlja Marco Englaro - »Pingvini in pesniki«.

ŠKEDENJ

Etnografski muzej: do septembra je na ogled zanimiva razstava o škedenjski železarni. Na ogled je ob torkih in petkih od 15. do 17. ure.

OPČINE

Prosvetni dom: do 5. maja bo na ogled razstava Matjaza Hmeljaka. Urnik: ob delavnikih od 16. do 20. ure.

ZGONIK

Carsiana: botanični vrt je spet odprt. Urnik: od torka do petka 10-12, ob nedeljah in praznikih 10-13, 15-19.

GORICA

Galerija ARS - Katoliška knjigarna na Travniku: na ogled je razstava Davida Pintarja.

Goriški grad: do 2. junija je na ogled razstava o arhitektu Habsburzanov - Nicolò Pacassiju. Urnik: 10-18, zaprto ob ponedeljkih; na gradu je tudi odprta razstava zemljevidov z devinskega gradu.

Avditorij (Ul. Roma): na ogled je razstava »Picasso, Dali, Miro«. Urnik: 10-13, 16-19, ob praznikih 10-13.

RONKE

Razstavišče letališča: na ogled je razstava Erne Ferjanic Fric.

ŠPETER

Beneška galerija: do 15. maja razstavlja Olimpio Cari. Urnik: 17-19, razen ob nedeljah.

ČEDAD

Občinska izpostava - Forgo di Ponte: do 6. maja je odprta razstava Miloša Volarica.

VIDEM

Centro friulano arti plastiche (Ul. Beato Odorico da Pordenone 3): na ogled so dela slikarja Maria Della Ricca.

Cerkev sv. Franciska: se danes, 3. maja je na ogled razstava Arriga Poza »Arte da credere. Poz - cinquant'anni d'arte«.

TOLMEČ (Videm)

Palaca Frisacco: na ogled je razstava hrvaskih naivcev. Urnik: 10.30-12.30, 17-19, zaprto ob torkih.

PORDENON

Galerija Sagittaria (Ul. Concordia 7): na ogled je razstava slik in skulptur Dore Bassi, Luciana Ceschie in Nane Zavagna.

BENETKE

Museo del Settecento Veneziano - Ca' Rezzonico: do 20. maja je na ogled zanimiva razstava porcelana z naslovom »Beneski porcelan 18. stoletja«.

Galerija Contini (S. Marco 2765): na ogled so dela umetnika Irvinga Petlina.

Palaca Grassi: do 28. junija je na ogled razstava »Picasso 1917-1924«.

MILAN

Arheološki muzej: do 17. maja bo odprta razstava »Il volto di Diocleziano«. Urnik: 9.30 - 17.30 (v ponedeljek zaprto).

SLOVENIJA

PORTOROŽ

Avditorij: na ogled je razstava slikarja Viktorja Birse, ob njegovem 90. rojstnem dnevu.

SEŽANA

Kulturni center Srečka Kosovela: na ogled so tapiserije Silve Horvat.

Kosovelova knjižnica - pionirski oddelek: na ogled je razstava ilustracij Marjance Jemec-Božić.

Mala galerija: na ogled je razstava slik Ivana-Stojana Rutarja.

ŠTANJEL

Galerija Lojzeta Spacala: razstavlja Ljubo Bizjak »Maske«.

KROMBERK

Grad Kromberk: na ogled so lapidarij, galerija starejše umetnosti in kulturnozgodovinski oddelek.

Do aprila 1999, bo na ogled etnološka razstava »Spomini naše mladosti« ali »Zivljenje pod zvezdami«. Urnik: 8-14, ob nedeljah 13-17, ob sobotah zaprto.

KANAL OB SOČI

Galerija Rika Debenjaka: v osmih sobah čudovitega srednjeveškega kompleksa je do 14. maja na ogled retrospektivna razstava (1990-1998) Paola Cervija - Kervischerja. Urnik: tor. in sre. 9-12, pet. 15-18 ali po dogovoru na tel. 00386-65 - 51136.

AJDOVŠČINA

Pilonova galerija (Presernova ulica 3): do 12. maja je na ogled razstava Negovana Nemca - 1947-1987 10 let pozneje, ob 10-letnici umetnikove smrti. Urnik ogleda: od torka do petka 10-12, 14-17, ob sobotah in nedeljah 15-18.

LJUBLJANA

Moderna galerija: na ogled je stalna zbirka Moderne galerije; do 2. junija je na ogled razstava Zivka I. Marusića.

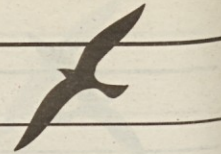
Mala galerija Moderne galerije: do 31. maja razstavlja Duba Sambolec.

Galerija Dessa (Zidovska steza 4): razstavlja Ales Princić.

Galerija CD: do 10. maja je na ogled razstava Luigija Spazzapana.

Narodni muzej Slovenije: do 7. junija je odprta razstava dr. Janez Bleiweis in njegov cas. Muzej je odprt vsak dan, razen ponedeljka med 10. in 18. uro, ob četrkih do 20. ure.

Muzej novejše zgodovine: na ogled je stalna razstava Slovenci v XX. stoletju. Muzej je odprt od 10. do 18. ure.

RAI 3 slovenski program	
Za TRST: na kanalu 40 (Ferlugi) in 64 (Milje)	
Za GORICO: na kanalu 69 (Vrh Sv. Mihaela)	
20.25	Nasa risanka: Joe Banana - «Joe-Kart»
20.30	TV dnevnik, nato Sportna tribuna
20.55	Alpe Jadran

RAI 1	
6.00	Aktualno: Euronews
6.40	Nan.: Thunder Alley (i. Edward Asner, Diane Vemora, Kelly Vint)
7.30	Otroški variete Aspetta la banda! (vodita Alessandra Bellini, Marco Del Buono), vmes risanke
8.00	Variete: Plavo drevo
8.30	Variete: La Banda dello Zecchino, vmes risanke in nan. Skrivnostni svet Alexa Macka
10.00	Aktualno: Zelena crta - Obzorja
10.30	Nabožna oddaja: A sua imagine
10.55	Masa
12.00	Angelus in papežev blagoslov
12.20	Aktualna odd.: Linea verde - Zelena crta - V živo iz narave (vodit Sandro Vannucci)
13.30	Dnevnik
14.00	Variete: Domenica in... (vodijo Fabrizio Frizzi, Gian Piero Galeazzi, vmes (16.50) sportna odd. Cambio di campo
18.00	Dnevnik - Flash
18.20	Sport: 90. minuta
19.00	Variete: Domenica in...
19.30	Vremenska napoved
20.00	Dnevnik
20.45	Nan.: Il Maresciallo Rocca 2 - Umreti od ljubezni (It., i. Gigi Proietti, Stefania Sandrelli, E. Treccani, Daniele Petruccioli)
22.30	Dnevnik
22.35	Aktualno: TV 7 - Tednik (vodi Romano Tamberlich)
23.35	Aktualno: Effetto cinema
0.15	Nočni dnevnik
0.30	Zapisnik, horoskop, vremenska napoved
0.35	Sottovoce - Potihoma
1.35	Sportna oddaja

RAI 2	
6.35	Pregled družbenega tiska
7.00	Jutranji dnevnik
7.05	Variete: Jutro v družini (vodita T. Timperi in S. Martone), vmes (7.30, 8.00, 8.30, 9.00) dnevnik
10.05	Nedeljski Disney, vmes risanke Classic Cartoon in nan. Blossom
11.35	Variete: V družini
13.00	Dnevnik, Tg2 Motori, 13.33 Telecamere
13.55	Motociklizem: VN Spanije, 500 cc.
14.55	Film: Ieri, oggi, domani (kom., It. '63, r. V. De Sica, i. S. Loren)
17.10	Nanizanka: Sentinel
18.00	Aktualno: Tg2 Dosje (vodi Paolo Meucci)
18.55	Vremenska napoved
19.00	Sport- Domenica spint: IP v kosarki, playoff, EP v gimnastiki
20.00	Risanka: Tom in Jerry
20.30	Dnevnik Tg2
20.50	Variete: Ci vediamo in TV (vodi Paolo Limiti)
23.15	Dnevnik, vreme
23.35	Rubrika o protestantizmu
0.05	Film: Shakespeare a colazione (kom., VB '86)
2.00	Glasbena oddaja

RAI 3	
6.00	Fuori orario
8.30	Dober dan, glasba!
9.15	Film: Michele Strogoff (pust., It.-Fr. '56, i. C. Jurgens, G. Page)
11.05	Motociklizem: VN Spanije, 125 cc., 12.25 250
13.20	Fermata d' autobus
13.00	Glasba: Giorgia
14.00	Deželni dnevnik, vreme, 14.15 dnevnik
14.25	Aktualno: Okupati
15.00	Sportni oddaji: Quelli che aspettano..., 15.55 Quelli che il calcio...
18.00	Golf: Open Italije
18.25	Konjske dirke
18.50	Vreme, dnevnik, deželne vesti, sportne vesti
20.00	Aktualno: Okupati, 20.30 Blob
20.40	Oddaja o zdravju: Elisir (vodi Michele Mirabella)
22.25	Sportna nedelja
23.30	Dnevnik, deželne vesti
0.20	Dnevnik, vreme
0.30	Golf: Open Italije
1.05	Variete: Fuori orario, vmes dok. D. Modugno, Helzacomic, itd.

RETE 4	
6.00	Nan.: Piccolo amore, 6.50 Aroma de café, 8.00 Pregled tiska
8.30	Nan.: Mister Ed
9.00	Aktualno: Naturalmente su Rete 4, 9.30 La domenica del villaggio
10.00	Masa
11.30	Dnevnik
12.00	Nedeljski koncert
13.30	Dnevnik Tg4
14.00	Film: Nestore, l' ultima corsa (kom., It. '93, r. i. A. Sordi, M. Ripaldi)
16.00	Film: Grizzly, medved, ki ubija (dram., ZDA '76)
18.00	Nan.: Colombo, vmes (18.55) dnevnik
20.40	Film: Seduzione pericolosa (krim., ZDA '89, i. Al Pacino, E. Barkim)
22.40	Film: L' albero di Antonia (dram., Hol.-VB '95, i. W. Van Ammelroy)
1.40	Pregled tiska
2.00	Nedeljski koncert

CANALE 5	
6.00	Na prvi strani
8.00	Jutranji dnevnik Tg5
9.00	Nabožna oddaja: Le frontiere dello spirito
9.45	Aktualno: Anteprima
10.00	Film: Don Franco e Don Ciccio nell' anno della contestazione (kom., It. '70, r. M. Girolami)
12.00	Nan.: Casa Vianello (i. Raimondo Vianello, Sandra Mondaini)
13.00	Dnevnik
13.30	Variete: Buona Domenica (vodijo Maurizio Costanzo, Paola Barale, Claudio Lippi, Enrico Papi, 1. del)
18.15	Nan.: Due per tre (i. Johnny Dorelli, Loretta Goggi)
18.45	Variete: Buona domenica (drugi del)
20.00	Dnevnik TG 5 in vreme
20.30	Aktualno: Stranamore (vodi Alberto Castagna)
23.00	Aktualno: Target - Anno zero (vodi Gaia De Laurentiis), 23.30 Nonsolomoda (vodi Alef Jnifen)
0.05	Aktualno: Parlamento in
0.35	Nočni dnevnik
1.05	Nan.: Racconti di mezzanotte - Polnočne pripovedi - Zamenjava, 1.35 Hill Street, 2.30 Missione impossibile

ITALIA 1	
6.30	Otroški variete, vmes nan. in risanke ter variete Bim Bum Bam
9.30	Aktualno: La nostra inviata Manuela, risanke
10.00	Aktualno: Ciak Junior
10.30	Sport: NBA Action
11.00	Variete: Mai dire gol
12.00	Sport: Grand Prix, vmes (12.25) Odprti studio
13.00	Sport: Vodič nogometnega prvenstva, 13.30, Zadnje novice s sportnih igrišč
13.35	Glasba: Super (vodi Laura Freddi)
14.35	Nan.: Tequila in Bonetti
15.30	Risanka: Magoo, Flintstones, Alf
17.05	Nan.: Happy Days, 17.30 Dva policaja v Chicagu
18.30	Odprti studio
19.00	Nan.: Nash Bridges (i. Don Johnson)
20.00	Variete: Benny Hill Show
20.30	Variete: Mai dire gol (Gialappa's Band)
21.30	Nan.: X-Files - Redux (i. D. Duchovny, G. Anderson, 1. del)
22.40	Sportna odd.: Pressing
0.30	Italija 1 sport, 0.35 Sport studio
1.40	Film: Psycho 4 (srh., ZDA '90, i. A. Perkins)

TELE 4	
15.10	Nad.: Prava ljubezen
16.00	Cape Rebel
17.00	La sfera di cristallo
18.30	Nan.: Hardcastle & McCormick
19.45	Laff Movie
20.30	Film: Schegge di follia
22.10	Cape Rebel
23.10	Film

MONTECARLO	
14.25	19.30, 22.35, 0.55 dnevnik, 12.10, 18.15 Sport
11.55	Papežev blagoslov
14.15	Film: Butterfly americana (glas., ZDA '51)
16.00	Il caffè della domenica
17.40	Glasba: Forte fortissima
18.55	Sport: Goleada
20.45	Film: Mississippi Burning (dram., ZDA '88, i. G. Hackman, W. Dafoe)
0.00	Film: Lo sparpiero del mare (pust., ZDA '40)

Slovenija 1	
7.55	Napovedniki
8.00	Ziv zav: Risana nani-zanka, 8.25 lutkovna nan. Zvezdica, 9.00 Zivahni svet iz zgodb Richarda Scarryja, 9.25 Telerime, 9.30 nan.: Pustolovščine (9. ep.)
9.50	Ozare
9.55	Masa
11.00	Dok.: Svet opic
11.30	Obzorja duha
12.00	Ljudje in zemlja
12.30	Pomagajmo si
13.00	Porocila, vreme, sport
13.15	Vremenska panorama
13.35	TV genij, 14.35 Novice iz sveta razvedrila
15.05	Film: Na svoji zemlji
17.00	Obzorik, vreme, sport
17.15	Alpe Jadran
17.45	Po domače
18.40	Razgledi slov. vrhov
19.10	Risanka, 19.20 Loto
19.30	TV Dnevnik, vreme, sport
20.00	Zoom
21.35	Nan.: Tretji kamen od sonca (ZDA, 3. ep.)
22.00	Vecerni gost
23.00	Porocila, vreme, sport
23.20	Film: In Enemy Within (thriller, ZDA '94)

TV PRIMORKA	
8.00	13.00 Videostrani
13.00	Videospot dneva
13.05	Spoznajmo jih
13.30	Narodnozabavna glasba
16.00	Sri Lanka - Rajska dežela
17.00	Film: Kosec
18.30	Progr. za otroke
20.00	Videospot dneva
20.05	Vsakdanjik na kmetiji: Sempas
20.50	Podobe znanosti
21.50	Film: Zločin in strast

Slovenija 2	
7.25	Vremenska panorama
8.50	Napovedniki
8.55	TV prodaja
9.25	Teater Paradiznik
10.20	V vrtincu (pon.)
11.00	Film: Mali Nemo v deželi sanj (iris., 1992)
12.30	EP v gimastiki (finale orodja, ženske)
15.00	Motociklizem: VN Spanije
16.15	EP v namiznem tenisu (finale, ženske in moškii, posamezno)
17.55	Rokomet: Slovenija - Jugoslavija (kval. za EP, ženske)
19.30	Videoring, oglasi
20.00	TV nadaljevanka: Primož Trubar (Drago Jancar)
21.05	Dokumentarna serija: Izrael in Arabci - 50-letna vojna (VB)
22.10	Sport v nedeljo
22.55	Napovedniki

Koper	
14.40	Film: Le portes de la nuit (Fr. 1946, r. M. Carne, i. Yves Montand, Serge Reggiani)
16.30	Kosarka: Slov. prevenstvo (play off finale, 2. t.)
18.00	Program v slov. jeziku: TV Poper - Kabaretno satirična oddaja
19.00	TV dnevnik
19.20	Divje zivali
19.50	Vesolje je...
20.30	Istra in...
21.00	Nanizanka: Harry O
21.45	TV Dnevnik, vreme
22.00	Sportni dnevnik
22.15	Koncert resne glasbe
	TV Dnevnik-Vsedanes

Horoskop

zapisal B. R. K.

OVEN 21. 3. - 20. 4.: Za vas se začena zelo plodno obdobje. Uspešni boste na mnogih področjih, se najbolj pa na poslovnem. Vse vam bo teklo tako gladko, da boste kmalu pogrešali težave in izzive.

BIK 21. 4. - 20. 5.: Tudi če boste večino časa preživeli kar doma, se ne boste dolgočasili. Morda se boste lotili celo preurejanja stanovanja in ob tem na vso moč uživali. Imeli boste nekaj sporov z domačimi.

DVOJČKA 21. 5. - 21. 6.: V prihajajočem tednu se vam bo pripetilo veliko zanimivega. Toda razgibanost in dinamično življenje vas neopazno izčrpa. Bodite pozorni na svoje sanje.

RAK 22. 6. - 22. 7.: Večinoma se vam misli vrtijo okoli denarja, kar vas bolj ali manj spravlja v slabo voljo. Preveč naj vas nikar ne skrbi, saj so se stvari že začele obracati vam v prid.

LEV 23. 7. - 23. 8.: Znalci boste koristno preživeli vsako uro prihodnjega tedna. Izredno boste družabni in zanimivi za nasprotni spol. Na delovnem mestu se vam obetajo spremembe, ki vam prinašajo ugodnosti.

DEVICA 24. 8. - 22. 9.: Ne razmišljajte venomer le o delu, vsakdo se mora sem ter tja tudi malce zabavati. Ob partnerju boste lahko pozabili na službene obveznosti, zato preživite z njim čim več časa.

TEHTNICA 23. 9. - 22. 10.: Ker boste dobro razpoloženi in vedri, se bodo tudi drugi ljudje ob vas dobro počutili. Če boste organizirali kakšen piknik ali večerno zabavo, vam zagotovo ne bo spodletelo.

ŠKORPIJON 23. 10. - 22. 11.: Ljudje bodo spoštovali vaš močan značaj, vam pa bo to silno ugajalo. Da bi vsem dokazali, kako nezmotljivi in genialni ste, ne boste pri svojih odločitvah odstopili.

STRELEC 23. 11. - 21. 12.: Delo vas bo tudi v prihodnje priganjalo, tako da skoraj ne boste imeli časa misliti se na kaj drugega. Vase čustveno življenje je zadnje čase dokaj mirno.

KOZOROG 22. 12. - 20. 1.: Pred vami je zelo uspešno obdobje. O življenju boste razmišljali optimistično in vedro, zato se vam nobena težava ne bo zdela prevelika. Presenecalo bo, od kod crpate energije.

VODNAR 21. 1. - 19. 2.: V svoji družini se zavzemate za sproščene in svobodne odnose. Vec od avtoritete vam pomeni prijateljstvo. V prihodnjem tednu se posvetite svojim najdražjim.

RIBI 20. 2. - 20. 3.: V prihodnjem tednu vam bo veliko pomenila družba. Med ljudmi se boste sprostil. Čeprav se ponavadi držite bolj v ozadju, pa boste tokrat sami prevzeli glavno pobudo.

RADIO

Radio Trst A

8.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 14.00, 17.00 Porocila; 8.20 Koledar; 8.30 Kmetijski tehnik; 9.00 Masa iz cerkve v Rojanu; 9.45 Pregled slov. tiska; 10.00 Mladinski oder: Salomonovi rudniki (dram. V. Rakar, r. I. Bužecan, 3.); 10.40 Veselo po domače; 11.00 Za smeh in dobro voljo; 11.10 Orkestri; 11.30 Nabožna glasba (I. Florjanc); 11.45 Vera in naš čas; 12.00 Slovenski obzorik; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Mala scena: Boljše življenje (F. Tomizza, dram. J. Tavčar, r. J. Babič, 3.); 15.15 Iz krajevnih stvarnosti - Z naših prireditelj, nato Glasbeni predah; 17.00 Porocila, Sport in glasba; 18.30 Zabavna glasba; 19.20 Napovednik.

Radio Opčine

11.30, 15.10, 17.10 Porocila v slov.; 8.30, 12.30, 18.30 Porocila v ital.; 9.30 Zmo v etru (pon., vsakih 14 dni); 10.30 Nedeljska matineja ali Jutranji val; 14.00 Radio gol.

Radio Koper

(slovenski program)

(SV 549 kHz, UKV 88,6 - 98,1 - 100,3 - 100,6 - 104,3 - 107,6 MHz) - 8.30, 10.30, 17.30 Porocila; 12.30, 19.00 Dnevnik; 7.15 Otvoritev; 7.30 Kmetijska oddaja: Strizenje ovc; 7.45 Glasb. utrinek; 8.00 OKK obveščajo; 8.30 Jutranjik, osmrtnice; 9.30 Pravljičica; 10.00-11.00 Primorski kraji in

ljudje; 11.30 Glasba po željah; 12.30 Primorski dnevnik; 14.00 Du jes?!; 14.30 Sport in glasba; 15.30 DIO; 17.30 Osmrtnice; 19.00 Dnevnik; 20.00 Večer večnozelenih; 22.00 Zrcalo dneva, nato iz naše diskoteke.

Radio Koper

(italijanski program)

8.30, 10.30, 13.30, 17.30 Porocila; 7.15, 12.30, 19.30 Dnevnik; 7.50 Horoskop; 8.05 Ballate e sballate; 9.00 Kulturna porocila; 9.30 V knjigarnah; 10.00 Kino-Gledališče; 10.15 Sigla single; 11.00 Ob 11-ih; 12.00 Glasba po željah; 12.30 Sport; 13.40 Bella Bellissima; 14.30 Ferry sport; 17.33 Lestvica LP; 18.30 Pripoved; 19.00 F. Schubert; 19.25 Sigla single; 19.30 Dnevnik, Sport; 20.00 RMI.

Slovenija 1

5.00, 6.00, 8.00, 9.05, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 17.00, 23.00 Porocila; 19.00 Dnevnik; 6.50 Duhovna misel; 7.00 Kronika; 8.05 Igra za otroke; 9.05 Sledi časa; 9.35 Prizma optimizma; 11.05 Poslušalci čestitajo; 12.05 Na današnji dan; 13.25 Za naše kmetovalce; 15.30 DIO; 16.00 Pod lipo domačo; 17.05 Reportaža; 17.35 Minute za...; 18.05 Igra; 18.35 Zborovska glasba; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 V nedeljo zvečer; 22.00 Zrcalo dneva, vreme; 22.30 Informativna odd.; 22.40 za prijeten konec dneva; 23.05 Literarni nočno.

Slovenija 2

5.00, 6.00, 7.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 16.30, 17.30 Porocila; 19.00 Dnevnik; 7.00 Kronika; 8.30 Prireditve; 9.35 Popevki tedna; 10.00 Gori, doli, naokoli; 11.35 Gost; 13.00 Sportno popoldne: Gost izbira glasbo, zimzelene melodije, nogomet; 15.30 DIO; 16.05 Popevki tedna; 18.00 Morda niste vedeli; 18.45 Črna kronika; 19.30 Top albumov; 20.30 Studentski rock'n roll; 21.30 Na piedestal; 22.00 Zrcalo dneva, sport, vreme; 22.40 Drugi val.

Slovenija 3

8.00, 10.00, 11.00, 13.00, 14.00, 18.00 Porocila; 8.05 Na poljani jutro; 8.30 Preludij; 9.00 Masa; 10.05 Solisti in orkestri; 10.40 Izbrana proza; 13.05 Slov. oktet; 14.05 Humoreska; 14.35 Operno popoldne; 15.30 DIO, vreme, sport; 15.50 Glasb. miniature; 16.05 S prijatelji glasbe; 18.05 Spomini, pisma, potopisi; 19.30 Cerkvena glasba; 20.00 Sedmi dan; 20.15 Komorna glasba; 22.05 Prevodne strani; 22.30 Orgelska glasbi; 0.00 Porocila.

Radio Koroška

6.08-7.00 Dobro jutro, Koroška!-Guten Morgen, Kärnten (Gabi Amrus); 18.00-18.30 Za vesel konec tedna; 13.30 ORF 2: Srečanje mladinski zborov, Kulturni teden Breže, Koroško-gledališče Ikarus, itd..

RAI 3
slovenski
program

Za Trst: na kanalu 40 (Ferlugi)
in 64 (Milje)
Za Gorico: na kanalu 69 (Vrh
Sv. Mihaela)

20.25 Pisana delavnica (vodi
Breda Bertalanic)
20.30 TV DNEVNIK, nato
Sportna tribuna

RAI 1

6.30 Jutranji dnevnik
6.45 Jutranja oddaja Unomattina (vodita Antonella Clerici, Maurizio Losa), vmes (7.00, 7.30, 8.00, 8.30, 9.00, 9.30) dnevnik, 7.35 gospodarstvo
9.45 Film: Hemingway (biog., '88, r. B. Sinkel, i. M. Berenson, 1. del)
11.30 Dnevnik
11.35 Aktualna oddaja: Verdemattina (vodita Luca Sardella in Janira Majello)
12.25 Vreme in kratke vesti
12.35 Nan.: Il tocco di un angelo (i. Della Reese, Marc Metcalf, Roma Downey)
13.30 Dnevnik, 13.55 Gospodarstvo
14.05 Aktualni oddaji: Verdemattina na vrtu, 14.35 Cara Giovanna
15.25 Evropski dnevi
15.55 Mladinski variete: Solletico, vmes nan. Zorro in risanke (vodita Elisabetta Ferracini, Mauro Serio), vmes nan. Zorro
17.00 Mladinski dnevnik
17.50 Danes v parlamentu
18.00 Dnevnik
18.10 Aktualno: Primaditutto
18.45 Variete: Colorado (vodi Carlo Conti)
19.30 Vremenska napoved
20.00 Dnevnik
20.40 Kviz: Colorado (2. del)
20.50 Film: Ferie d' agosto (kom., It. '96, i. S. Orlando, S. Ferilli)
22.30 Dnevnik
22.45 Aktualno: Porta a porta (vodi Bruno Vespa)
0.15 Nočni dnevnik, zapisnik, horoskop, vreme
0.45 Aktualno: Tempo
1.10 Filozofija, 1.15 Potihoma
2.00 Film: I delfini

RAI 2

6.45 Pregled družbenega tiska
7.00 Jutranji Go cart: Risanke
8.45 Nan.: Lassie
9.10 Rubrika o židovski kulturi: Sorgente di vita
9.40 Nad.: Quando si ama, 10.00 Sv. Barbara
10.45 Racconti di vita
11.00 Tg2 Medicina 33, 11.15 Dnevnik, vreme
11.30 Variete: I fatti vostri (vodi M. Giletti)
13.00 Dnevnik
13.30 Tg2 Navade in družba, 13.45 Tg2 Zdravje
14.00 Variete: Ci vediamo in TV
16.15 17.15 Porocila
16.30 Aktualno: Kronika v živo
18.10 Vreme, dnevnik, sport
18.40 Rubrika o izletih in potovanjih Sereno variabile
19.05 Nan.: Dvojni obraz pravice (i. M. Moriarty, R. Brooks)
20.00 Oddaja o lotu: Il Lotto alle otto
20.30 Vecerni dnevnik
20.50 Nan.: Inspektor Derrick (i. Horst Tappert)
23.00 Aktualno: Avvenimenti
23.45 Dnevnik, v parlamentu, vreme, sport

RAI 3

6.00 Jutranji dnevnik
8.30 Oddaja o zdravju: Elisir
10.10 Aktualno: Art'è, 10.30 Vprašaj, kdo so bili Beatles, 11.00 Vprašanja ob koncu tisočletja
12.00 Dnevnik, 12.15 Sport
12.20 Aktualno: Telesogni, 13.00 Il grillo, 13.30 Media/Mente
14.00 Deželne vesti, dnevnik
15.00 Bellitalia
15.30 Sport: kolesarstvo, nogomet B in C lige, 16.30 tenis
17.00 Dok.: Geo Magazine
Vremenska napoved
18.30 Nad.: Un posto al sole
19.00 Dnevnik, deželne vesti, deželni sport, vreme
20.00 Od 20. do 20. ure
20.15 Aktualna odd.: Report
20.30 Blob
20.40 Aktualno: Maastricht, Italia
22.30 Dnevnik, deželne vesti
22.55 Boks: Duran - Piccirillo (SP v velter kat.)
0.00 Sport: Sportfolio
0.30 Dnevnik, pregled tiska

RETE 4

6.00 Nad.: Piccolo amore, 6.50 Aroma de café
8.30 Pregled tiska
8.50 Nad.: Vendetta d' amore, 9.20 Peste e corna, 9.30 Sei forte, papà, 10.30 Febbre d' amore
11.30 Dnevnik
11.40 Forum (vodi P. Perego)
13.00 Kolo sreče
13.30 Dnevnik
14.30 Nad.: Sentieri - Steze
15.30 Film: Tempeste sul Congo (pust., ZDA '53, i. S. Hayward, R. Mitchum)
17.45 Kviz: OK, il prezzo è giusto! - Cena je prava
18.55 Dnevnik in vreme
19.30 Variete: Game Boat
20.35 Večerni forum
22.50 Film: Mammìna cara (dram., ZDA '81, i. Faye Dunaway, S. Forrest)
1.10 Pregled tiska
1.30 Film: Daunbailò (kom., ZDA '86, r. J. Jarmush)

CANALE 5

6.00 Na prvi strani, vreme
8.00 Jutranji dnevnik Tg5
8.45 Aktualna odd. o dobrem pocutju: Vivere bene benessere
10.15 TV film: La divisa strapata (dram., ZDA '95, i. Gail O'Grady, Hal Halbrook)
12.00 Nan.: Ciao dottore! (i. Ulrich Reinthaler)
13.00 Dnevnik TG 5
13.30 Sgarbi quotidiani
13.45 Nad.: Beautiful
14.15 Aktualna oddaja: Uomini e donne - Moski in ženske (vodi M. De Filippi)
15.40 Aktualna odd. o zdravju: Vivere bene salute
16.15 Nan.: Stefanie - Panterji in vojskaci (i. Claudia Schmutzler)
17.15 Kronika v živo: Verissimo sul posto
17.45 Aktualna oddaja: Verissimo (vodi Cristina Parodi)
18.35 Variete: Tira & Molla
20.00 Dnevnik TG 5
20.30 Variete: Striscia la notizia
21.00 Film: Qualcosa di cui... parlare - Something to Talk About (kom., ZDA '95, i. J. Roberts, D. Quaid, R. Duvall)
23.15 Variete: Maurizio Costanzo Show, vmes (1.00) nočni dnevnik

ITALIA 1

6.10 Otroški variete, vmes nanizanke in risanke
9.20 Nan.: Supercar
10.20 Film: Clarence - Zivljenje je vedno čudovito (kom., ZDA '90, i. R. Carradine)
12.20 Sport studio, 12.25 Odprti studio, 12.50 Fatti e misfatti
12.55 Nan.: Willy, princ z Bel Aira - Paperissima Willy
13.30 Risanke
14.00 Risanke: Simpsonovi
14.20 Variete: Colpo di fulmine, 15.00 Fuego!
15.30 Nan.: A scuola di filosofia
16.00 Variete za najmlajše, risanke
17.30 Nan.: Sinbad (i. Zen Gesner, G. Buza)
18.25 Sport studio, 18.30 Odprti studio
19.00 Nan.: V osmih pod isto streho, 19.30 La tata (i. Juliet Mills)
20.00 Variete: Sarabanda
20.45 Film: Lionheart (pust., ZDA '91, i. J.-C. Van Damme, D. Rennard)
22.40 Variete: Zelig Facciamo cabaret (vodi S. Ventura)
0.00 Sport: Goals, veliki angleški nogomet
0.30 Odprti studio

TELE 4

19.30 16.45, 23.00, 1.30 Dogodki in odmevi
13.45 Košarka
17.00 Made in Italy
19.00 Zoom - Svet dela
20.05 Košarka
21.30 Sport
23.30 Zoom - Svet dela
0.00 Košarka

MONTECARLO

12.35 19.25, 22.40, 1.10 Dnevnik
8.30 Casa, amore e fantasia
11.30 Nanizanka
13.05 Aktualno: Soldi soldi
14.00 Film: Eva proti Evi (dram., ZDA '50, i. B. Davis)
16.25 Variete: Tappeto volante
18.00 Variete: Zap zap
20.50 Sport: Biscardijski proces
23.10 Aktualno: Il caffè della domenica
1.00 Film: Charlie Chan ('36)

Slovenija 1

7.30 Vremenska psanorama
8.55 Napovedniki
9.00 TV prodaja
9.30 Tedenski izbor. Ris. nan.: Cofko Cof, 9.55 Sprehodi v-naravo, 10.15 dok. serija: Divje nebo (VB)
11.10 Dokumentarna serija: National Geographic
12.00 Alpe Jadran
12.30 Utrip
12.45 Zrcalo tedna
13.00 Porocila, vreme, sport
13.10 Napovedniki
13.15 Tedenski izbor: Ljudje in zemlja - Oddaja TV Koper, 13.55 Večerni gost, 14.50 Zoom
16.20 Dober dan, Koroska
17.00 Obzornik, vreme, sport
17.10 Po Sloveniji
17.25 Oglasi
17.30 Otroški program: Radovedni Taček: Maslo
17.45 Dok. nanizanka: Narava in clovek (VB)
18.20 Recept za zdravo življenje
19.05 Risanke
19.10 Zrebanje 3 X 3 plus 6
19.30 TV dnevnik, vreme, sport
20.00 Oglasi
20.05 Nad.: Savannah (17. del)
20.55 Oglasi
21.05 Dok. oddaja: Baron Cordelli
22.20 Odmevi
22.25 Univerzitetni razgledi
22.30 Kultura, vreme, sport
22.50 Pisave
23.20 Iz slovenskih ateljejev: Jože Vreščaj
23.30 Film: Pot na vzhod (ZDA 1920, r. D.W. Griffith, i. Lillian Gish, R. Barthelmess, Lowell Sherman)
1.35 Recept za zdravo življenje, napovedniki

TV PRIMORKA

8.00 13.00 Videostrani
13.05 Podobe znanosti (pogovor)
14.30 Film: Zlocin in strast
15.00 Videostrani
16.00 Danes na Primorskem
17.45 Vsakdanjik na kmetiji
18.30 Pr. za otroke: V mojem kosku je pa mavrica
19.30 Videostrani
20.00 Dnevnik TV Primorka
20.40 Sportni ponedeljek
21.40 Nogomet: Primorje - SET
Vevce
22.40 Dnevnik TV Primorka

Slovenija 2

9.50 1.45 Teletekst
10.05 Vremenska panorama
11.00 Napovedniki
11.05 Tedenski izbor. Nan.: Wildbach (Nemcija, i. Siegfried Rauch, Horst Kummeth, Alexa Wiegand, 8. epizoda)
12.00 Sport v nedeljo
12.40 Dok. serija: Veliki miti in skrivnosti 20. stoletja
13.10 Film: Crni narednik (vestern, ZDA 1960, r. John Ford, i. Woody Strode, Jeffrey Hunter, Constance Towers)
15.05 Euronews
16.00 TV prodaja
16.30 Film: Razkropljeni v svetu (Avstralija 1996, r. Clara Law, i. Annie Yip, Anthony Wong)
18.00 Oglasi
18.05 Nadaljevanje: Izpolnjene obljube (Brazilija, 1. del)
19.00 TV igrice: Lingo
19.30 Videoring: Nikolajev videookroboj
19.55 Oglasi
20.00 Studio City
20.55 Oglasi
21.00 10000 obratov
21.55 Pomp
22.55 Oglasi
23.00 Brane Roncel izza odra
0.25 Kolesarska dirka po Sloveniji - Prolog Ptuj
0.45 Studio City (ponovitev)
1.40 Napovedniki

Koper

15.00 Euronews
16.15 Tecaj italijanskega jezika
16.45 Nan.: Harry O
17.30 Istra in...
18.00 Program v slovenskem jeziku: Sportna mreža
18.45 Primorska kronika
19.00 Tv Dnevnik, vreme, sport
19.30 Otroška oddaja: Eccheccimanca
20.00 Slovenia magazine
20.30 Evropski kulturni magazin: Alica
21.00 Osebnosti nasega časa
21.50 Dnevnik
22.05 Euronews
22.30 Program v slov. jeziku: Sportel - Oddaja o zamejskem športu in športnikih
23.30 Sportna mreža

RADIO

Radio Trst A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Porocila; 7.20 Dobro jutro po naše, vmes Koledar in Pravljica; 8.00 Deželna kronika; 8.10 Iz četrtkovih srečanj, nato Soft music; 9.15 Odprta knjiga: Balerina balerina (M. Sosič, bere Alda Sosič, 11. del); 9.40 Pravna posvetovalnica (M. Ozbič); 10.10 Koncert simfonične glasbe; 11.10 Pogovor z Vlasto Bernard; 11.30 Slov. banke na Primorskem (pripr. Marko Waltritsch); 12.00 V središču pozornosti; 12.40 Primorska poje: MPZ Matajur; 13.30 Kmetijski tednik; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Na otroškem valu; 15.00 Potpuri; 15.30 Mladi val; 17.00 Kulturna kronika, nato Mi in glasba: pianistka T. Jercog; 18.00 Znanstveno raziskovanje: Vodnik skozi zgodovino harmonike; 18.35 Glasba za vse okuse; 19.20 Napovednik.

Radio Opčine

8.30, 12.30, 18.30 Porocila v Ital.; 11.30, 15.10, 17.10 Porocila v slov.; 10.30 Matineja; 13.00 Samo za Vas - Ostali Trst (pon.); 20.30 Loža v operi - Un palco all' opera.

Radio Koper

(slovenski program)

6.30, 8.00, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30 Porocila; 12.30, 17.30, 19.00 Dnevnik; 6.15 Primorska poje; 6.30 Osmrtice; 7.00 Jutranjik; 7.30 Noč in dan; 8.00 Pregled tiska, vreme; 8.15

Herpelje-Kozina; 8.50 Kulturni koledar; 9.45 Na rešet; 10.45 Pesem tedna; 11.00 Pregled športnih dogodkov; 13.00 Daj, pove, vmes avtomobilska odd.; 15.00 Ob robu igrišča; 15.30 DIO; 16.10 Glasba po željah; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00 Bla bla radio; 19.00 Jingle; 19.30 Primorska poje; 21.00 Modri abonma; 22.00 Zrcalo dneva; do 0.00 iz diskoteke

Radio Koper

(italijanski program)

6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30 Porocila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Almanah; 8.05 Horoskop; 8.15 3X3; 9.15 Govorimo o; 10.00 Pregled tiska; 10.05 Sigla single; 11.00 Caro amico ti scrivo; 11.15 Dialogi; 11.45 Mi in vi; 12.55 pesem tedna; 13.00 L'una blu; 13.55 Casa mia casa tua; 14.10 Vivere oggi; 14.45 Tutto scuola; 18.00 Magic bus; 18.45 Ruoli femminili; 19.25 Sigla single; 20.00 Radio Maribor.

Slovenija 1

5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 17.00, 18.00, 23.00 Porocila; 19.00 Dnevnik; 6.45 Dobro jutro, otroci; 8.05 Radio plus; 9.45 Ringaraja; 10.30 Pregled tiska; 12.05 Na današnji dan; 12.30 Kmetijski nasveti; 15.00 Radio danes; 15.30 DIO; 17.05 Ob 17-ih; 18.20 Svetovna reportaža: Čile; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Sočočja; 21.05 Odrske luči; 22.00 Zrcalo dne-

va, vreme, sport, promet; 22.30 Informativna odd. v tujih jezikih; 22.40 Etnofonija; 23.05 Literarni nokturmo; 0.00 Porocila.

Slovenija 2

5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 16.30, 17.30 Porocila; 19.00 Dnevnik; 7.00 Kronika; 8.40 Koledar prireditelj; 9.35 Popevki tedna; 10.00 Strokovnjak svetuje; 13.45 Gost izbira glasbo, Drobtnice; 14.45 Na visokih petah; 15.30 DIO; 16.15 Popevki tedna; 17.00 Hip hop; 18.00 Vroči stol; 18.45 Črna kronika; 18.50 Pregled sporeda; 19.30 Popularnih 40; 21.00 Telstar; 22.00 Zrcalo dneva, vreme; 22.30 V soju zarometov; 23.15 Mala nočna filmska.

Slovenija 3

7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 18.00, 22.00 Porocila; 10.05 Kulturna panorama; 11.05 Čas in glasba; 13.05 Repriža; 13.30 Zbori; 14.05 Izobraževalni pr.; 15.00 Pihalne godbe; 15.30 DIO; 17.15 Enciklopedija Slovenije; 17.30 Slov. glasb. ustvarjalnost; 18.45 Kulturni globus; 19.30 Operni koncert; 20.00 Dvigljena zavesa; 20.30 Koncert Evroradica; 22.30 Komorni studio; 23.55 Glasba in napoved; 0.00 Porocila.

Radio Koroška

18.10-19.00 Kratek stik.

Primorski dnevnik

Lastnik: Zadruga Primorski dnevnik z o.z. - Trst
Izdajatelj: DZP - PRAE d.o.z. - Družba za založniške pobude
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796699, fax 040-773715

Tisk: EDIGRAF, Trst

Odgovorni urednik: BOJAN BREZIGAR

Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-533382, fax 0481-532958
Dopisništva: Čedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432-731190, fax 0432-730462
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463-318510, fax 0463-318506

Internet: <http://www.primorski.it/>
e-mail: redakcija@primorski.it

Prodajno naročninska služba

Italija: Trst, Ul. Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-535723 fax 0481-532958

Cene oglasov

Italija: 1 oglasni modul (širina 1 stolpec, višina 28 mm) 100.000 LIT,
finančni in legalni 150.000 LIT, ob praznikih povisek 20%; mali oglasi
1000 LIT beseda; osmrtnice, zahvale in sozolja po formatu. IVA 20%

Cena: 1.500 LIT - 80 SIT
Naročnina za Italijo 480.000 LIT
Poštni tr. PRAE DZP st. 11943347

Letna naročnina za Slovenijo 20.000 SIT plačljiva preko
DISTRIEST, Partizanska 75, Sezana, tel. 067-73373
ziro račun 51420-601-27926

Registriran na sodišču v Trstu št. 14 z dne 6. 12. 1998

Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

VREMENSKA SLIKA

Nad Sredozemljem se pogloblja novo območje nizkega zračnega pritiska. Frontalni val se od juga blizu Sloveniji.

DOLŽINA DNEVA

Sonce vzhaja ob 5.50 in
zatone ob 20.14.
Dolžina dneva 14.24.

LUNINE MENE

Luna vzhaja ob 12.17 in
zatone ob 2.06.

MORJE

Morje skoraj mirno, temperatura morja 14,9 stopinje C.

PLIMOVANJE

Danes: ob 1.12 najvišje 11 cm, ob 9.45 najnižje -27 cm,
ob 18.19 najvišje 22 cm.

Jutri: ob 1.30 najnižje 0 cm, ob 4.22 najvišje 2 cm, ob
11.31 najnižje -24 cm, ob 19.11 najvišje 28 cm.

TEMPERATURE V GORAH

	°C		°C
500 m	19	2000 m.....	5
1000 m	13	2500 m	3
1500 m.....	8	2864 m.....	1

Vremenska napoved Hidrometeorološkega zavoda R. Slovenije

DANES

Dopoldne bo se deloma jasno, popoldne pa se bo oblačnost od juga zgostila in proti večeru bo pričelo deževati. SOSEDNJE POKRAJINE: Čez dan se bo vreme od juga pričelo slabšati. Dež se bo iznad Hrvaške širil proti severu.

JUTRI

V noci na ponedeljek bodo padavine zajele vso Slovenijo. Na Primorskem bo zapihala burja. V ponedeljek bo oblačno in deževno. V torek bodo padavine postopno ponehale. Hladneje bo.

SVET / SLIKA PRI SLIKI... ZGODBA PRI ZGODBI... PA SE RES JE

Domiselni nastop kolegic brez dela

RIM - Zgled angleških brezposelnih delavcev, ki ga nudi film Full Monty, je padel na rodovitna tla: rimska brezposelna novinarka Maria Celeste Di Martino (na sliki, telefoto AP) je sledila zgledu angleške skupine in na dan 1. maja priredila striptiz s tremi drugimi brezposelnimi dekleti v nekem rimskem lokal.

Rimske »striptizerke« niso - z razliko od angleških delavcev - me-

rile k takojšnjemu zaslužku, pač pa so z neobičajnim nastopom hotele opozoriti javnost na vprašanje novinarske brezposelnosti, ki je vedno bolj razširjena tudi v nekoč privilegiranih casnikarskih vrstah. Vsekakor so se Di Martinova in ostale kolegice prav lepo odrezale, kot lahko sodijo sami bralci, in so prejele solidarnost vsedravnega novinarskega sindikata.

Protestantska loža zavrnila minorni sporazum o Ulstru

BELFAST - Najpomembnejša protestantska loža na Severnem Irskem, loža Oranževcev, je zavrnila mirovni sporazum o Ulstru in pozvala pristase, naj na referendumu glasujejo proti njegovemu sprejemu. Oranževci imajo 80.000 članov, med njimi je tudi več vodij ulstrske unionistične stranke UUP Davida Trimblea, ki je sodelovala na pogajanjih o mirovnem sporazumu. Irski premier Bertie Ahern je po srečanju z vodjo političnega krila Irske republikanske armade (IRA) Sinn Feina Gerryjem Adamsom izrazil prepričanje, da bo Sinn Fein na svojem kongresu 10. maja podprla mirovni sporazum o Severni Irski.

V poskusu roparskega napada manjše teroristične skupine na Irskem je bil ubit eden od storilcev. Kot je sporočila policija v Republiki Irski, je šest oboroženih moških na cestni zapor južno od Dublina, ki so jo postavili sami, skušalo zadržati vozilo za prevažanje denarja. Po podatkih policije so bili storilci pripadniki manjše republikanske skupine, ki zavrača sprejeti mirovni sporazum za Severno Irsko. Policija je kasneje prišla se preostalih pet storilcev. Pri njih so našli več kosov orožja, med njimi minomet, puško in dve ročni bombi. (STA/dpa)

Bomba uničila stanovanje vodje madžarske opozicije

BUDIMPESTA - Deset dni pred parlamentarnimi volitvami na Madžarskem je pred stanovanjem enega vodij madžarske opozicije v Budimpešti eksplodirala bomba. Policija je sporočila, da ranjenih ni bilo, da pa je eksplozija povzročila znatno gmočno škodo. Bombo je razneslo pred stanovanjem podpredsednika največje madžarske opozicijske stranke Zveze mladih demokratov (FIDESZ) Jozsefa Szajerja. Szajerja in družine v času eksplozije ni bilo doma. (STA/MTI/AFP)

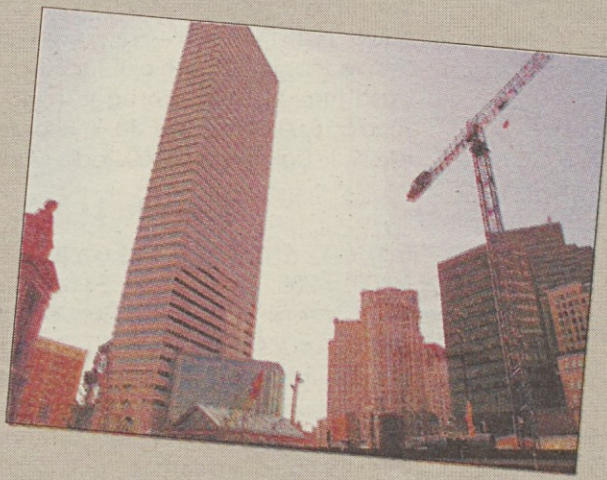
Psa je rešil z umetnim dihanjem

Mark Hotter je rešil življenje svojemu že nezavestnemu psu Scottiju, ki je padel v vodnjak, z umetnim dihanjem tako, da mu je dalj časa pihal v nosnice (telefoto AP).

Pod stolpnico so izvrtali podzemsko avtocesto

Med gradnjo podzemne avtoceste v Bostonu (ZDA) se je 46 nadstopij visoka stolpnica znižala za pol centimetra, vendar ni nevarnosti za stabilnost poslopja (telefoto AP).

Na Japonskem potres brez žrtv

TOKIO - Južni del Japonske je včeraj prizadel potres z močjo 5. stopnje po Richterjevi lestvici. Podatkov o morebitnih žrtvah ali gmočnih škodi se ni. Zariše potresa je bilo približno 180 kilometrov vzhodno od tajvanskega glavnega mesta Taipei in 2.000 kilometrov jugozahodno od Tokia, približno 80 kilometrov pod morskim dnom Vzhodnokitajskega morja. (STA/AP)